

ਗੌਰਮਿੰਟ (ਸਟੇਟ) ਕਾਲਜ ਆਫ਼ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ, ਪਟਿਆਲਾ

ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਰਿਕਾਰਡ
2023-24

GOVT. (STATE) COLLEGE OF EDUCATION, PATIALA

NAAC Accredited Grade-B++ Cycle - I

NAAC Accredited Grade B, Cycle-II

Visit us at: www.govtstatecollege.com

E-mai: gcedupatiala@gmail.com | Ph.: 0175-2217587

ਸੰਪਾਦਕੀ ਮੰਡਲ 2023-24

Teacher Editor (Sitting Left to Right) - Dr. Kaur Jasminder Pal Singh, Ms. Navneet Kaur Jeji, Dr. Jaspreet Kaur Dhillon (Principal), Dr. Manpreet Kaur (Chief Editor), Mrs. Manju Bala, S. Rupinder Singh

Student Editor (Standing left to Right) - Harpreet Singh, Avpreet Kaur, Pratham Kumar, Renu Bala, Harpreet Singh

THE SYMBOLIC EMBLEM OF STATE COLLEGE

An open book with an ink and quill in the foreground and an illuminated candle in the background illustrates the path followed by the teachers as nation builders leading the coming generations on an enlightened way of life and to work on the motto of the college 'Nishkam Sewa' - selfless service.

ਕਾਲਜ ਪ੍ਰਣੀ

ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਘੋਰੁ ਅੰਧਾਰੁ ਗੁਰੂ ਬਿਨੁ ਸਮਝ ਨਾ ਆਵੈ ॥

**Without the Guru, there is utter darkness;
without the Guru, understanding does not come.**

ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਸੁਰਤਿ ਨ ਸਿਧਿ ਗੁਰੂ ਬਿਨੁ ਮੁਕਤ ਨ ਪਾਵੈ ॥

**Without the Guru; there is no intuitive;
awareness or success, without the Guru, there is no liberation.**

ਗੁਰੁ ਕਰੁ ਸਚੁ ਬੀਚਾਰੁ ਗੁਰੂ ਕਰੁ ਰੇ ਮਨ ਮੇਰੇ ॥

**So make Him your Guru, and contemplate the Truth;
make Him your Guru, O my mind.**

ਗੁਰੁ ਕਰੁ ਸ਼ਬਦ ਸਪੁੰਨ ਅਘਨ ਕਟਹਿ ਸਭ ਤੇਰੇ ॥

**Make Him your Guru, who is embellished and exalted in the
word of the Shabad; all your sins shall be washed away.**

ਗੁਰੂ ਨਯਣਿ ਬਯਣਿ ਗੁਰੁ ਗੁਰੁ ਕਰਹੁ ਗੁਰੂ ਸਤਿ ਕਵਿ ਨਲੁ ਕਹਿ ॥

**So speaks NALL the poet; with your eyes, make Him your Guru;
with the words you speak, make Him your Guru, your True Guru.**

ਜਿਨਿ ਗੁਰੂ ਨ ਦੇਖਿਅਉ ਨਹੁ ਕੀਅਉ ਤੇ ਅਕਯਥ ਸੰਸਾਰ ਮਹਿ ॥

**Those who have not seen the Guru, who have not made
Him their Guru, are useless in this world.**

(SGGS, Ang:1399)

(ਸਵਈਏ ਮਹਲੇ ਚਉਥੇ ਦੇ ਨਲੁ)

ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਟੀਚਰ ਇਲੀਜੀਬਿਲਟੀ ਟੈਸਟ (ਪੀ.ਐਸ.ਟੀ.ਈ.ਟੀ.) ਪਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਹਰਤੇਜ ਕੌਰ ਅਤੇ ਫੈਕਲਟੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ

ਯੂਥ ਫੈਸਟੀਵਲ-2023 ਦੇ ਜੇਤੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਡਾ. ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਇੰਚਾਰਜ ਅਧਿਆਪਕ ਸਾਹਿਬਾਨ

ਸੰਦੇਸ਼

ਪਿਆਰੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਓ

ਗੌਰਮਿੰਟ (ਸਟੇਟ) ਕਾਲਜ ਆਫ਼ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ, ਪਟਿਆਲਾ ਦਾ ਸਾਹਿਤਕ ਮੈਗਜ਼ੀਨ “ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਰਿਕਾਰਡ” 2023-24 ਤੁਹਾਡੀ ਨਜ਼ਰ ਕਰਨ ਦਾ ਸੁਭਾਗ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਮੈਗਜ਼ੀਨ, ਕਾਲਜ ਦੀਆਂ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਅਤੇ ਉੱਤਮਤਾ ਦੀ ਲੰਬੀ ਪਰੰਪਰਾ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ।

ਕਾਲਜ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵਧੀਆ ਅਧਿਆਪਕ ਅਤੇ ਚੰਗੇ ਇਨਸਾਨ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ। ਵੱਖ ਵੱਖ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਨੂੰ ਨਿਖਾਰਣਾ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਕੌਮ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ। ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਕਾਲਜ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਭਾਵਨਾਵਾਂ, ਸੰਵਾਦਕਤਾ ਅਤੇ ਅਲੋਚਨਾਤਮਕ ਸੋਚ ਪ੍ਰਗਟਾਉਣ ਲਈ ਸਾਹਿਤਕ ਮੰਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਆਪਣੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋ ਰਹੇ ਵਲਵਲਿਆਂ, ਜਜ਼ਬਾਤਾਂ ਅਤੇ ਖਿਆਲਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਬਦੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਇਸ ਵਾਰ ਵੀ, ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਖੂਬਸੂਰਤ ਪ੍ਰੇਰਨਾਦਾਇਕ ਕਹਾਣੀਆਂ, ਦਿਲ ਫੂਹਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਭਰਪੂਰ ਲੇਖ ਲਿਖੇ ਗਏ ਹਨ। ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਇਸ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਨੂੰ ਕਲਾਤਮਿਕ ਸਿਰਜਣਾ ਦਾ ਇੱਕ ਸੁੰਦਰ ਗੁਲਦਸਤਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਲਈ ਮੈਂ, ਇਸ ਲਈ ਸਾਹਿਤਕ ਲਿਖਤਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁਬਾਰਕਬਾਦ ਦਿੰਦੀ ਹਾਂ। ਇਹ, ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਹਿਤਕ ਸਫ਼ਰ ਦੇ ਆਰੰਭ ਲਈ ਮੀਲ ਪੱਥਰ ਸਾਬਿਤ ਹੋਵੇਗਾ।

ਮੈਂ, ਮੇਰੇ ਸਭ ਤੋਂ ਅਜੀਜ਼ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸੰਪਾਦਕ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕ ਸੰਪਾਦਕ ਮੰਡਲੀ ਨੂੰ ਇਸ ਸਾਹਿਤਕ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਨੇਪੜੇ ਚਾੜ੍ਹਨ ਲਈ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦੀ ਹਾਂ। ਇਸ ਟੀਮ ਵਰਕ ਨੂੰ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਹੋਰ ਉਚਾਈਆਂ ਫੂਹਣ ਲਈ ਸ਼ੁਭਕਾਮਨਾਵਾਂ ਦਿੰਦੀ ਹਾਂ।

ਸ਼ੁਭ ਇੱਛਾਵਾਂ ਸਹਿਤ।

ਡਾ. ਦਲਿੰਦਰ ਕੌਰ

ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ
ਗੌਰਮਿੰਟ ਕਾਲਜ ਆਫ਼ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ,
ਪਟਿਆਲਾ

ਸੰਪਾਦਕ ਦੀ ਕਲਮ ਤੋਂ...

ਕਾਲਜ ਮੈਗਜ਼ੀਨ “ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਰਿਕਾਰਡ” ਕਾਲਜ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਤਿਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ, ਇਸ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੂੰ ਉਤਸਾਹਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਕਾਦਮਿਕ ਕਾਰਜ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਨ ਵਿੱਚ ਮਾਣ ਅਤੇ ਸਨਮਾਣ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੀ ਹਾਂ।

ਸਾਡੀਆਂ ਉਭਰਦੀਆਂ ਪ੍ਰਤਿਭਾਵਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰਾਂ, ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਸਿਰਜਣਾਤਮਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਮਾਨਸਿਕ, ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਿਕ ਅਤੇ ਬੁੱਧੀ ਦੇ ਘੇਰੇ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਾਲ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਅੱਗੇ ਚੱਲ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਕਰਾਤਮਕ ਅਤੇ ਪਰਿਪੱਕ ਇਨਸਾਨ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ, ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਤਾਣੇ-ਬਾਣੇ ਨੂੰ ਬੜੀ ਨੀਝ ਨਾਲ ਨਿਹਾਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਾਨੂੰ ਨਵੀਂ ਸੋਚ ਅਤੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਵੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ।

ਮੈਂ, ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦਾ ਤਹਿ ਦਿਲੋਂ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦੀ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਹਰ ਪੜਾਅ ਤੇ ਸਾਡਾ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ। ਮੈਂ ਇਸ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਹਕੀਕਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਵਾਲੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸੰਪਾਦਕ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕ ਸੰਪਾਦਕ ਮੰਡਲੀ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦੀ ਹਾਂ ਤੇ ਉਮੀਦ ਕਰਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਿਯੋਗ ਦਿੰਦੇ ਰਹਿਣਗੇ।

ਸ਼ੁਭਕਾਮਨਾਵਾਂ ਸਹਿਤ !

ਡਾ. ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ
ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ

ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਰਿਕਾਰਡ
ਸੰਪਾਦਕ ਮੰਡਲ (2023-24)
ਸਰਪ੍ਰਸਤ : ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਡਾ. ਦਰਿੰਦਰ ਕੌਰ
ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ
ਡਾ. ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ

ਪੰਜਾਬੀ ਸੈਕਸ਼ਨ

ਅਧਿਆਪਕ ਸੰਪਾਦਕ
ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸੰਪਾਦਕ

ਡਾ. ਕੰਵਰ ਜਸਮਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ
ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ

ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੈਕਸ਼ਨ

ਅਧਿਆਪਕ ਸੰਪਾਦਕ
ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸੰਪਾਦਕ

ਮਿਸ ਨਵਨੀਤ ਕੌਰ ਜੇਜੀ
ਅਵਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ

ਹਿੰਦੀ ਸੈਕਸ਼ਨ

ਅਧਿਆਪਕ ਸੰਪਾਦਕ
ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸੰਪਾਦਕ

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮੰਜੂ ਬਾਲਾ
ਰੇਨੂ ਭਾਰਦਵਾਜ

ਕਾਲਜ ਐਕਟੀਵਿਟੀਜ਼ ਸੈਕਸ਼ਨ

ਅਧਿਆਪਕ ਸੰਪਾਦਕ
ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸੰਪਾਦਕ

ਮਿਸ ਨਵਨੀਤ ਕੌਰ ਜੇਜੀ
ਪ੍ਰਥਮ ਕੁਮਾਰ

ਮੀਡੀਆ ਐਂਡ ਫੋਟੋਗ੍ਰਾਫੀ ਸੈਕਸ਼ਨ

ਸੰਪਾਦਕ
ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸੰਪਾਦਕ

ਸ. ਰੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ
ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ

ਨੋਟ: ਹਰ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੀ ਸਾਹਿਤ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਚੋਣ ਅਤੇ ਫੋਟੋਗ੍ਰਾਫੀ ਸੈਕਸ਼ਨ ਸੰਪਾਦਕਾਂ ਵਲੋਂ ਚੁਣੀ ਗਈ ਹੈ
ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੀ ਸੈਟਿੰਗ ਵੀ ਸੈਕਸ਼ਨ ਸੰਪਾਦਕਾਂ ਵਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। (ਚੀਫ ਐਡੀਟਰ)

**Statement about Ownership & Other Particulars about
Newspaper under Rules 6th Registration of
Newspaper (Central) 1939-59/1**

THE EDUCATIONAL RECORD

1. Place of Publication : Patiala
2. Period of Publication : Once a Year
3. Printer's Name : Dr. Depinder Kaur
Nationality : Indian
Address : Principal
Govt. (State) College of
Education Patiala
4. Editor's Name : Dr. Manpreet Kaur
Nationality : Indian
Address : Assistant Professor
Govt. (State) College of
Education Patiala
5. Name of Address of Individuals : Govt. (State) College of
Who own the newspaper and Education Patiala
Partners of shareholders holding
more than one percent of the
total capital.

I, Dr. Depinder Kaur, the Publisher of 'The Educational Record' hereby declare that the particulars given above are true to the best of my knowledge and belief.

Dr. Depinder Kaur
Principal

ਵਿਦਿਆਰਥੀ, ਅਧਿਆਪਕ ਅਤੇ ਸੰਪਾਦਕ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਲਈ ਆਪ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ।
(ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ)

ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਰਿਕਾਰਡ

ਪੰਜਾਬੀ ਸੈਕਸ਼ਨ

ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸੰਪਾਦਕ
ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ (ਬੀ.ਐਡ.-1)

ਅਧਿਆਪਕ ਸੰਪਾਦਕ
ਡਾ. ਕੰਵਰ ਜਸਮਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ

ਗੋਰਮਿੰਟ (ਸਟੇਟ) ਕਾਲਜ ਆਫ਼ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ,
ਪਟਿਆਲਾ

ਤਤਕਰਾ

ਲੜੀ ਨੰ: ਰਚਨਾ	ਲੇਖਕ	ਪੰਨਾ ਨੰ:
1. ਦੋ ਸ਼ਬਦ	ਡਾ. ਕੰਵਰ ਜਸਮਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ	5
2. ਸੰਪਾਦਕੀ	ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ	6
3. ਦਾਦਾ ਜੀ ਦੀ ਹਾਈ	ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ	7
4. ਜਜਬਾਤਾਂ ਦਾ ਤਰਜਮਾਂ	ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ	8
5. ਬੰਦੇ ਚੰਗੇ ਲੱਗਦੇ ਪਏ ਨ	ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ	8
6. ਸੁਪਨਾ	ਮਮਨਦੀਪ ਕੌਰ	9
7. ਸੋਹਣਾ ਪੰਜਾਬ	ਤਨੂੰ ਮਿੱਤਲ	16
8. ਮਾਂ ਬੋਲੀ	ਗਗਨਦੀਪ ਕੌਰ	16
9. ਪਾਣੀ ਦੀ ਬੂੰਦ	ਮਮਨਦੀਪ ਕੌਰ	16
10. ਜ਼ਿੰਦਗੀ	ਤਨੂੰ ਮਿੱਤਲ	17
11. ਜ਼ਿੰਦਗੀ	ਗਗਨਦੀਪ ਕੌਰ	17
12. ਲੋਕ ਕੀ ਕਹਿਣਗੇ	ਵੀਭਾਤੀ ਸ਼ਰਮਾ	17
13. ਸਬਰ	ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ	17
14. ਇੱਕਲਾ	ਗਗਨਦੀਪ ਕੌਰ	18
15. ਮਾਸੂਮੀਅਤ	ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ	18
16. ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਘਟਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ	ਰਵਨੀਤ ਕੌਰ	18
17. ਹਵਾ	ਸਲੋਨੀ	18
18. ਕੌੜੇ ਸੱਚ	ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ	19
19. ਘਰ	ਹਰਮਨ ਸਿੰਘ	19
20. ਝੂਠ ਤੇ ਸੱਚ	ਸਿਮਰਨ ਕੌਰ	19
21. ਇੱਕ ਮੁਟਿਆਰ	ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ	20
22. ਸੁਣਨਾ, ਸਮਝਣਾ ਅਤੇ ਸਮਝਕੇ ਕਹਿਣਾ	ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ	20
23. ਪਾਣੀ ਦੇ ਸੰਕਟ	ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ	20
24. ਰੂਹ ਦੇ ਜਖਮ	ਗੀਤਾ	20
25. ਸਨੈਪਚੈਟ (ਉਰਫ ਬੇੜਾ-ਗਰਕ)	ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ	21
	ਸਤਵਿੰਦਰ ਕੌਰ	21
	ਮਮਨਦੀਪ ਕੌਰ	22
	ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ	24

ਦੋ ਸ਼ਬਦ

ਪਿਆਰੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਓ !

ਸਿੱਖਿਆ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ | ਸਿੱਖਿਆ ਨੇ ਇਨਸਾਨ ਅੰਦਰ ਵਸਦੀ ਬੌਧਿਕਤਾ ਨੂੰ ਉੱਨਤ ਕਰਕੇ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਵਿਵੇਕਸ਼ੀਲ ਬਣਾਉਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਆ ਨੇ ਧਰਤੀ ਦੇ ਵਿਗਿਆਨਿਕ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਮੱਦਦਗਾਰ ਬਣਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਆ ਨੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਪੱਖੋਂ ਸਮਾਜਿਕ, ਆਰਥਿਕ, ਸਿਆਸੀ ਅਤੇ ਭਾਵਨਾਤਮਿਕ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਅਤੇ ਸਮਝਾਉਣ ਦੀ ਸਮਰਥਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਹੀ ਵਿਦਵਾਨ ਬਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਲੋਕ ਉਹ ਚਿਰਾਗ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਬੁਝਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਚਾਨਣ ਵੰਡਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਅੱਖਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਟਾਹਣੀਆਂ ਵਾਂਗ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੱਟਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਕਲਮ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਕਲਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਫਿਰ ਅੰਕੁਰ ਫੁੱਟਦੇ ਹਨ। ਨਰੋਏ ਬੀਜਾਂ ਅਤੇ ਅੱਖਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਟਾਹਣੀਆਂ ਨਾਲ ਹੀ ਨਵੇਂ ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਸੁਪਨੇ ਬੀਜੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਸਿੱਖਿਆ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਕਲਾ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸੰਕਟ ਵਿੱਚ ਕਲਾ ਨੇ ਹੀ ਸੰਦ ਬਣਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸੰਘਰਸ਼ ਦਾ ਇੱਕ ਕਾਰਗਰ ਹਥਿਆਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਸਿੱਖਿਆ ਹੀ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚੋਂ ਅਗਿਆਨਤਾ ਦੇ ਹਨੇਰੇ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ। ਪੁੰਦ ਹਨੇਰੇ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਖਤਰਨਾਕ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਹਨੇਰੇ ਵਿੱਚ ਅਦਨਾ ਜੁਗਨੂੰ ਆਪਣੀ ਹੋਂਦ ਜਤਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਸੰਘਣੀ ਪੁੰਦ ਵਿੱਚ ਸੂਰਜ ਦੇਵਤਾ ਵੀ ਰਾਹੋਂ ਭਟਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਚੰਗੇ ਲੇਖਕ ਦੀ ਰਚਨਾ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਯੁੱਗਾਂ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਦੀਆਂ ਤੁਕਾਂ ਥਾਂ ਪਰ ਥਾਂ ਦੀਵਿਆਂ ਵਾਂਗ, ਮੋਮਬੱਤੀਆਂ ਵਾਂਗ, ਤਾਰਿਆਂ ਵਾਂਗ, ਜੁਗਨੂੰਆਂ ਵਾਂਗ, ਅੰਗਿਆਰਿਆਂ ਵਾਂਗ, ਜੋਤਾਂ ਵਾਂਗ ਜਗਦੀਆਂ ਹਨ ਸਗੋਂ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦਾ ਗਹਿਰਾ ਸੱਚ, ਜੁਅਰਤ ਦੀ ਮਸਾਲ ਵਾਂਗ ਰੋਸ਼ਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਸਿੱਖਿਆ ਵਿੱਚੋਂ ਹੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਉੱਪਜਦੀ ਹੈ। ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨੂੰ ਖੂਬਸੂਰਤ ਸ਼ਬਦਾਂ, ਵਿਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਜੁਗਤਾਂ ਦੇ ਲਬਾਏ ਵਿੱਚ ਲਪੇਟਕੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਬਰਫ ਦੇ ਤੋਚੇ ਪਿਘਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਣੀ ਦੀ ਰਵਾਨਗੀ ਤੇ ਅੱਖਰਾਂ ਦੀ ਬੁਣਤੀ ਦਾ ਆਗਾਜ਼ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਹਮਸਫਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਹਿੰਮ ਪਰਬਤ ਤੋਂ ਵਲ-ਵਲੋਂਵੇਂ ਖਾਂਦੀ, ਮਤਵਾਲੇ ਸਫਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪੈਂਤੀ ਅੱਖਰੀ ਧਾਰਾ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਹਰੀ ਕਚੂਰ ਵਾਦੀ ਵਿੱਚ ਵਹਿੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਵਿਸਮਾਦ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਸੱਦਾ ਹੁੰਦੇ ਅੱਖਰਾਂ ਨਾਲ ਖੇਡਣ ਦਾ, ਅਠਖੇਲੀਆਂ ਕਰਨ ਦਾ। ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਅਨੰਤ ਲੀਲਾ ਹੀ ਤਾਂ ਲੋਕਧਾਰਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਅਦਬ ਨੂੰ ਅਦਬ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਹੀ ਅਦਬ ਦੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਅਮਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਬੇਹੱਦ ਖੁਸ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ (ਸਟੇਟ) ਕਾਲਜ ਆਫ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਪਟਿਆਲਾ ਦੀ ਹਦੂਦ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਜੋ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉਸ ਸਿੱਖਿਆ ਹੀ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ, ਕਲਾਕਾਰ, ਲੇਖਕ ਬਣਨ ਦੀ ਹੋਰ ਸਮਰੱਥਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਹ ਦਸੇਰਿਆਂ ਨੇ ਤੁਹਾਡੇ ਅੰਦਰ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਪਕਿਆਈ ਦੀ ਪਾਣ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਸਾਣ 'ਤੇ ਹੋਰ ਤਿੱਖਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਅੱਖਰਾਂ ਨਾਲ ਅਠਖੇਲੀਆਂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਅਨੰਤ ਲੀਲਾ ਨੂੰ ਪਛਾਨਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। 'ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਰਿਕਾਰਡ' ਲਈ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਣਾ, ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਉਪਰੋਕਤ ਸਮਰੱਥਾਵਾਂ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਇਸ ਵਾਰ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਵਿੱਚ ਛਪਣ ਤੋਂ ਰਹਿ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਛਪਣ ਵਾਲੇ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਛਾਪਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਾਹਿਤ ਪ੍ਰਤੀ ਤੁਹਾਡੇ ਜਜ਼ਬਾ, ਹਿੰਮਤ ਅਤੇ ਲਗਨ ਨੂੰ ਦੇਖਕੇ ਇਹ ਹੀ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹਾਂ -

ਕਦੇ ਸੂਰਜ, ਕਦੇ ਜੁਗਨੂੰ, ਕਦੇ ਦੀਵੇ ਜਗਣ ਮੌਲਾ,
ਦੁਆ ਹੈ ਕਿ ਬਸਤੀ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਸ਼ਾਮ ਨਾ ਹੋਵੇ।

ਡਾ. ਕੰਵਰ ਜਸਮਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ
ਅਧਿਆਪਕ ਸੰਪਾਦਕ

ਸੰਪਾਦਕੀ

ਸਰਕਾਰੀ ਸਟੇਟ ਕਾਲਜ ਆਫ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ, ਪਟਿਆਲਾ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਸਲਾਨਾ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਅਨੁਭਵਾਂ ਨੂੰ ਕਵਿਤਾ, ਕਹਾਣੀ ਅਤੇ ਨਿੱਕੀ ਕਹਾਣੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਧੁਨਿਕ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕਿਤਾਬਾਂ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਤਕਨੋਲੋਜੀ ਤੇ ਆਪਣਾ ਜਿਆਦਾ ਸਮਾਂ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਹ ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪੇ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੁੰਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਬੇਸ਼ੱਕ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੇ ਆਧੁਨਿਕ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਫਾਇਦੇ ਹਨ ਪ੍ਰੰਤੂ ਇਸ ਦੇ ਆਉਣ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀ/ਮਨੁੱਖ ਸੰਵੇਦਨਹੀਣ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਆਪਣੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਉਸਦੀ ਸੋਚ ਤੇ ਪੱਛਮੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਭਾਰੂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮੂਲ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਦੀ ਨਿੱਕੀ ਜਿਹੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀਆਂ ਮੌਲਿਕ ਰਚਨਾਵਾਂ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਜੀਵਨ ਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਅਨੁਭਵ/ਤਜਰਬਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸਾਹਿਤਿਕ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਆਪਣੀ ਸਾਹਿਤਿਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਉਪਰਾਲਾ ਹੈ।

ਕੁਛ ਬਾਤ ਹੈ ਕਿ ਹਸਤੀ ਮਿਟਤੀ ਨਹੀਂ ਹਮਾਰੀ
ਸਦੀਓਂ ਰਹਾ ਹੈ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦੌਰਿ ਜ਼ਮਾਂ ਹਮਾਰਾ

(ਬਾਂਗਿਦਰਾ-ਮੁਹੰਮਦ ਇਕਬਾਲ)

"ਅਸਲ ਵਿੱਚ 'ਕੁਛ ਬਾਤ' ਦੀ ਹੀ ਸਾਰੀ ਬਾਤ ਹੈ। ਜੇ ਕੁਛ ਬਾਤ ਚਲਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸਾਰੀ ਬਾਤ ਚਲਦੀ ਹੈ ਜੇ 'ਕੁਛ ਬਾਤ' ਵੀ ਨਹੀਂ ਚੱਲਦੀ ਤਾਂ ਸਾਰੀ ਕਥਾ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ 'ਕੁਛ ਬਾਤ' ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਰੂਪਾਂਤਰਨ ਹੋਣ ਦੀ ਰਮਜ਼ ਵੀ ਛੁਪੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਸਾਮਰਾਜ, ਵਿਸ਼ਾਲ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਤੇ ਪ੍ਰਫੁੱਲਿਤ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਉਗਮਦੇ, ਵਿਗਸਦੇ ਤੇ ਬਿਨਸ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਬਿਨਸਦੇ ਉਹ ਹਨ ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੋਂ ਟੁੱਟ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਬਿਨਸਦੇ ਉਹ ਵੀ ਹਨ ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪੇ ਵਿੱਚ ਵਿਕਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਰੂਪਾਂਤਰਨ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ, ਇਹ ਸਾਰੀ ਖੇਡ ਜੋਤੀ ਵਿੱਚ ਜੋਤੀ ਮਿਲਾਉਣ ਦੀ ਹੈ। ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਮਰ ਵਸਤੂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਬੁੱਕਲ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਆਰਜਾ ਨੂੰ ਲੰਮਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਚੇਤੰਨ ਕੌਮਾਂ ਦੀ ਇਹ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਹਿੱਕ ਨਾਲ ਲਾ ਕੇ ਰੱਖਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਸਹਿਜ ਸੁਭਾਅ ਵੀ ਆਪਣੀ ਰਚਨਾ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਝਲਕਾਰੇ ਦੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।"

ਸਰਕਾਰੀ ਸਟੇਟ ਕਾਲਜ ਆਫ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ, ਪਟਿਆਲਾ ਇਸ ਸਲਾਨਾ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸਮੂਹ ਪਾਠਕਾਂ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਭਰਪੂਰ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਣ ਲਈ ਤਹਿ ਦਿਲੋਂ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ
ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸੰਪਾਦਕ
ਬੀ.ਐਡ-1
ਚੋਲ ਨੰ: 155

ਦਾਦਾ ਜੀ ਦੀ ਹਾਣੀ

ਕੱਲ੍ਹ ਦੇ ਕੁ ਮਹੀਨਿਆਂ ਬਾਅਦ ਪਿੰਡ ਗਿਆ। ਹਰ ਵਾਰ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਵਾਰ ਵੀ ਪਿੰਡ ਪਹੁੰਚਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਖਿਆਲਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਪੂਰੇ ਪਿੰਡ ਦਾ ਗੇੜਾ ਕੱਢ ਲਿਆ। (ਕਿਉਂਕਿ ਖਿਆਲਾਂ ਵਿੱਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਬਚਪਨ ਵਾਲਾ ਪਿੰਡ ਹੀ ਆਉਂਦਾ ਏ)। ਨਿੱਕੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਤੋਂ ਹੀ ਜਦੋਂ ਵੀ ਸ਼ਹਿਰੋਂ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਆਉਂਦੇ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਖੇਤ ਵਾਲੇ ਕੋਠੇ ਨੂੰ ਅੱਖਾਂ ਲੱਭਣ ਲੱਗ ਜਾਂਦੀਆਂ ਪਰ ਮਨ ਨੂੰ ਸਕੂਨ ਉਦੋਂ ਹੀ ਮਿਲਦਾ ਜਦੋਂ ਦਰੱਖਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਦੀ ਅੱਖਾਂ ਕੋਠੇ ਨੂੰ ਦੇਖ ਲੈਂਦੀਆਂ। ਫੇਰ ਖੇਤ ਵਾਲਾ ਪਹਾ ਆਉਂਦਾ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਕੋਠਾ ਪੂਰਾ ਦਿਸਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਪਹੇ ਦੇ ਉੱਪਰ ਸਿਰਫ ਇੱਕੋ-ਇੱਕ ਕੋਠਾ ਸੀ, ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਕੋਠੇ ਪਹੇ ਨਾਲੋਂ ਕੁੱਝ ਹਟਵੇਂ ਨੇ। ਏਨੇ ਨੂੰ ਬੱਸ ਅੱਗੇ ਲੰਘ ਜਾਂਦੀ ਤੇ ਪਿੰਡ ਵਾਲਾ ਟੋਭਾ ਆ ਜਾਂਦਾ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਕਸਰ ਹੀ ਲੋਕ ਮੈਂਸਾਂ (ਮੱਝਾਂ) ਛੱਡਦੇ ਸੀ। ਟੋਭੇ 'ਤੇ ਮੱਝਾਂ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਬਜ਼ੁਰਗ ਜਾਂ ਬੱਚੇ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਸੀ। ਨਿੱਕੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਛੁੱਟੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਜਾਂ ਗਰਮੀ ਦੀਆਂ ਛੁੱਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਵੀ ਟੋਭੇ 'ਤੇ ਮੱਝਾਂ ਲੈ ਕੇ ਜਾਂਦੇ ਸੀ। ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਮੱਝਾਂ ਨੂੰ ਹਲਟੀ ਵਾਲੀ ਖੇਲ ਤੋਂ ਪਾਣੀ ਪਿਆਉਂਦੇ ਤੇ ਫੇਰ ਟੋਭੇ ਵਿੱਚ ਮੱਝਾਂ ਨੂੰ ਵਾੜ ਕੇ ਆਪ ਬਰੋਟੇ (ਤਿਰਵੈਣੀ) ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਬਣੇ ਥੜੇ ਉੱਤੇ ਬੈਠ ਜਾਂਦੇ ਤੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣਦੇ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਆੜੀਆਂ ਨਾਲ ਖੇਡਣ ਲੱਗ ਜਾਂਦੇ। ਪਿੰਡ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਬਚਪਨ ਵੇਲੇ ਪਿੰਡ ਵਾਲਾ ਟੋਭਾ ਮੈਨੂੰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਾਲੀ ਸੁਖਨਾ ਲੋਕ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੋਹਣਾ ਲੱਗਦਾ ਸੀ। ਬੱਸ ਅੱਡੇ 'ਤੇ ਉੱਤਰਕੇ ਜਦੋਂ ਘਰ ਵੱਲ ਨੂੰ ਆਉਂਦੇ ਤਾਂ ਇੱਕ ਬੀਹੀ (ਗਲੀ) ਛੱਡਕੇ ਅਗਲੀ ਬੀਹੀ ਵਿੱਚ ਸਾਡਾ ਘਰ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਹੀ ਬੀਹੀ ਵਿੱਚ ਵੜਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਗਲੀ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਨਿੰਮ ਦਾ ਦਰਖਤ ਹੈ, ਜੋ ਮੇਰੇ ਦਾਦਾ ਜੀ ਦਾ ਹਾਣੀ ਏ। ਜਿਸ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਮੇਰੇ ਦਾਦਾ ਜੀ, ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਤੇ ਮੇਰਾ ਬਚਪਨ ਬੀਤਿਆ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਸਾਡੀ ਬੀਹੀ ਦੇ ਹਰ ਇੱਕ ਬੱਚੇ ਤੇ ਬੁੱਢੇ ਦਾ ਬਚਪਨ ਬੀਤਿਆ ਹੈ। ਨਿੰਮ ਉੱਪਰ ਛੋਟੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਪੀਂਘ ਝੂਟੀ ਤੇ ਨਿੰਮ ਦੀਆਂ ਨਮੋਲੀਆਂ ਵੀ ਖਾਧੀਆਂ। ਨਿੰਮ ਦੀ ਗੂੰਦ ਨਾਲ ਕਾਪੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵੀ ਜੋੜੀਆਂ ਤੇ ਉਸੇ ਹੀ ਨਿੰਮ ਦੀ ਦਾਤਣ ਵੀ ਕੀਤੀ ਆ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਘਰੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿੱਕਲਣਾ ਤਾਂ ਨਿੰਮ ਵੱਲ ਜ਼ਰੂਰ ਦੇਖਣਾ। ਕਈ ਵਾਰ ਤਾਂ ਮੈਂ ਓਦਾਂ ਹੀ ਬਾਹਰ ਨਿੱਕਲਣਾ, ਦੇਹਲੀਆਂ ਉੱਪਰ ਖੜ੍ਹ ਕੌਲੇ ਨਾਲ ਲੱਗ ਨਿੰਮ ਵੱਲ ਟਿਕਟਿਕੀ ਲਗਾ ਕੇ ਦੇਖੀ ਜਾਣਾ। ਜਦੋਂ ਘਰ ਦੇ ਕੋਠੇ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹਨਾ ਤਾਂ ਵੀ ਨਿੰਮ ਨਜ਼ਰੀਂ ਪੈਂਦਾ। ਨਿੰਮ ਮੈਨੂੰ ਦਾਦੇ ਵਰਗਾ ਲੱਗਦਾ ਤੇ ਓਨਾ ਹੀ ਪਿਆਰਾ ਵੀ ਲੱਗਦਾ ਪਰ ਜਦੋਂ ਕੱਲ੍ਹ ਅਸੀਂ ਸੜਕ ਤੋਂ ਬੀਹੀ ਮੁੜਨ ਲੱਗੇ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਸਾਡੀ ਬੀਹੀ ਦੇ ਹੀ ਕੁੱਝ ਬੰਦਿਆਂ ਨੇ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਵੀ ਰਾਹ ਬੰਦ ਹੈ। ਬੀਹੀ ਪੱਕੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਉਹ ਪੁਲੀ ਬਣਵਾ ਰਹੇ ਸੀ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਰਾਹ ਬੰਦ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਪਾਸਿਓਂ ਆਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਮੈਂ ਮੋਟਰਸਾਇਕਲ ਘੁੰਮਾਕੇ ਪਿਛਲੀ ਬੀਹੀ ਵੱਲ ਦੀ ਆ ਗਿਆ ਪਰ ਜਦੋਂ ਹੀ ਮੈਂ ਬੀਹੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਮੂੰਹੋਂ ਇਕਦਮ ਆਪ-ਮੁਹਾਰੇ ਹੀ ਨਿਕਲਿਆ “ਨਿੰਮ ਕਿੱਧਰ ਗਿਆ” ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਦਿਆਂ ਦੇਰ ਨਾ ਲੱਗੀ ਵੀ ਨਿੰਮ ਨੂੰ ਪੱਟ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੇਰੇ ਅੰਦਰੋਂ ਇਕ ਧਾਹ ਜਿਹੀ ਨਿੱਕਲੀ ਤੇ ਘਰ ਵੜਨ ਸਾਰ ਮਾਤਾ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ, “ਨਿੰਮ ਕਿਉਂ ਪੁੱਟਿਆ?” ਜਿਵੇਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਹੀ ਪੁੱਟਿਆ ਹੋਵੇ। ਮਾਤਾ ਕਹਿੰਦੀ “ਨਿੰਮ ਸੁੱਕ ਗਿਆ ਸੀ ਤੇ ਬੀਹੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸੀ, ਸੁੱਕਣ ਕਰਕੇ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵੇਲੇ ਡਿੱਗ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਹੁਣ ਬੀਹੀ ਪੱਕੀ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ ਤਾਂ ਕਰਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਨਿੰਮ ਨੂੰ ਪੁਟਾ ਦਿੱਤਾ।” ਇਹ ਸੁਣਕੇ ਮੇਰੇ ਤੋਂ ਕੁੱਝ ਹੋਰ ਕਿਹਾ ਨਾ ਗਿਆ ਬੱਸ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਆ ਗਿਆ ਤੇ ਮੈਂ ਮੰਜੇ ਉੱਤੇ ਡਿੱਗ ਗਿਆ ਤੇ ਕਿੰਨਾ ਹੀ ਚਿਰ ਨਿੰਮ ਬਾਰੇ, ਨਿੰਮ ਤੇ ਆਪਣੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਬਾਰੇ ਸੋਚਦਾ ਰਿਹਾ.....

ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ
ਬੀ.ਐਡ.-1
ਰੋਲ ਨੰ: 155

ਜਜਬਾਤਾਂ ਦਾ ਤਰਜਮਾਂ

ਮੈਂ ਕਵਿਤਾ ਲਿਖਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ,
ਮੇਰੇ ਬੈਂਡ ਉੱਤੇ ਲਏ ਉੱਸਲਵੱਟਿਆਂ ਨਾਲ ਚਾਦਰ ਰੁੱਸ ਗਈ ਹੈ।
ਮੈਂ ਕਵਿਤਾ ਲਿਖਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ ਕਰਦਾ ਤਾਂ,
ਮੇਰੇ ਲਫਜ਼ ਮੇਰੇ ਜਜਬਾਤਾਂ ਦਾ ਤਰਜਮਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ
ਪਰ ਮੈਂ ਨਿਰੰਤਰ ਕੋਸ਼ਿਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ,
ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਅੱਖਰਾਂ ਵਿਚ ਸਿਰਫ ਤੈਨੂੰ ਢਾਲਣਾ ਹੈ।
ਵਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਪਾਣੀ ਵਾਂਗ
ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਢਾਲਣਾ ਹੈ ਉਸ ਪਾਣੀ ਵਾਂਗ.
ਜਿਹੜਾ ਪਰਬਤਾਂ ਦੀ ਗੋਦ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲਿਆ,
ਕੈਸੀ ਥਾਂ ਆਣ ਮਿਲਿਆ ਹੈ।
ਜਿਸ ਥਾਂ ਤੂੰ ਤੇ ਮੈਂ।
ਮੇਰੀ ਲਿਖਣ ਵਾਲੀ ਕਲਮ, ਸ਼ਹਿਤੂਤ ਦੀ ਔਲਾਦ ਹੋਵੇਗੀ .
ਬਿਲਕੁਲ ਮਜਬੂਤ
ਮੇਰੀ ਕਲਮ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ, ਲੱਕੜਹਾਰੇ ਨੂੰ ਚੂਰ ਕਰਨਗੀਆਂ.
ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਜਿਸ਼ੀ ਰਾਹ ਤੇ ਭੈੜੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਨੂੰ ਚੂਰ ਕਰਨਗੀਆਂ
ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਲਈ ਸ਼ਹਿਤੂਤ ਜਿਹੀ ਹੈਂ, ਤੂੰ ਅਨੇਕਾਂ ਲੱਕੜਹਾਰੇ ਚੂਰ
ਕੀਤੇ।
ਹਾਏ ! ਮੈਂ ਮੋਇਆ ਨੀ ਅੰਮੀਏ,
ਮੈਂ ਬਹੁਤੇ ਡੂੰਘੇ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿਚ ਡੁੱਬ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।
ਮੈਂ ਤੈਰਦਾ ਤੇ ਬਾਹਰ ਆਉਣ ਲਈ ਲੋਚਦਾ ਹਾਂ,
ਪਰ ਝਾਲ ਮੈਨੂੰ ਖਿੱਚ ਲੈਂਦੀ ਹੈ. ਉਸ ਡੂੰਘੇ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿਚ।
ਇਹ ਸਮੁੰਦਰ ਇੱਕੋ ਜਿੰਨੀ ਡੂੰਘਾਈ ਦੇ ਮਾਲਕ, ਪਰ ਵਹਿਣ ਦਾ
ਬਖੇੜਾ ਅਲੱਗ ਅਲੱਗ ਹੈ
ਪਰ ਮੈਂ ਜਿੱਥੇ ਡੁੱਬ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਇਹ ਇੱਕੋ ਤਰਜ਼ ਵਿੱਚ ਵਹਿ ਰਹੇ
ਹਨ
ਹਾਏ! ਮੈਂ ਮੋਇਆ ਨੀ ਅੰਮੀਏ ਉਸ ਰਾਹ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ
ਰਾਹ ਨੂੰ ਮੈਂ ਲੋਚਦਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ,

ਮੇਰੇ ਚਿਹਰੇ ਤੇ ਮੁਸਕਾਨ ਤੇ ਬੁੱਲ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਰਾਰਤ ਪੀਕ ਵਾਂਗ
ਤੜਫ ਰਹੀ ਹੈ।

ਹਾਂ, ਇਹ ਉਹ ਹੀ ਸਮੁੰਦਰ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਮੈਂ ਕਵਿਤਾ ਲਿਖਣ ਦੀ
ਕੋਸ਼ਿਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ .

ਮੇਰੇ ਬੈਂਡ ਉੱਤੇ ਲਏ ਉੱਸਲਵੱਟਿਆਂ ਨਾਲ ਚਾਦਰ ਰੁੱਸ ਗਈ
ਹੈ।

ਬੰਦੇ ਚੰਗੇ ਲੱਗਦੇ ਪਏ ਨੇ

- 1) ਡਾਢਾ ਦਿਲ ਉਦਾਸ ਦੇ ਮੇਰਾ,
ਅੱਖੀਓਂ ਅੱਥਰੂ ਵਗਦੇ ਪਏ ਨੇ।
ਕੋਈ ਤਾਂ ਆ ਕੇ ਦੱਸੇ ਭਾਅ ਜੀ,
ਨੈਣ ਇਹ ਕਿਹਨੂੰ ਲੱਭਦੇ ਪਏ?
ਸੱਚੀਂ ਦੱਸਾਂ ਸੌਹਾਂ ਖਾਵਾਂ. ਸੱਚੀ ਦੱਸਾਂ ਸੌਹਾਂ ਖਾਵਾਂ,
ਹੁਣ ਬੰਦੇ ਚੰਗੇ ਲੱਗਦੇ ਪਏ ਨੇ।
- 2) ਤੇਰੇ ਬਿਨ ਨਾ ਘੜੀ ਸਾਂ ਜਿਉਂਦਾ,
ਤੇ ਹੁਣ ਵਕਤ ਅਸਾਂ ਦੇ ਲੰਘਦੇ ਪਏ ਨੇ।
ਉਂਝ ਤੇ ਮੈਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਆ ਭਾਅ ਜੀ,
ਕਿਉਂ ਹੱਥ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀ ਭਾਲਦੇ ਪਏ ਨੇ।
ਇੱਕ ਗੱਲ ਰੱਬਾ ਪੁੱਛਾਂ ਤੈਨੂੰ,
ਇਹ ਵਕਤ ਕਿਉਂ ਮੰਦੇ ਲੰਘਦੇ ਪਏ ਨੇ?
ਤੇ ਏਸ ਮਰਜ਼ ਦਾ ਇਲਾਜ ਨਾ ਲੱਭਾ
ਜਿਹਨੂੰ ਵੈਦ ਇਹ ਲੱਭਦੇ ਪਏ ਨੇ।
ਡਾਢਾ ਦਿਲ ਉਦਾਸ ਏ ਮੇਰਾ,
ਅੱਖੀਓਂ ਅੱਥਰੂ ਵਗਦੇ ਪਏ ਨੇ,
ਤੇ ਸੱਚੀਂ ਔਖਾ ਯਾਰ ਵਿਛੋੜਾ,
ਤੇ ਹੁਣ ਯਾਰ ਇਹਨਾਂ ਚੋਂ ਲੰਘਦੇ ਪਏ ਨੇ।
ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਇਹ ਮੋਹ ਨਾ ਟੁੱਟੇ
ਬੰਦੇ ਨਿੱਤ ਹੀ ਜੰਮਦੇ ਪਏ ਨੇ।
- 3)

ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ
ਬੀ.ਐਡ.-2
ਰੋਲ ਨੰਬਰ: 469

ਸੁਪਨਾ

ਇੱਕ ਨਿੱਕੀ ਜਿਹੀ ਬਾਰੀ ਵਿੱਚੋਂ ਗਲੀ ਵਿੱਚ ਵੇਖਦੀ ਲਾਡੋ ਇੰਜ ਲੱਗ ਰਹੀ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿਸੇ ਦੇ ਆਉਣ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਹੀ ਹੋਵੇ, ਦੋ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਇਕੱਲੀ ਭੈਣ ਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਨਿੱਕੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਹੀ ਤਾਂ ਉਹਨੂੰ ਸਾਰੇ ਲਾਡੋ ਆਖਦੇ ਸਨ, ਕਾਲੇ ਲੰਮੇ ਮੋਟੀਆਂ-ਮੋਟੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਇੰਝ ਜਾਪਦੀ ਜਿਵੇਂ ਮੇਲੇ ਤੋਂ ਲਿਆਂਦੀ ਗੁੱਡੀ ਹੋਵੇ। ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਹੀ ਪਿਤਾ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਦੀ ਬਾਰੀ ਵਿੱਚੋਂ ਗਲੀ ਵਿੱਚ ਵੇਖਦੀ ਰਹਿੰਦੀ, ਪਿਤਾ ਦੀ ਨਿੱਕੀ ਜਿਹੀ ਦੁਕਾਨ ਜੋ ਗਲੀ ਦੇ ਨੁੱਕਰ ਤੇ ਸੀ ਤੋਂ ਆਉਂਦਿਆਂ ਦੇਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ। ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਸਾਡੇ ਘਰ ਉਸ ਦਾ ਜੀਅ ਨਾ ਲੱਗਦਾ ਪਰ ਪਿਉ ਦੇ ਘਰ ਪਰਤ ਆਉਣ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਉਸ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਸੀ।

ਅੱਜ ਉਹ ਬਾਰੀ ਰਾਹੀਂ ਪਿਉ ਦੀ ਉਡੀਕ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰ ਰਹੀ। ਬੇਚੈਨ ਨਜ਼ਰਾਂ, ਘਬਰਾਇਆ ਹੋਇਆ ਮਨ, ਚਿਹਰੇ ਦੇ ਭਾਵ ਕੁੱਝ ਹੋਰ ਹੀ ਬਿਆਨ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਜਿਵੇਂ ਉਹਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਕੋਈ ਭੂਚਾਲ ਉੱਠ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ। ਵੱਡੀ ਭਰਜਾਈ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣ ਕੇ ਉਹ ਸੁਚੇਤ ਹੋ ਗਈ ਜਿਵੇਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਚੋਰੀ ਫੜੀ ਗਈ ਹੋਵੇ, ਭਾਬੀ ਨੇ ਆਉਣ ਸਾਰ ਉਹਨੂੰ ਛੇਤੀ ਤਿਆਰ ਹੋਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਹਾਮੀ ਹੀ ਭਰੀ ਪਰ ਮੂੰਹ ਤੋਂ ਕੁੱਝ ਨਾ ਬੋਲੀ। ਅੱਖਾਂ ਬੰਦ ਕਰਦਿਆਂ ਹੀ ਮਨ ਵਿਚ ਇਕ ਤਸਵੀਰ ਉੱਭਰ ਆਈ, ਉਹ ਤਸਵੀਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਉਹ ਦੀ ਮਾਂ ਸੀ। ਮਾਂ ਜੋ ਕਿ ਲਾਡੋ ਦੀ ਨਿੱਕੀ ਉਮਰੇ ਹੀ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਅਲਵਿਦਾ ਕਹਿ ਗਈ ਸੀ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਸੀ ਕਿ ਉਹਦਾ ਮੋਹ ਪਿਤਾ ਨਾਲ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ।

ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੁੱਲ੍ਹਣ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਆਉਂਦਿਆਂ ਹੀ ਲਾਡੋ ਨੇ ਸਿਰ ਤੇ ਚੁੰਨੀ ਲੈ ਲਈ। ਭਾਬੀ ਨੇ ਆਉਂਦਿਆਂ ਹੀ ਕੱਜਲ ਦਾ ਕਾਲਾ ਟਿੱਕਾ ਉਹਦੇ ਕੰਨ ਪਿੱਛੇ ਲਗਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਹਨੂੰ ਹਰ ਰੰਗ ਬਹੁਤ ਫੱਬਦਾ ਜਿਵੇਂ ਸਾਰੇ ਰੰਗ ਉਹਦੇ ਲਈ ਬਣੇ ਹੋਣ, ਭਾਬੀ ਉਹਨੂੰ ਛੇਤੀ ਨਾਲ ਰਸੋਈ ਵਿੱਚ ਲੈ ਗਈ ਅਤੇ ਝੱਟ ਹੀ ਉਸਨੂੰ ਚਾਹ ਦੀ ਟਰੇਅ ਫੜਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਰਾਮ ਨਾਲ ਤੁਰੀਂ, ਨਜ਼ਰ ਉੱਪਰ ਨਾ ਚੁੱਕੀਂ, ਸਿਰ ਤੋਂ ਚੁੰਨੀ ਨਾ ਲਹਿਣ ਦੇਈਂ, ਸਿਰਫ਼ ਕੁੱਝ ਪੁੱਛਣ ਤੋਂ ਹੀ ਜਵਾਬ ਦੇਈਂ, ਇਹ ਸਭ ਗੱਲਾਂ ਉਹ ਪਿਛਲੇ ਕੁੱਝ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਸੁਣ ਰਹੀ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿਸੇ ਔਖੇ ਇਮਤਿਹਾਨ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹੋਵੇ।

ਚਾਹ ਦੀ ਟਰੇਅ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਫੜੀ ਤੁਰੀ ਆਉਂਦਿਆਂ ਉਹਦੇ ਹੱਥ ਕੰਬ ਰਹੇ ਸਨ ਜਿਵੇਂ ਜੇਠ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਲਾਡੋ ਨੂੰ ਕੜਾਕੇ ਦੀ ਠੰਢ ਚੜ ਰਹੀ ਹੋਵੇ। ਬਿਨਾਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਚੱਕੇ ਲਾਡੋ ਨੇ ਪਲੇਟ ਅੱਗੇ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਪਹਿਲੀ ਪਿਆਲੀ ਇੱਕ ਔਰਤ ਨੇ ਚੁੱਕੀ ਜੋ ਸਰੀਰ ਦੀ ਭਾਰੀ ਅਤੇ ਕੱਦ ਦੀ ਮਧਰੀ ਸੀ, ਦੂਜੀ ਪਿਆਲੀ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਨੇ ਚੁੱਕੀ ਜਿਸ ਦਾ ਮੁਹਾਂਦਰਾ ਲਾਡੋ ਦੇ ਪਿਉ ਵਰਗਾ ਜਾਪਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਤੀਸਰੀ ਪਿਆਲੀ ਚੁੱਕਣ ਵਾਲਾ ਮੁੰਡਾ ਲਾਡੋ ਤੋਂ ਕੱਦ 'ਚ ਉੱਚਾ ਭਰ ਜੁਆਨ ਤਿੱਖੇ ਨੈਣ ਨਕਸ਼ ਤੇ ਰੰਗ ਦਾ ਕਣਕ ਬੰਨਾ ਸੀ। ਲਾਡੋ ਦੇ ਚਾਹ ਫੜਾਉਣ ਮਗਰੋਂ ਔਰਤ ਨੇ ਲਾਡੋ ਨੂੰ ਹੱਥ ਫੜਕੇ ਕੋਲ ਬਿਠਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੁੜੀ ਤਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਬਣੀ-ਤਣੀ ਮੋਮ ਦੀ ਗੁੱਡੀ ਲਗਦੀ ਆ, ਜਿਵੇਂ ਰੱਬ ਨੇ ਵਿਹਲੇ ਬੈਠ ਘੜੀ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਗੱਲ ਸੁਣ ਸਾਰੇ ਹੱਸ ਪਏ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਲਾਡੋ ਦਾ ਪਿਉ ਮਾਣ ਨਾਲ ਸਿਰ ਉੱਚਾ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਬੋਲਿਆ, ਬਿਲਕੁਲ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਤੇ ਗਈ ਹੈ ਮੇਰੀ ਧੀ। ਗੁੱਡੀ ਦੇ ਪਿਉ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸਵਾਲ ਸੀ, 'ਕਾਕਾ ਜੀ ਕੀ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਨੇ'? ਮੁੰਡੇ ਦੇ ਪਿਉ ਨੇ ਝੱਟ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ 'ਬਿਜਲੀ ਮਹਿਕਮੇ' ਚ ਕਲਰਕ ਲੱਗਿਆ ਹੈ, ਬਾਰਾਂ ਜਮਾਤਾਂ ਪਾਸ ਹੈ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਚੰਗੀ ਕਮਾਈ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੀ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਦੀ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ' ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਮੁਕਾ ਦਿੱਤੀ।

ਗੱਲਾਂ-ਗੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁੰਡੇ ਦੀ ਮਾਂ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਲਾਡੋ ਦੀ ਮਾਂ ਨੂੰ: ਇਹ ਗੱਲ ਪੂਰੀ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਲਾਡੋ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, ਲਾਡੋ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੀ ਸੀ ਜਦ ਉਸ ਦੀ ਮਾਂ ਦੁਨੀਆਂ ਤੋਂ ਚਲੀ ਗਈ, ਬੁਖਾਰ ਕਈ ਦਿਨ ਚੜ੍ਹਦਾ ਰਿਹਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਘਰ ਦੀ ਮਾਲੀ ਹਾਲਤ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦਵਾ-ਦਾਰੂ ਸਮੇਂ ਤੇ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਹ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਅਲਵਿਦਾ ਕਹਿ ਗਈ। ਇਹ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਲਾਡੋ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਭਰ ਆਈਆਂ ਅਤੇ ਮੁੰਡੇ ਦੀ ਮਾਂ ਉਸ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਪੂੰਝਦੀ ਬੋਲੀ, 'ਨਾ ਪੁੱਤ ਮੈਂ ਵੀ ਤੇਰੀ ਮਾਂ ਹਾਂ ਦਿਲ ਹੌਲਾ ਨਾ ਕਰ।' ਲਾਡੋ ਨੂੰ ਕਿੰਨੇ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਮਾਂ ਦੇ ਪਿਆਰ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਇਆ, ਉਹ ਭਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ ਮੁਸਕੁਰਾਉਣ ਲੱਗੀ।

ਮੁੰਡੇ ਦੇ ਪਿਉ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ, "ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਫੇਰ ਹੁਣ ਤਾਂ ਕੰਮਕਾਰ ਠੀਕ ਹੈ ਨਾ", ਇਹ ਗੱਲ ਕਰਕੇ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਆਦਮੀ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮਾਲੀ ਹਾਲਤ ਦਾ ਨਾਪ-ਤੋਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਝੱਟ ਹੀ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਹਾਂ ਜੀ - ਹਾਂ ਜੀ ਹੁਣ ਰੱਬ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਪੰਸਾਰੀ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਹੈ ਵੱਡਾ ਕਾਕਾ ਕਾਰਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਲੇਖਾ-ਜੋਖਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਛੋਟਾ ਨਾਲ ਲਗਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ

ਮਾਸਟਰ ਲੱਗਾ ਹੈ, ਇਹ ਸੁਣ ਕੇ ਮੁੰਡੇ ਦੇ ਪਿਉ ਨੂੰ ਕੁੱਝ ਤੱਸਲੀ ਹੋਈ।

ਭਰਜਾਈ ਲਾਡੇ ਨੂੰ ਅੰਦਰ ਲੈ ਗਈ ਤੇ ਜਾਦਿਆਂ ਹੀ ਪੁੱਛਿਆ ਮੁੰਡਾ ਪਸੰਦ ਐ? ਲਾਡੇ ਨੇ ਸੰਗਦੀ-ਸੰਗਦੀ ਹਾਮੀ ਭਰ ਦਿੱਤੀ ਬਾਹਰ ਆ ਕੇ ਲਾਡੇ ਦੀ ਭਾਬੀ ਕਮਲ ਨੇ ਇਸ਼ਾਰੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਗੱਲ ਸਮਝਾ ਦਿੱਤੀ।

ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਹੱਥ ਜੋੜਦਿਆਂ ਮੁੰਡੇ ਦੇ ਪਿਉ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਹੋਰ ਕੋਈ ਸੇਵਾ ਦੱਸੋ, ਜਵਾਬ ਆਇਆ ਨਹੀਂ-ਨਹੀਂ ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਤੁਸੀਂ ਕਿਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ। ਮੁੰਡੇ ਦੀ ਮਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹੋਲੀ ਜਿਹੀ ਪੁੱਛਿਆ ਹਰਜੋਤ ਕੁੜੀ ਕਿਵੇਂ ਲੱਗੀ। ਉਹਨੇ ਸੰਗਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਜਿਵੇਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਠੀਕ ਲੱਗੇ ਮੰਮੀ ਸਾਰੇ ਹੱਸ ਪਏ ਤੇ ਉਹ ਸੰਗ ਦਾ ਮਾਰਾ ਨਜ਼ਰਾਂ ਉੱਪਰ ਨਾ ਚੁੱਕ ਸਕਿਆ। ਮੁੰਡੇ ਦੇ ਪਿਉ ਨੇ ਮੁੜ ਗੱਲ ਸੁਰੂ ਕੀਤੀ, ਕਾਕਾ ਅਪਣਾ ਵਧੀਆ ਕਮਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਨੌਕਰੀ ਚੀਨੀ ਮਿਲ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀ ਆ ਪੱਚੀ ਸਾਲ ਤੋਂ ਉੱਥੇ ਹੀ ਆਂ, ਸਾਡੀ ਇੱਕ ਹੀ ਕੁੜੀ ਆ ਉਹ ਫੌਜੀ ਨਾਲ ਵਿਆਹੀ ਆ ਅੱਜਕੱਲ ਬੀਕਾਨੇਰ ਨੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਜਰੂਰ ਆਉਂਦੇ, ਫਿਰ ਵਿਆਹ ਕਦੇ ਤੱਕ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਸੋਚਦੇ ਓ, ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਜੀ, ਇਹ ਕਹਿ ਕਿ ਉਹ ਲਾਡੇ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦਾ ਜਵਾਬ ਉਡੀਕਣ ਲੱਗਾ। ਲਾਡੇ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਹੱਸਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, ਸਾਡੇ ਵੱਲੋਂ ਭਾਵੇਂ ਅੱਜ ਲੈ ਜਾਉ, ਸਾਰੇ ਹੱਸ ਪਏ। ਮੁੰਡੇ ਦੇ ਪਿਉ ਨੇ ਗੰਭੀਰ ਹੁੰਦਿਆਂ ਆਖਿਆ ਪਰ ਵਿਆਹ ਦੀ ਤਿਆਰੀ?

ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਾਹਲੀ 'ਚ ਅਪਣਾ ਉੱਤਰ ਸਪੱਸਟ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, “ਨਹੀਂ-ਨਹੀਂ ਭਾਈ ਸਾਬ ਮਜ਼ਾਕ ਦੀ ਗੱਲ ਮਜ਼ਾਕ ਨਾਲ ਰਹੀ ਜਿਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਕਹੋਂ ਓਵੇਂ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ।” ਜਵਾਬ ਸੁਣ ਕੇ ਮੁੰਡੇ ਦੇ ਪਿਉ ਨੂੰ ਸੁੱਖ ਦਾ ਸਾਹ ਆਇਆ।

ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੁੰਡੇ ਵਾਲਿਆਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਿਆ ਵਿਆਹ ਲਈ ਤੁਹਾਡੀ ਕੋਈ ਮੰਗ ? ਮੁੰਡੇ ਦੇ ਪਿਉ ਨੇ ਸਟੀਕ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, ਵਿਆਹ ਮੈਰਿਜ ਪੈਲੇਸ ਵਿੱਚ ਕਰ ਸਕਦੇ ਓ ? ਲਾਡੇ ਦੇ ਪਿਉ ਨੇ ਕੁੱਝ ਸੋਚ ਕੇ ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ। ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ ਸੀ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੇ ਟੱਬਰ ਨੂੰ ਗਹਿਣੇ ਆਦਿ ਪਾ ਸਕਦੇ ਓ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਸਾਡਾ ਜਵਾਈ ਜੋ ਕੇ ਫੌਜ ਵਿੱਚ ਸੂਬੇਦਾਰ ਹੈ ਨੂੰ ਮੁੰਦਰੀ? ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵੱਡੇ ਪੁੱਤਰ ਵੱਲ ਵੇਖਿਆ ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਸਲਾਹ ਮੰਗ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ। ਉਹਨੇ ਬਿਨਾਂ ਕੁੱਝ ਸੋਚੇ ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨੂੰ ਮੁੰਡਾ ਅਤੇ ਘਰ-ਬਾਰ ਦੋਵੇਂ ਬਹੁਤ ਪਸੰਦ ਆਏ ਸਨ। ਮੁੰਡੇ ਦੇ ਪਿਉ ਦਾ ਹੌਸਲਾ ਹੋਰ ਵੱਧ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਮੰਗਾਂ ਮਨਵਾ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ। ਉਹਦਾ ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ ਸੀ ਕਿ, ਮੁੰਡੇ ਨੂੰ ਗੱਡੀ ਦਾ ਬਹੁਤ ਸ਼ੌਕ ਹੈ ਕੀ ਮੋਟਰ ਗੱਡੀ ਦੇ ਸਕਦੇ ਓ ? ਲਾਡੇ ਦਾ ਪਿਉ ਇਹ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਖਾਮੋਸ਼ ਹੋ ਗਿਆ ਉਹਨੇ ਖਾਲੀ ਅੱਖਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਵੱਲ ਵੇਖਿਆ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਦਾਸ ਮਨ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਵੱਲ ਵੇਖ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਏਨੇ ਪੈਸੇ ਕਿੱਥੋਂ ਆਉਣਗੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਲਾ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ। ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ ਦੋ ਮੰਗਾਂ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਔਖੇ ਸੌਖੇ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਮੋਟਰ ਗੱਡੀ ਸਾਡੀ ਹੈਸੀਅਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਭਾਈ ਸਾਬ। ਇਹ ਸੁਣ ਕੇ ਮੁੰਡੇ ਦਾ ਪਿਉ ਕੋਈ ਬਹੁਤਾ ਖੁਸ਼ ਨਾ ਹੋਇਆ ਉਹਨੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਵੱਲ ਵੇਖਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਔਰਤ ਕੁੱਝ ਸੋਚ ਕੇ ਬੋਲੀ, ਭਾਈ ਸਾਬ ਕੀ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਓ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਅਸੀਂ ਪਰਿਵਾਰ ਲਈ ਕਮਾਈ ਕਰਦੇ ਕੀ ਕਿ ਫ਼ਾਇਦਾ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਕਮਾਈ ਦਾ ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਨਾ ਖਰੀਦ ਸਕੀਏ। ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਦਾਸ ਮਨ ਨਾਲ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, “ਭੈਣ ਜੀ ਸੁੱਖ-ਦੁੱਖ ਕਰਮਾਂ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਨੇ, ਜੇਕਰ ਮੇਰੀ ਹੈਸੀਅਤ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਮੈਂ ਜ਼ਰੂਰ ਪੂਰੀ ਕਰਦਾ ਉੱਜ ਵੀ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਹੀ ਦੇਣਾ ਹੁੰਦਾ, ਜਦੋਂ ਹੱਥ ਵੱਸ ਹੋਇਆ ਓਦੋਂ ਜ਼ਰੂਰ ਤੁਹਾਡੀ ਮੰਗ ਮੰਨਾਂਗੇ। “ਇਹ ਸੁਣ ਕੇ ਮੁੰਡੇ ਦੇ ਪਿਉ ਨੂੰ ਕੋਈ ਖ਼ਾਸ ਚੰਗਾ ਨਾ ਲੱਗਾ ਅਤੇ ਉਹਨੇ ਤਲਖ਼ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ, ਕੱਲ੍ਹ ਕੀਹਨੇ ਵੇਖੀ ਆ ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਤੁਸੀਂ ਅੱਜ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੋ।”

ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਚੁੱਪ-ਚਾਪ ਖੜੇ ਰਹੇ ਅਤੇ ਮਨ ਵਿਚਲੇ ਭੂਚਾਲ ਨੂੰ ਦਬਦੇ ਰਹੇ। ਐਨੇ ਨੂੰ ਮੁੰਡੇ ਦਾ ਪਿਉ ਖੜਾ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ, “ਚੰਗਾ ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਸਲਾਹ ਕਰਕੇ ਦੱਸਾਂਗੇ।” ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਹੱਥ ਜੋੜ ਕੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਮੁੰਡੇ ਨੂੰ ਘੂਰਨ ਲੱਗਾ ਜਿਵੇਂ ਥਾਣੇਦਾਰ ਹੋਵੇ। ਉਹ ਵੀ ਉੱਠ ਖੜੇ ਹੋਏ। ਐਨੇ 'ਚ ਹੀ ਹਰਜੋਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਉ ਦੀ ਗੱਲ ਕੱਟਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਨਹੀਂ ਪਾਪਾ ਇਹ ਗਲਤ ਹੈ, ਮੈਂ ਚੰਗੀ ਨੌਕਰੀ ਤੇ ਹਾਂ ਜੇਕਰ ਮੈਨੂੰ ਕਾਰ ਦਾ ਸ਼ੌਕ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਮੇਰੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਅਪਣਾ ਸ਼ੌਕ ਪੂਰਾ ਕਰਾਂ ਤੇ ਰੱਬ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਏਸ ਕਾਬਿਲ ਬਣਾਇਆ ਵੀ ਹੈ, ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿਸੇ ਧੀ ਦੇ ਪਿਉ ਨੂੰ ਏਦਾਂ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰਨ ਦਾ। ਇਹ ਸੁਣ ਕੇ ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਈ ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬੈਠਣ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਪਰ ਮੁੰਡੇ ਦਾ ਪਿਉ ਬਿਨਾਂ ਕੁੱਝ ਸੁਣੇ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਗਿਆ ਤੇ ਪਿੱਛੇ-ਪਿੱਛੇ ਮੁੰਡਾ ਤੇ ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਵੀ ਚਲੇ ਗਏ। ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਆਸ ਸੀ ਕਿ ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰਕੇ ਉਹ ਜ਼ਰੂਰ ਹਾਂ ਕਰਨਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਲਾਡੇ ਵਰਗੀ ਕੁੜੀ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੀਤੇ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗੀ ਤੇ ਮੁੰਡੇ ਦੀ ਗੱਲ ਤੋਂ ਵੀ ਉਹ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਲਾਡੇ ਬਾਰੀ ਰਾਹੀਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜਾਂਦਿਆਂ ਵੇਖ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਹ ਉਹ ਔਰਤ ਸੀ ਜਿਸਨੇ ਚਿਰਾਂ ਬਾਅਦ ਲਾਡੇ

ਨੂੰ ਮਾਂ ਦਾ ਪਿਆਰ ਦਿੱਤਾ, ਉਹ ਆਦਮੀ ਬਿਲਕੁਲ ਉਸ ਦੇ ਪਿਉ ਵਰਗਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਮੁੰਡਾ ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਘਰ ਕਰ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਭਾਬੀ ਦੇ ਦੱਸਣ 'ਤੇ ਉਸਨੂੰ ਪਤਾ ਲਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣਗੇ, ਹਫਤਾ ਲੰਘਿਆ, ਮਹੀਨਾ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਤਿੰਨ, ਚਾਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਾਲ ਬੀਤ ਗਿਆ ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਦੁਬਾਰਾ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਲਾਡੋ ਉਸੇ ਬਾਰੀ ਰਾਹੀਂ ਰੋਜ਼ ਵੇਖਦੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦਾ ਇੰਤਜਾਰ ਕਰਦੀ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਨੂੰ ਪੈਰਾ ਹੇਠਾਂ ਰੋਲਕੇ ਕਦੇ ਮੁੜ ਕੇ ਨਹੀਂ ਆਏ ਅਤੇ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਆਉਣ ਦੀ ਆਸ ਵੀ ਮੁੱਕ ਰਹੀ ਸੀ ਪਰ ਇੰਤਜਾਰ ਲਾਡੋ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਅਹਿਮ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ।

ਸਮਾਂ ਪਾ ਕੇ ਲਾਡੋ ਨੇ ਆਪਣੀ ਅੱਗੇ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਹੁਣ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਕੁੱਝ ਨਵਾਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੀ ਹੈ ਬੀ.ਏ. ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਪੂਰੀ ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਸੀ ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਲਾਡੋ ਤੇ ਬਹੁਤ ਮਾਣ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਭਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਛਾਵਾਂ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਲਾਡੋ ਦਾ ਦੂਜਾ ਭਰਾ ਵੀ ਵਿਆਹਿਆ ਗਿਆ ਤੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਭਰਜਾਈ ਆ ਗਈ ਜੋ ਕਿ ਲਾਡੋ ਦੀ ਭਰਜਾਈ ਘੱਟ ਤੇ ਸਹੇਲੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੀ।

ਲਾਡੋ ਦੀ ਨਿੱਕੀ ਜਿਹੀ ਭਤੀਜੀ ਅਨਵੰਤ ਜੋ ਕਿ ਦੋ ਸਾਲ ਦੀ ਸੀ ਨਿੱਕੇ-ਨਿੱਕੇ ਕਦਮਾਂ ਨਾਲ ਤੁਰਨਾਂ ਸਿੱਖ ਗਈ ਸੀ। ਲਾਡੋ ਉਸ ਦਾ ਬਹੁਤ ਮੋਹ ਕਰਦੀ ਸੀ। “ਭਾਬੀ ਜੀ ਲਾਡੋ ਘਰ ਹੈ।” ਇਹ ਆਵਾਜ਼ ਲਾਡੋ ਦੀ ਸਹੇਲੀ ਜਸਮੀਤ ਦੀ ਸੀ ਜੋ ਨਿੱਕੇ ਹੁੰਦੇ ਤੋਂ ਲਾਡੋ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਦੀ ਸੀ। ਕਿਵੇਂ ਆ ਪੁੱਤ ਬੜੇ ਚਿਰ ਬਾਅਦ ਘਰ ਆਈ ਏ, “ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜਸਮੀਤ ਦਾ ਸਿਰ ਪਲੋਸਦਿਆ ਕਿਹਾ।” ਅੰਕਲ ਜੀ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਆਹ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦੇਣ ਆਈ ਆਂ” ਇਹ ਸੁਣ ਕੇ ਲਾਡੋ ਕੋਠੇ ਤੋਂ ਭੱਜੀ ਭੱਜੀ ਹੇਠਾਂ ਆ ਗਈ ਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਜਸਮੀਤ ਨੂੰ ਘੁੱਟ ਲਿਆ। ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਜ਼ਰੂਰ ਆਵਾਂਗੇ ਲਾਡੋ ਨੇ ਜਸਮੀਤ ਦੇ ਹੱਥ ਫੜਦਿਆਂ ਕਿਹਾ।

ਘਰ ਵਿੱਚ ਵਿਆਹ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਮਨ ਬੇਚੈਨ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਡੋ ਵੀ ਘਰ ਪਰਿਵਾਰ ਵਾਲੀ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤੇ ਆਪਣੇ ਜਿਉਂਦੇ ਜੀ ਉਹ ਲਾਡੋ ਦੇ ਹੱਥ ਪੀਲੇ ਕਰ ਦੇਵੇ। ਕੁੱਝ ਦਿਨ ਮਗਰੋਂ ਲਾਡੋ ਦੀ ਮਾਸੀ ਆਈ ਅਤੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗੀ “ਜੀਜਾ ਜੀ ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਭੁੱਲ ਹੀ ਗਏ ਮੈਂ ਸੋਚਿਆ ਆਪ ਹੀ ਗੇੜ੍ਹਾ ਮਾਰ ਆਵਾਂ” ਜਿੰਦ ਕੁਰ ਨੇ ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਵਿਅੰਗਮਈ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਉਸ ਨੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਏਨਾ ਹੀ ਕਿਹਾ “ਘਰ ਦੀ ਕਬੀਲਦਾਰੀ 'ਚ ਰੁੱਝੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਤੇਰੀ ਭੈਣ ਬਹੁਤ ਛੋਟੀ ਸਾਥ ਛੱਡ ਗਈ” ਲਾਡੋ ਦੀ ਛੋਟੀ ਭਰਜਾਈ ਨਵਜੋਤ ਚਾਹ ਲੈਕੇ ਆਈ ਤਾਂ ਜਿੰਦ ਕੁਰ ਨੇ ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਮੁੰਡੇ ਦੀ ਦੱਸ ਪਾਈ” ਪਰਿਵਾਰ ਬਹੁਤ ਚੰਗਾ ਏ ਕਹੋ ਤਾਂ ਗੱਲ ਤੋਰਾਂ” ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੋਚ ਕੇ ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਪਰ ਵਿੱਚੋਂ-ਵਿੱਚ ਉਹ ਬਹੁਤ ਡਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਉਸ ਦੀ ਧੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਛੱਡ ਜਾਵੇ ਜਿੰਦ ਕੁਰ ਨੇ ਭਰੋਸਾ ਦਵਾਇਆ ਅਜਿਹਾ ਕੁੱਝ ਨੀ ਹੋਣਾ, ਬੰਦੇ ਵਰਤਣ ਵਾਲੇ ਨੇ, ਨਵਜੋਤ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਚਾਹ ਦੀ ਟਰੇਅ ਫੜਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, “ਛੋਟੀ ਜਾ ਪਾਪਾ ਨੇ ਕਹਿਣਾ ਬਹੁਤ ਚਿਰ ਲਗਾ ਦਿੱਤਾ। ਦੇ ਕਦਮ ਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਤੁਰ ਰਹੇ ਸਨ ਉਸਨੂੰ ਇਸ ਵਾਰ ਕੋਈ ਮਾਸ ਹਦਾਇਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਲਾਡੋ ਨੇ ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਬਲਾਉਂਦਿਆਂ ਸਭ ਨੂੰ ਚਾਹ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਅੰਦਰ ਚਲੀ ਗਈ। ਇਧਰ ਉਧਰ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਿੰਦ ਕੁਰ ਨੇ ਮੁੰਡੇ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ “ਕਾਕਾ ਪੁਲਸ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਆ, ਉਹ ਭਰਵੇਂ ਸਰੀਰ ਦਾ ਉੱਚਾ ਲੰਮਾ ਗੱਭਰੂ ਸੀ ਪਰ ਲਾਡੋ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਝਾਕਣੀ ਕੁੱਝ ਚੰਗੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲੱਗੀ। ਮੁੰਡੇ ਦਾ ਪਿਓ ਜੋ ਕਿ ਪਟਵਾਰੀ ਲੱਗਾ ਸੀ ਭਾਰੀ ਦੇਹ ਲੰਮਾ ਕੋਟ ਤੇ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਲਾਲਚੀ ਜਿਹਾ ਲੱਗਦਾ ਸੀ ਤੇ ਮਾਂ ਕੱਦ ਦੀ ਦਰਮਿਆਨੀ ਰੰਗ ਦੀ ਬੱਗੀ ਤਿੱਖੇ ਨੈਣ ਨਕਸ਼ ਤੋਂ ਚਲਾਕ ਲਗਦੀ ਸੀ।

“ਮੇਰੀ ਧੀ ਬਹੁਤ ਲਾਇਕ ਏ ਘਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਜਾਣਦੀ ਆ”। ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਹਲੀਮੀ ਨਾਲ ਕਿਹਾ “ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੁੰਡਾ ਕਿਵੇਂ ਲੱਗਿਆ ਜੀਜਾ ਜੀ” ਜਿੰਦ ਕੁਰ ਨੇ ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ “ਮੁੰਡਾ ਪਸੰਦ ਹੀ ਪਸੰਦ ਆ ਇਹ ਪੁੱਛੋ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਲਾਡੋ ਕਿਵੇਂ ਲੱਗੀ।” ਮੁੰਡੇ ਦੀ ਮਾਂ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ “ਭਾਈ ਸਾਬੂ ਪਸੰਦ ਦੀ ਗੱਲ ਬਾਅਦ ਦੀ ਆ ਪਹਿਲਾ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਲਈਏ, ਮੈਂ ਸੁਣਿਆ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਤੁਹਾਡੀ ਕੁੜੀ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਦਾਜ ਕਰਕੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋਇਆ। ਇਹ ਸੁਣ ਕੇ ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਜਿਵੇਂ ਝਟਕਾ ਲੱਗਿਆ ਉਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸੁੰਨ ਹੋ ਗਿਆ। ਜਿੰਦ ਕੁਰ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਨਹੀ ਨਹੀਂ ਭੈਣ ਜੀ, ਕੀ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਓ, ਲੋਕ ਤਾਂ ਰਾਈ ਦਾ ਪਹਾੜ ਬਣਾ ਦਿੰਦੇ ਨੇ, ਸਾਡੀ ਲਾਡੋ ਵਰਗੀ ਕੁੜੀ ਲੱਭਣੀ ਕਿਤੇ” ਮੁੰਡੇ ਦੇ ਪਿਉ ਨੇ ਆਪਣੀ ਘਰਵਾਲੀ ਨੂੰ ਚੁੱਪ ਕਰਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ “ਛੱਡ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਅੱਜ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੋ ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਤੁਸੀ ਮੁੱਦੇ ਤੇ ਆਓ ਤੇ ਗੱਲ ਨਬੋੜੋ।”

ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਦਾਸ ਮਨ ਨਾਲ ਕਿਹਾ “ਤੁਸੀਂ ਜਿਵੇਂ ਕਹੋਂ ਕਰ ਲੈਨੇ ਆਂ। ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਉਦਾਸੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਸਦੀ ਧੀ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਪੂਰ ਚੜ੍ਹਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦਿੱਖ ਅਤੇ ਅੱਜ ਉਸ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਮੁੰਡੇ ਘਰ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਵੱਡਾ ਹੱਟੀ ਦਾ ਸਮਾਨ ਲੈਣ ਨਾਲ ਦੋ ਸ਼ਹਿਰ ਗਿਆ ਸੀ ਤੇ ਫੋਟੋ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਪੇਪਰ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀ ਸੀ।

“ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤਾ ਕੁੱਝ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਕੜਾ, ਛਾਪ, ਚੰਨੀ, ਬੁੱਲਟ, ਇਨੋਵਾ ਗੱਡੀ ਚਾਹੀਦੀ ਆ ਮੁੰਡੇ ਨੇ ਬਹੁਤ ਰੋਅਬ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿਸੇ ਦੁਕਾਨ ਤੋਂ ਸਮਾਨ ਖਰੀਦ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ। ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਤੇ ਲਾਡੇ ਦੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਭਰਜਾਈਆਂ ਹੈਰਾਨ ਰਹਿ ਗਈਆਂ ਕੇ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਲਾਲਚੀ ਪਰਿਵਾਰ ਆ ਜੇ ਮੰਗਾਂ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਭੋਰਾ ਵੀ ਸ਼ਰਮ ਨੀ ਕਰ ਰਿਹਾ।

ਇਹ ਸੁਣਦਿਆਂ ਹੀ ਲਾਡੇ ਬਾਹਰ ਆ ਗਈ। ਉਸ ਨੇ ਮੁੰਡੇ ਵਾਲਿਆਂ ਵੱਲ ਦੇਖਦਿਆਂ ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕਿਹਾ “ਪਾਪਾ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣ ਲਈ ਕਹਿ ਦਿਓ ਮੈਂ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਲਾਲਚੀਆਂ ਦੇ ਘਰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ, ਇਹ ਰਿਸ਼ਤਾ ਲੈਣ ਆਏ ਨੇ ਜਾ ਅਪਣਾ ਮੁੰਡਾ ਵੇਚਣ। ਇਹ ਸੁਣ ਕੇ ਮੁੰਡੇ ਦੇ ਮਾਂ ਪਿਓ ਭੜਕ ਉਠੇ ਤੇ ਮੁੰਡਾ ਖੜਾ ਹੋ ਗਿਆ” ਤੇਵਰ ਤਾਂ ਦੇਖੇ, ਰਿਸ਼ਤਾ ਹੁੰਦਾ ਨੀ ਲੋਕ ਵੇਖ ਕੇ ਛੱਡ ਜਾਂਦੇ ਨੇ ਪੱਲੇ ਪੱਲੇ ਨੀ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੀਆਂ ਇਹ ਕਹਿ ਕਿ ਮੁੰਡੇ ਦੀ ਮਾਂ ਦੰਦ ਪੀਹਣ ਲੱਗੀ। ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਲਾਡੇ ਨੂੰ ਝਿੜਕਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਚੁੱਪ ਕਰ ਬੇਟਾ, ਕੁੜੀਆਂ ਏਦਾਂ ਨਹੀਂ ਬੋਲਦੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ” ਇਹ ਸੁਣ ਕੇ ਮੁੰਡੇ ਵਾਲੇ ਉੱਠ ਕੇ ਬਾਹਰ ਚਲੇ ਗਏ।

ਓਹਨਾਂ ਦੇ ਜਾਣ ਮਗਰੋਂ ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਪਛਤਾਵਾ ਹੋਇਆ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫੇਰ ਓਹਦੀ ਧੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਦਾਜ਼ ਕਰਕੇ ਛੱਡ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਉਸਨੂੰ ਏਸ ਗੱਲ ਤੇ ਮਾਣ ਵੀ ਸੀ ਕਿ ਲਾਡੇ ਨੇ ਅੱਜ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਸਹੀ ਗੱਲ ਲਈ ਆਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕੀਤੀ ਤੇ ਅਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਖੁੱਲ ਕੇ ਦੱਸਿਆ। ਲਾਡੇ ਦੀ ਵੱਡੀ ਭਰਜਾਈ ਕਮਲ ਉਸ ਨੂੰ ਹੀ ਉਸ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਨਾ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਮੰਨਣ ਲੱਗੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਆਖਣ ਲੱਗੀ “ਬੂਠੇ ਬੈਠੀਆਂ ਜਵਾਨ ਧੀਆਂ ਸੋਹਣੀਆਂ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦੀਆਂ ਲੋਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਨੇ, ਤੁਸੀਂ ਛੇਤੀ ਕੋਈ ਹੱਲ ਕਰੋ” ਕਿਸਮਤ ਤੋਂ ਉਪਰ ਕੁੱਝ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ” ਉਸ ਨੇ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੁੰਦਿਆਂ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ।

ਲਾਡੇ ਦਾ ਨਿੱਕਾ ਭਰਾ ਅੱਜ ਸਕੂਲ ਤੋਂ ਮੁੜਦਾ ਹੋਇਆ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਦੋ ਮਾਸਟਰ ਨੂੰ ਘਰ ਲੈ ਆਇਆ। ਨਵਜੋਤ, ਨਵਜੋਤ ਗੱਲ ਸੁਣ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੀ ਘਰਵਾਲੀ ਨੂੰ ਆਵਾਜ਼ ਦਿੱਤੀ ਨਵਜੋਤ ਨੇ ਕਾਹਲੀ ਨਾਲ ਛੱਤ ਤੋਂ ਆਵਾਜ਼ ਦਿੱਤੀ, ਹਾਂਜੀ ਆਈ। ਉਸ ਦੇ ਆਉਣ ਤੇ ਨਵਤੇਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਨਵਜੋਤ ਇਹ ਮੇਰਾ ਦੋਸਤ ਸ਼ਵਿੰਦਰ, ਮੇਰੇ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਹੀ ਟੀਚਰ ਲੱਗਿਆ, ਹੁਣੇ ਟਰਾਂਸਫਰ ਹੋਕੇ ਆਇਆ। ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਸ਼ਵਿੰਦਰ ਨੇ ਨਵਜੋਤ ਨੂੰ ਫਤਹਿ ਬੁਲਾਈ।

ਨਵਜੋਤ ਨੇ ਚਾਹ ਪਾਣੀ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਰੋਟੀ ਲਈ ਪੁੱਛਿਆ ਨਵਤੇਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਇਹ ਵੀ ਕੋਈ ਪੁੱਛਣ ਦੀ ਗੱਲ ਆ ਰੋਟੀ ਤਾਂ ਖਾ ਕੇ ਹੀ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸ਼ਵਿੰਦਰ ਨੇ ਝੱਟ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਨਹੀਂ ਨਹੀਂ ਸਰ ਰੋਟੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦਿਨ ਅੱਜ ਮੈਂ ਕਾਹਲੀ ਵਿੱਚ ਆ ਤੁਹਾਡੇ ਐਨਾ ਕਹਿਣ ਤੇ ਮੈਂ ਚਾਹ ਲਈ ਘਰ ਆ ਗਿਆ, ਪਰ ਰੋਟੀ ਕਿਸੇ ਫੇਰ ਦਿਨ, ਨਵਤੇਜ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਹੱਥ ਘੁੱਟਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਚੱਲ ਤੇਰੀ ਮਰਜ਼ੀ ਲੰਚ ਮੇਰੇ ਵੱਲ ਉਧਾਰ ਰਿਹਾ, ਦੇਵੇ ਖਿੜ ਉੱਠੇ।

ਨਵਤੇਜ ਦੀ ਸ਼ਵਿੰਦਰ ਨਾਲ ਚੰਗੀ ਦੋਸਤੀ ਹੋ ਗਈ ਤੇ ਸ਼ਵਿੰਦਰ ਦਾ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਘਰ ਆਉਣ ਜਾਣ ਆਮ ਹੋ ਗਿਆ ਉਹ ਛੇਤੀ ਹੀ ਸਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਘੁਲ-ਮਿਲ ਗਿਆ। ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਕਿਹਾ, ਸ਼ਿਵ ਪੁੱਤਰ ਤੇਰਾ ਪਿੰਡ ਕਿਹੜਾ ਤੇ ਤੇਰੇ ਪਿਤਾ ਕੀ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਨੇ। ਅੰਕਲ ਮੈਂ ਪਿੰਡ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ ਆਂ, ਮੇਰਾ ਘਰ ਪਟਿਆਲੇ ਵਿੱਚ ਆ, ਪਾਪਾ ਵੀ ਟੀਚਰ ਲੱਗੇ ਸੀ ਓਹਨਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਕੇ ਮੈਂ ਟੀਚਰ ਬਣਿਆ ਉਸ ਤੇ ਹੱਸ ਕੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ।

ਕੁੱਝ ਦਿਨ ਮਗਰੋਂ ਸ਼ਵਿੰਦਰ ਆਪਣੇ ਮੰਮੀ ਡੈਡੀ ਨਾਲ ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਘਰ ਆਇਆ ਸਾਰੇ ਹੈਰਾਨ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਅਚਾਨਕ ਹੀ ਆ ਗਏ ਸਨ। “ਮਾਫ਼ ਕਰਿਓ ਅਸੀਂ ਬਿਨਾਂ ਦੱਸੇ ਆ ਗਏ”, ਸ਼ਿਵ ਨੇ ਸਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਆਖਦਿਆਂ ਕਿਹਾ। “ਨਹੀਂ ਪੁੱਤਰ ਤੇਰਾ ਆਪਣਾ ਘਰ ਆ ਜਦੋਂ ਮਰਜ਼ੀ ਆ, ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਿਰ ਪਲੋਸਦਿਆਂ ਕਿਹਾ।

ਅੰਕਲ ਇਹ ਮੇਰੇ ਪਾਪਾ ਨੇ ਮੈਂ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਨਾ ਟੀਚਰ ਨੇ, ਤੇ ਇਹ ਮੇਰੇ ਮੰਮੀ। ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਵੱਲ ਹੱਥ ਜੋੜਕੇ ਫਤਿਹ ਬੁਲਾਈ ਨਵਜੋਤ ਤੇ ਕਮਲ ਛੇਤੀ ਹੀ ਚਾਹ ਲੈ ਆਈਆ।

ਸ਼ਿਵ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਸ਼ਵਿੰਦਰ ਜਦੋਂ ਘਰ ਆਉਂਦਾ ਤੁਹਾਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਾ, ਸਾਨੂੰ

ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਵੀ ਇਹ ਟਰਾਂਸਫਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਨ ਲਗਾ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰੇਗਾ ਪਰ ਇਹਨੇ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਹੈਰਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਬੱਚੇ ਜਦੋਂ ਵੱਡੇ ਹੋ ਜਾਣ ਆਪੇ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸਮਝਣ ਲਗ ਪੈਂਦੇ ਨੇ, ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ। ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਘਰ ਵਿੱਚ ਬੱਸ ਦੋ ਮੁੰਡੇ ਹੀ ਨੇ ?

ਸ਼ਿਵ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ, “ਨਹੀਂ ਨਹੀਂ ਮੇਰੀ ਇਕ ਧੀ ਵੀ ਆ ਬੀ. ਐਡ ਦੇ ਦੂਜੇ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਆ “ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਤੁਸੀਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਪਰਵਰਿਸ਼ ਦਿੱਤੀ ਆ ਸ਼ਿਵ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ। ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਕਰਦੇ ਹੀ ਲਾਡੋ ਘਰ ਆਈ ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਸਭ ਨੂੰ ਸਤਿ ਸ਼੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਬੁਲਾਈ।

ਸ਼ਵਿੰਦਰ ਦੇ ਮੰਮੀ ਡੈਡੀ ਨੇ ਲਾਡੋ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਲਾਡੋ ਨੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਏਨਾ ਹੀ ਕਿਹਾ ਵਧੀਆ ਅੰਕਲ ਆਂਟੀ। ਲਾਡੋ ਆਪਣੀ ਭਤੀਜੀ ਅਨਵੰਤ ਨੂੰ ਛੱਤ ਤੇ ਲੈ ਕੇ ਚਲੀ ਗਈ। ਸ਼ਿਵ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਲਾਡੋ ਦੇ ਵਿਆਹ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਦਾਸ ਮਨ ਨਾਲ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਅਜੇ ਸੰਜੋਗ ਨਹੀਂ ਬਣਿਆ। ਭਾਈ ਸਾਬੂ, ਇੱਕ-ਦੋ ਰਿਸ਼ਤੇ ਵੇਖੋ ਪਰ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਬਣੀ ਜਦ ਵਿਆਹ ਹੋਣਾ ਹੋਇਆ ਪਤਾ ਵੀ ਨੀ ਲੱਗਣਾ” ਸ਼ਿਵ ਦੇ ਮੰਮੀ ਨੇ ਹੱਸਦਿਆਂ ਕਿਹਾ।

ਘਰ ਪਰਤ ਕੇ ਸ਼ਿਵ ਦੀ ਮੰਮੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ “ਸ਼ਿਵੇ ਤੈਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਕਿਹੋ ਜਾ ਲੱਗਦਾ” ਕਿਸ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਹੇ ਓ ਮੰਮੀ? ਸ਼ਿਵ ਨੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਪੁੱਛਿਆ। ਓਹੀ ਤੇਰਾ ਦੋਸਤ ਨਵਤੇਜ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰੋਂ ਆਪਾਂ ਆਏ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਮੰਮੀ ਨੇ ਕਿਹਾ। “ਅੱਛਾ ਅੱਛਾ ਨਵਤੇਜ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ, ਚੰਗੇ ਲੋਕ ਨੇ ਮੰਮੀ ਸਾਰੇ ਬਹੁਤ ਮੋਹ ਕਰਦੇ ਨੇ, ਅੰਕਲ ਜੀ ਵੀ ਪੁੱਤਾਂ ਵਾਂਗ ਪਿਆਰ ਕਰਦੇ ਨੇ ਮੈਨੂੰ, ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਸ਼ਿਵ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਤੇ ਮੁਸਕਰਾਹਟ ਆ ਗਈ।

ਉਸ ਦੀ ਮੰਮੀ ਕਿਸੇ ਸੋਚ ਵਿੱਚ ਡੁੱਬ ਗਈ ਤਾਂ ਸ਼ਿਵ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਆਵਾਜ਼ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ “ਮੰਮੀ ਓ ਮੰਮੀ ਕਿਹੜੇ ਖਿਆਲਾ 'ਚ ਡੁੱਬ ਗਏ। ਸ਼ਿਵ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਕੁੜੀ ਦਾ ਨਾਂ ਕੀ ਸੀ ਉਹ ਤਾਂ ਲਾਡੋ ਨਾਂ ਏ ਓਹਦਾ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀ ਕੁੜੀ ਆ!” ਸ਼ਿਵ ਨੇ ਗੱਲ ਪੂਰੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ। ਉਹਦਾ ਵਿਆਹ, ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੱਸਦੇ ਸੀ ਕਿ ਕੋਈ ਰਿਸ਼ਤਾ ਪੂਰ ਨੀ ਚੜਿਆ ਕਿਤੇ ਕੁੜੀ 'ਚ ਕੋਈ ਕਮੀ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਸ਼ਿਵ ਦੀ ਮੰਮੀ ਨੇ ਕੁੱਝ ਸ਼ੱਕ ਨਾਲ ਪੁੱਛਿਆ। ਨਹੀਂ ਨਹੀਂ ਮੰਮੀ ਕਿਹੋ ਜਿਹੀਆ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਓ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਨਵਤੇਜ ਨੇ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਜੋ ਦਾਜ ਦੇ ਲੋਭੀ ਨੇ ਜਿਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੁੜੀਆਂ ਇਸ ਕਰਕੇ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਾਪੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦਾਜ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੇ। ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਸ਼ਿਵ ਉਦਾਸ ਹੋ ਗਿਆ। ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਦਾਜ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦਾ, ਏਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਪੁੱਤਰ ਲੋਕ ਭਾਵੇਂ ਕਿੰਨਾ ਹੀ ਪੜ੍ਹ ਲਿਖ ਲੈਣ ਕਮਾਊ ਹੋ ਜਾਣ ਫੇਰ ਵੀ ਦਾਜ ਦਾ ਲੋਭ ਮਨੋਚੋਂ ਨਹੀਂ ਕੱਢਦੇ ਸ਼ਿਵ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਮਝਾਇਆ। ਚਲੋ ਛੱਡੋ ਹੁਣ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਰੋਟੀ ਖਾ ਲਓ ਸ਼ਿਵ ਦੇ ਮੰਮੀ ਨੇ ਆਵਾਜ਼ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ।

ਕੁੱਝ ਚਿਰ ਬਾਅਦ ਲਾਡੋ ਦੀ ਬੀ. ਐਡ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਪੂਰੀ ਹੋ ਗਈ ਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਸ ਨੇ ਪੇਪਰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਟੀਚਰ ਲੱਗ ਗਈ, ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਧੀ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਮਾਣ ਸੀ ਕੇ ਉਸ ਨੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਅੱਖੇ ਰਾਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਲੰਘ ਕੇ ਆਪਣੀ ਪਛਾਣ ਬਣਾਈ ਸੀ। ਘਰ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਸੀ ਲਾਡੋ ਲਈ ਆਏ ਦਿਨ ਰਿਸ਼ਤੇ ਆਉਂਦੇ, ਕੋਈ ਅਫ਼ਸਰ, ਕੋਈ ਵਕੀਲ ਕੋਈ ਫ਼ੌਜੀ ਪਰ ਲਾਡੋ ਕਿਸੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਲਈ ਹਾਮੀ ਨਹੀਂ ਭਰ ਰਹੀ ਜਿਵੇਂ ਉਹਦੇ ਮਨ 'ਚੋਂ ਵਿਆਹ ਦਾ ਖਿਆਲ ਨਿੱਕਲ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਉਹਨੇ ਆਪਣੇ ਚਾਅ ਦਿਲ ਦੇ ਕਿਸੇ ਕੋਨੇ ਵਿੱਚ ਡੂੰਘੇ ਦੱਬ ਦਿੱਤੇ ਸਨ ਜਿਹੜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਚਾਹ ਕੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲੱਭ ਰਹੇ।

ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਇਸ ਗੱਲੋਂ ਖੁਸ਼ ਸੀ ਕਿ ਉਸਦੇ ਸਾਰੇ ਬੱਚੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਮੁਕਾਮ ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਸਨ ਪਰ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਦੁੱਖ ਵੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਧੀ ਦਾ ਘਰ ਵਸਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਜੇ ਤੱਕ ਅਸਮਰੱਥ ਸੀ, ਇਸ ਸੋਚ ਵਿੱਚ ਡੁੱਬ ਕੇ ਓਹਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਹੰਝੂ ਆ ਗਏ। ਅਚਾਨਕ ਗੇਟ ਤੋਂ ਆਵਾਜ਼ ਆਈ, “ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਘਰ ਹੀ ਓ”, ਇਹ ਆਵਾਜ਼ ਸ਼ਵਿੰਦਰ ਦੇ ਪਿਤਾ ਜਗਮੋਹਨ ਦੀ ਸੀ।

‘ਹਾਂਜੀ ਹਾਂਜੀ ਅਜੇ ਅੰਦਰ ਲੰਘ ਆਓ ਭਾਈ ਸਾਬੂ ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅਪਣਾ ਮਨ ਤੱਕੜਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ “ਕੀ ਹਾਲ-ਚਾਲ ਹੈ” ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅੱਜ ਏਨੇ ਉਦਾਸ ਮਨ ਨਾਲ ਜੀ ਆਇਆਂ ਕਿਹਾ, ਜਗਮੋਹਨ ਨੇ ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਹਲੀਮੀ ਨਾਲ ਪੁੱਛਿਆ, “ਇਹੋ-ਜਿਹੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕੁੱਝ ਖਿਆਲ ਮਨ ਭਾਰੀ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਨੇ ਭਾਈ ਸਾਬੂ ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ “ਚਾਹ ਪੀਉਂਗੇ ਜਾਂ ਕੁੱਝ ਠੰਢਾ, ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅੱਗੇ ਗੱਲ ਤੋਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ। ਚਾਹ ਪਾਣੀ ਛੱਡੋ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਹੋਰ ਗੱਲ ਕਰਨ ਆਇਆ ਸੀ, “ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਨਿਮਰਤਾ ਨਾਲ ਕਿਹਾ “ਦੱਸੋ ਭਾਈ ਸਾਬੂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ।” “ਸੇਵਾ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਮੈਂ ਤਾਂ ਇੱਕ ਫਰਿਆਦ ਲੈਕੇ ਆਇਆ ਸੀ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ”, ਜਗਮੋਹਨ ਨੇ ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਹੱਥ ਫੜਦਿਆਂ ਕਿਹਾ।

“ਫਰਿਆਦ ਮੈਂ ਸਮਝਿਆ ਨਹੀਂ ਖੁੱਲ ਕੇ ਗੱਲ ਦੱਸੋ ਭਾਈ ਸਾਬੂ ਤੁਹਾਡਾ ਆਪਣਾ ਘਰ ਆ ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜਗਮੋਹਨ ਦੇ ਹੱਥ ਘੁੱਟਦਿਆਂ ਕਿਹਾ। ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਜਗਮੋਹਨ ਨੂੰ ਕੁੱਝ ਧਰਵਾਸਾ ਹੋਇਆ ਤੇ ਉਸਨੇ ਹੌਸਲਾ ਕਰਕੇ ਕਹਿ ਹੀ ਦਿੱਤਾ। “ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੀ ਧੀ ਲਾਡੋ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਧੀ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ, ਮੈਂ ਲਾਡੋ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤ ਸਿਵ ਲਈ ਮੰਗਣ ਆਇਆ ਹਾਂ।” ਇਹ ਸੁਣ ਕੇ ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਇੱਕ ਵਾਰ ਤਾਂ ਸੁੰਨ ਹੋ ਗਿਆ। “ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਜਵਾਬ ਦਿਉ ਕੋਈ, ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਆਸ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਆਇਆ ਹਾਂ ਸ਼ਵਿੰਦਰ ਚੰਗਾ ਮੁੰਡਾ ਹੈ, ਉਹ ਤੁਹਾਡੀ ਧੀ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਖੁਸ਼ ਰੱਖੇਗਾ”, ਜਗਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਯਕੀਨ ਦਿਵਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ। ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲੱਗ ਰਹੀ ਕਿ ਉਹ ਖੁਸ਼ ਹੋਵੇ ਜਾ ਹੈਰਾਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨੇ ਕਦੇ ਸ਼ਵਿੰਦਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਲਾਡੋ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਉਸ ਸ਼ਵਿੰਦਰ ਨਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸੋਚਿਆ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਆਪਣੇ ਖਿਆਲਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿੱਕਲ ਜਗਮੋਹਨ ਦੀ ਗੱਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ! “ਭਾਈ ਸਾਬ ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਸ਼ਵਿੰਦਰ ਚੰਗਾ ਮੁੰਡਾ ਹੈ ਪਰ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵੀ ਅੱਗੇ ਗੱਲ ਤੋਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਸਲਾਹ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ।” “ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਜਿਵੇਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਠੀਕ ਲੱਗੇ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸ ਦਿਓ ਹੁਣ ਮੈਂ ਚਲਦਾ”। “ਭਾਈ ਸਾਬ ਮੈਂ ਕੁੱਝ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ”, ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਝਕਦੇ ਹੋਏ ਜਗਮੋਹਨ ਨੂੰ ਕਿਹਾ। ਜਗਮੋਹਨ ਨੇ ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰ ਹਿਲਾ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ ਕੀ ਸ਼ਵਿੰਦਰ ਲਾਡੋ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਕਰਦਾ ? ਜਗਮੋਹਨ ਦਾ ਜਵਾਬ ਸੀ, “ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਉਹ ਇੱਕ ਲਾਇਕ ਪੁੱਤਰ ਹੈ ਉਹ ਕਦੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਮਾਂ ਪਿਓ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ”, ਇਹ ਕਹਿ ਕਿ ਉਹ ਹੱਥ ਜੋੜ ਕੇ ਚਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਕਈ ਸਵਾਲ ਛੱਡ ਗਿਆ। ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਇਸ ਸੋਚ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮ ਵੇਲੇ ਤੱਕ ਡੁੱਬਿਆ ਰਿਹਾ। ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਮੁੰਡੇ ਘਰ ਆਏ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਬੁਲਾ ਕੇ ਸਾਰੀ ਗੱਲ ਦੱਸ ਦਿੱਤੀ, ਨਵਤੇਜ ਹੈਰਾਨ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ਵਿੰਦਰ ਦੇ ਪਾਪਾ ਉਸ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਲੈਕੇ ਆਏ ਜਦਕਿ ਸ਼ਵਿੰਦਰ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਦਾ ਵੱਡਾ ਪੁੱਤਰ ਹਰਮਨ ਖੁਸ਼ ਸੀ ਕਿ ਲਾਡੋ ਲਈ ਇੱਕ ਚੰਗੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਆਇਆ।

ਘਰ ਵਿੱਚ ਸਭ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਪਤਾ ਲੱਗੀ ਤੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾ ਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਜ਼ਾਹਿਰ ਕੀਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਸ਼ਵਿੰਦਰ ਨੂੰ ਕਾਫ਼ੀ ਚਿਰ ਤੋਂ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਤੇ ਉਹ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਹੀ ਲੱਗਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਆਪਣੀ ਧੀ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਕੁੱਝ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਦੋ ਵਾਰ ਰਿਸ਼ਤਾ ਪੂਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਚੜ ਸਕਿਆ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਹ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਸੀ।

ਜਗਮੋਹਨ ਨੇ ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੀ ਗੱਲ ਬਾਰੇ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ ਪਰ ਉਹ ਬਹੁਤੀ ਖੁਸ਼ ਨਾ ਹੋਈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਸੀ ਕਿ ਲਾਡੋ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦੋ ਰਿਸ਼ਤੇ ਨਾ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਲਾਡੋ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਮੀ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਜਗਮੋਹਨ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਅਕਲ ਤੋਂ ਪਰਦਾ ਚੁੱਕਿਆ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਲਾਡੋ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਬਾਰੇ ਸਹਿਜਤਾ ਨਾਲ ਦੱਸਿਆ ਫੇਰ ਵੀ ਉਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਸੀ, ਜਦ ਹੁਣ ਸੋਚ ਹੀ ਲਿਆ ਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਠੀਕ ਲੱਗੇ, ਬਾਕੀ ਮੇਰੀ ਮਰਜ਼ੀ ਤਾਂ ਸ਼ਵਿੰਦਰ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਆ। “ਕਿਸ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੋ ਰਹੀ ਆ”, ਸ਼ਵਿੰਦਰ ਨੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦਿਆਂ ਪੁੱਛਿਆ। ਜਗਮੋਹਨ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਚੁੱਪ ਹੋ ਗਏ। ਸ਼ਵਿੰਦਰ ਨੇ ਦੁਬਾਰਾ ਕਿਹਾ ਕੀ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ। ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਮੰਮੀ ਨੇ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਤੇਰੇ ਪਾਪਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਨੇ ਕਿ ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਧੀ ਲਾਡੋ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਸ਼ਿਵ ਬਹੁਤ ਹੈਰਾਨ ਹੋਇਆ ਕਿਉਂਕਿ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੀ ਗੱਲ ਉਹਦੇ ਚਿੱਤ ਚੇਤੇ ਵੀ ਨੀ ਸੀ ਦੂਸਰਾ ਉਹ ਲਾਡੋ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਇਹ ਗੱਲ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪਤਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਫੇਰ ਵਿਆਹ ਦੀ ਗੱਲ ਕਿਵੇਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ। ਜਗਮੋਹਨ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਮੇਢੇ ਤੇ ਹੱਥ ਰੱਖਦਿਆਂ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਕੀ ਗੱਲ ਸੇਰਾ ਕਿਹੜੀਆਂ ਸੋਚਾਂ 'ਚ ਡੁੱਬ ਗਿਆ? ਤੈਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਚੰਗੀ ਨਹੀਂ ਲੱਗੀ? ਸ਼ਿਵ ਖੁਸ਼ ਵੀ ਸੀ ਤੇ ਹੈਰਾਨ ਵੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨੂੰ ਲਾਡੋ ਨਾਲ ਮੋਹ ਤਾਂ ਹੈ ਹੀ ਸੀ ਪਰ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਗੱਲ ਸੀ ਕਿ ਘਰ ਵਿੱਚ ਵਿਆਹ ਦੀ ਗੱਲ ਆਪੇ ਛਿੜ ਗਈ ਸੀ। ਪਾਪਾ ਜਿਵੇਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਠੀਕ ਲੱਗੇ ਕਰ ਲਵੋ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਸ਼ਿਵ ਨੇ ਨੀਵੀਂ ਪਾ ਲਈ। ਜਗਮੋਹਨ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਲਾਵੇ ਵਿੱਚ ਘੁੱਟਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, “ਮੈਂ ਤਾਂ ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਹਾ ਸੀ ਮੇਰਾ ਪੁੱਤ ਮੇਰੇ ਕਹਿਣੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।” ਨਵਜੋਤ ਨੇ ਲਾਡੋ ਨੂੰ ਸ਼ਿਵ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਬਾਰੇ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਹ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼ਿਵ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਘਰ ਕਈ ਚਿਰ ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਸੀ ਪਰ ਉਹਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਉਸ ਬਾਰੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸੋਚਿਆ। ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਲਾਡੋ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕਮਰੇ ਵਿੱਚ ਬੁਲਾਇਆ ਤੇ ਕਿਹਾ, ਪੁੱਤ ਲਾਡੋ ਆ ਬੈਠ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਤੇਰੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਗਿਆ ਕਿੰਨਾ ਚਿਰ ਹੋ ਗਿਆ, ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਮਾਂ ਦੀ ਕਮੀ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦਿੱਤੀ ਪਰ ਤੇਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਜੋ ਖਲਾਅ ਏ ਉਹਨੂੰ ਮੈਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝ ਸਕਦਾ ਹਾਂ, ਤੂੰ ਦੱਸ ਤੇਰੀ ਕੀ ਮਰਜ਼ੀ ਆ ਤੈਨੂੰ ਸ਼ਿਵ ਪਸੰਦ ਹੈ।”

“ਪਾਪਾ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਆ ਪਰ ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੀ ਕਿ ਦੁਬਾਰਾ ਉਹ ਸਭ ਹੋਵੇ ਤੇ ਕੋਈ ਦਾਜ ਦਾ ਲੋਭੀ ਫੇਰ ਸਾਡੀ ਦੇਹਲੀ ਤੇ ਆਕੇ ਜਵਾਬ ਦੇ ਕੇ ਮੁੜ ਨਾ ਜਾਵੇ,” ਲਾਡੋ ਨੇ ਉਦਾਸ ਹੋ ਕੇ ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕਿਹਾ। ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ਼ਵਿੰਦਰ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਉਹ ਭਲੇ ਲੋਕ ਹਨ ਤੂੰ ਵੀ ਹੁਣ ਚੰਗੀ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦੀ ਆ ਤੈਨੂੰ ਡਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਬਾਕੀ ਦੀ ਗੱਲ ਉਹਨਾ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਹੋਵੇਗੀ ਤੇਰੀ ਮਰਜ਼ੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੁੱਝ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਆਉਂਦੇ ਐਤਵਾਰ ਸ਼ਵਿੰਦਰ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਲੈਕੇ ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਘਰ ਆ ਗਿਆ ਸਾਰੇ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਸਨ ਸ਼ਵਿੰਦਰ ਦੀ ਮੰਮੀ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੂੰ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਚਾਰ ਪਾਣੀ ਪਿੱਛੋਂ ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜਗਮੋਹਨ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ, “ਭਾਈ ਸਾਹਬ ਰਿਸ਼ਤੇ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੁੱਝ ਜਰੂਰੀ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ, ਤੁਸੀਂ ਲੈਣ ਦੇਣ ਦੀ ਗੱਲ ਪਹਿਲਾਂ ਖੋਲ੍ਹ ਲਵੋ ਤਾਂ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਕੋਈ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਨਾ ਹੋਵੇ ਐਨੀ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਹੀ ਜਗਮੋਹਨ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਟੋਕ ਕੇ ਕਿਹਾ, “ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਜੀ ਕੀ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਓ, ਜੇ ਰੱਬ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਧੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਤਾਂ ਇਹਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਮੁੰਡੇ ਦਾ ਮੁੱਲ ਪਾਵਾਂਗੇ, ਲਾਡੋ ਸਾਡੀ ਵੀ ਧੀ ਆ, ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਗੱਲ ਕਹਿ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ ਨਾ ਕਰੋ।”

ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਇਹ ਸੁਣ ਕੇ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਈ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਲੱਗਿਆ ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਦੇ ਮਨ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਭਾਰ ਲਹਿ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਘਰਦਿਆਂ ਦੇ ਜ਼ੋਰ ਪਾਉਣ ਤੇ ਸ਼ਵਿੰਦਰ ਤੇ ਲਾਡੋ ਗੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਛੱਤ 'ਤੇ ਚਲੇ ਗਏ। “ਤੈਨੂੰ ਮੈਂ ਪਸੰਦ ਆ।” ਸ਼ਵਿੰਦਰ ਨੇ ਲਾਡੋ ਤੋਂ ਮੁਸਕਰਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਪੁੱਛਿਆ। “ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਪਾਪਾ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਸੀ ਰਿਸ਼ਤਾ ਭੇਜਣ ਲਈ” ਲਾਡੋ ਨੇ ਸ਼ਵਿੰਦਰ ਦੀ ਗੱਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਹਾ “ਨਹੀਂ ਨਹੀਂ ਇਹ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਪਾਪਾ ਮੈਨੂੰ ਬਿਨਾ ਦੱਸੇ ਤੁਹਾਡੇ ਘਰ ਆਏ ਸੀ,” ਸ਼ਿਵ ਨੇ ਕਿਹਾ। “ਅੱਛਾ ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਸਿਰਫ ਆਪਣੇ ਮੰਮੀ ਪਾਪਾ ਦੇ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਏਥੇ ਆਏ ਓ”, “ਲਾਡੋ ਨੇ ਵਿਅੰਗਮਈ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸ਼ਵਿੰਦਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ। ਸ਼ਵਿੰਦਰ ਨੇ ਕਾਹਲੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਨਹੀਂ! ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਤੂੰ ਪਹਿਲੀ ਤੱਕਣੀ ਵਿੱਚ ਪਸੰਦ ਆ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਸੁਣ ਕੇ ਲਾਡੋ ਸੰਗ ਨਾਲ ਲਾਲ ਹੋ ਗਈ। ਐਨੇ ਨੂੰ ਨਵਜੋਤ ਓਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣ ਆ ਗਈ।

ਸਾਰੇ ਇਸ ਰਿਸ਼ਤੇ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਸਨ ਸ਼ਵਿੰਦਰ ਤੇ ਲਾਡੋ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਮਗਰੋਂ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਗਨ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਤੇ ਦੋਵੇਂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰ ਦਿੱਤਾ। ਸ਼ਵਿੰਦਰ ਦੀ ਮਾਂ ਜੋ ਲਾਡੋ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰਦੀ, ਲਾਡੋ ਨੂੰ ਘੁੱਟ ਕੇ ਕਲਾਵੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਕੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗੀ! “ਰੱਬ ਨੇ ਏਸੇ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਧੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡੀ ਧੀ ਤੂੰ ਬਣਨਾ ਸੀ।” ਇਹ ਸੁਣ ਕੇ ਲਾਡੋ ਨੇ ਅੱਖਾਂ ਭਰ ਲਾਈਆਂ। ਮਾਹੌਲ ਬੋੜਾ ਗਮਗੀਨ ਹੋ ਗਿਆ ਪਰ ਕੁੱਝ ਚਿਰ ਵਿਚ ਹੀ ਸਾਰੇ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਗਏ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਆਹ ਦੀ ਤਰੀਕ ਅਗਲੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਅਠਾਰਾਂ ਤਹਿ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਜਿਉਂ-ਜਿਉਂ ਵਿਆਹ ਦੀ ਤਰੀਕ ਨੇੜੇ ਆ ਰਹੀ ਸੀ ਦੋਵਾਂ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰੌਣਕ ਵਧਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਘਰ ਦੇ ਜੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲਾਡੋ ਦੇ ਵਿਆਹ ਲਈ ਬਹੁਤ ਚਾਅ ਸਨ। ਦੋਵੇਂ ਭਰਜਾਈਆਂ ਉਸ ਨੂੰ ਬੜੇ ਚਾਅ ਨਾਲ ਸਹੁਰੇ ਘਰ ਤੋਰਨ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਸਿਵ ਦੇ ਘਰ ਉਸ ਦੇ ਵਿਆਹ ਦੀ ਤਿਆਰੀਆਂ ਜ਼ੋਰਾਂ 'ਤੇ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਸਨ ਪਰ ਸ਼ਵਿੰਦਰ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਕੁੱਝ ਹੋਰ ਹੀ ਸੀ, ਉਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਕਿ ਵਿਆਹ ਤੇ ਕੋਈ ਫਜ਼ੂਲ ਖਰਚੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਉਹ ਲੋਕ ਦਿਖਾਵੇ ਵਾਲਾ ਵਿਆਹ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਟੀਚਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਵਿਆਹ ਤੇ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਨਜ਼ਾਇਜ਼ ਫਜ਼ੂਲ ਖਰਚੀ ਨੂੰ ਠੱਲ ਪਾਉਣ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਬਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਪਰ ਉਹ ਇਸ ਬਾਰੇ ਪਹਿਲਾਂ ਲਾਡੋ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਆਹ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਉਸ ਕੱਲੇ ਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਸ਼ਵਿੰਦਰ ਲਾਡੋ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਸਕੂਲ ਦੇ ਬਾਹਰ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ। ਛੁੱਟੀ ਦਾ ਵੇਲਾ ਸੀ, ਲਾਡੋ ਸ਼ਵਿੰਦਰ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਖੁਸ਼ ਹੋਈ ਪਰ ਹੈਰਾਨ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਸਨੂੰ ਕਿਉਂ ਮਿਲਣ ਆਇਆ।

“ਲਾਡੋ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਵਿਆਹ ਬਾਰੇ ਜਰੂਰੀ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਆ”, ਸ਼ਵਿੰਦਰ ਨੇ ਲਾਡੋ ਨੂੰ ਕਿਹਾ “ਹਾਂਜੀ ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੀ ਗੱਲ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਕੋਈ ਜਰੂਰੀ ਗੱਲ ਹੀ ਹੋਣੀ ਹੈ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਿਲਣ ਆ ਗਏ।” “ਲਾਡੋ ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਅਪਣਾ ਵਿਆਹ ਸਾਧਾਰਨ ਢੰਗ ਨਾਲ ਹੋਵੇ ਤੇ ਕੋਈ ਫਜ਼ੂਲ ਖਰਚੀ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਲੈਣ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਈ ਰਸਮ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ, ਪਰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਮੇਰੇ ਕੱਲੇ ਦਾ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਸਾਡੇ ਦੋਵਾਂ ਦਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਬਾਕੀ ਤੂੰ ਦੱਸ ਜਿਵੇਂ ਤੇਰੀ ਮਰਜ਼ੀ ਹੋਈ ਵਿਆਹ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ।” ਸ਼ਵਿੰਦਰ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣ ਕੇ ਲਾਡੋ ਨੂੰ ਇੰਝ ਲੱਗਿਆ ਜਿਵੇਂ ਉਸਨੇ ਲਾਡੋ ਦੇ ਮਨ ਦੀ ਗੱਲ ਬੁੱਝ ਲਈ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਸਿਵ ਦੀ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ।

ਸ਼ਵਿੰਦਰ ਦੇ ਮੰਮੀ ਨੂੰ ਸਾਧਾਰਨ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਚੰਗੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲੱਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮੁੰਡੇ ਦੇ ਵਿਆਹ ਤੇ

ਸਾਰੇ ਚਾਅ-ਲਾਡ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ ਪਰ ਜਗਮੋਹਨ ਸ਼ਿਵ ਦੀ ਗੱਲ ਨਾਲ ਬਿਲਕੁਲ ਸਹਿਮਤ ਸੀ।

ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਲਾਡੋ ਦੇ ਲਈ ਵਿਆਹ ਦਾ ਬਹੁਤ ਚਾਅ ਸੀ। ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਧੀ ਅਤੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਜਵਾਈ ਦੀ ਸੋਚ ਤੇ ਮਾਣ ਸੀ।

ਵਿਆਹ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਲਾਡੋ ਬਿਲਕੁਲ ਅਰਸਾਂ ਦੀ ਹੂਰ ਲੱਗ ਰਹੀ ਸੀ। ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਉਹਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਬਹੁਤ ਭਾਵੁਕ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਕੇ ਉਸਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਨਮ ਹੋ ਗਈਆਂ। ਬਰਾਤ ਆਉਣ ਦਾ ਵੇਲਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਢੋਲ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣ ਕੇ ਲਾਡੋ ਉਸੇ ਬਾਰੀ ਕੋਲ ਆ ਗਈ ਜਿਸ ਬਾਰੀ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਜੁੜੀਆਂ ਹੋਇਆ ਸਨ। ਇਸੇ ਬਾਰੀ 'ਚੋਂ ਹੀ ਕਿਸੇ ਦਿਨ ਉਹਨੇ ਆਪਣੇ ਸੁਪਨੇ ਮਾਰਦੇ ਵੇਖੇ ਸਨ, ਪਰ ਅੱਜ ਓਹੀ ਬਾਰੀ ਉਸਨੂੰ ਓਹਦਾ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਭਵਿੱਖ ਦਿਖਾ ਰਹੀ ਸੀ।

ਬਰਾਤ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਪੱਚੀ ਬੰਦੇ ਆਏ ਸਨ ਨਾ ਕੋਈ ਮਿਲਣੀ ਹੋਈ, ਨਾ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੰਬਲ, ਨਾ ਮੁੰਦਰੀ, ਨਾ ਕੜਾ ਤੇ ਨਾ ਕੋਈ ਚੈਨੀ। ਗੁਰੂਘਰ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਲਾਵਾਂ ਹੋਈਆਂ। ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਲਾਡੋ ਦਾ ਪੱਲਾ ਸ਼ਵਿੰਦਰ ਨੂੰ ਫੜਾਇਆ ਨਾਲ ਹੀ ਉਸ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਭਰ ਆਈਆਂ। ਸ਼ਵਿੰਦਰ ਅਤੇ ਲਾਡੋ ਦੇ ਦਸਤਖ਼ਤ ਹੋਏ ਅਤੇ ਵਿਆਹ ਹੋ ਗਿਆ।

ਇਹ ਵਿਆਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਾਧਾਰਨ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਦਿਖਾਵੇ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਰਸਮ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਹ ਵਿਆਹ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਦਾਜ ਦੇ ਲੋਭੀਆਂ 'ਤੇ ਦੇ ਮੂੰਹ 'ਤੇ ਚਪੇੜ ਸੀ ਜਿੰਨਾਂ ਨੇ ਦਾਜ ਨਾਂ ਦੇਣ ਕਾਰਨ ਲਾਡੋ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਅੱਜ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਸ਼ਵਿੰਦਰ ਵਰਗੀ ਸੋਚ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ।

ਮਮਨਦੀਪ ਕੌਰ
ਬੀ.ਐਡ.-2
ਰੋਲ ਨੰ: 359

‘ਸੋਹਣਾ ਪੰਜਾਬ’

ਸਾਡੇ ਸੋਹਣੇ ਦੇਸ਼ ਪੰਜਾਬ ਉੱਤੇ,
ਇਸ ਮਹਿਕੇ ਫੁੱਲ ਗੁਲਾਬ ਉੱਤੇ,
ਕੋਈ ਐਸੀ ਜ਼ਹਿਰ ਸੁੱਟ ਗਿਆ,
ਇਹਦਾ ਪੱਤਾ-ਪੱਤਾ ਸੁੱਕ ਗਿਆ।
ਇਸ ਨਵੇਂ ਵਰ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਹਾਣੀਓ,
ਕੋਈ ਐਸਾ ਮੰਤਰ ਪੜ੍ਹ ਦੇਣਾ,
ਇਸ ਜ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਠੰਡੀ ਕਰ ਦੇਣਾ,
ਇਹਦਾ ਸਾਰਾ ਦਰਦ ਗੁਆ ਦੇਣਾ,
ਇਸ ਨੂੰ ਫਿਰ ਤੋਂ ਫੁੱਲ ਬਣਾ ਦੇਣਾ।

ਉੱਥੇ ਲੋੜ ਸੀ ਕਿ ਕਿੱਕਰਾਂ ਟਾਹਲੀਆਂ ਦੀ,
ਜਿੱਥੇ ਬੋਹੜ ਦੀ ਸੰਘਣੀ ਛਾਂ ਹੋਵੇ।
ਉੱਥੇ ਲੋੜ ਕੀ ਮੱਕੇ ਜਾਵਣੇ ਦੀ,
ਜਿੱਥੇ ਰੱਬ ਵਰਗੀ ਘਰੇ ਮਾਂ ਹੋਵੇ।
ਜਿਸਨੇ ਰੱਜਕੇ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ,
ਬਈ ਉਹ ਦੁੱਖ ਕਦੇ ਨਾ ਪਾਵੇ।

ਤਨੂੰ ਮਿੱਤਲ
ਬੀ.ਐਡ.-1
ਰੋਲ ਨੰ: 60

ਮਾਂ ਬੋਲੀ

ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਕਦੇ ਮੈਂ ਦਿਲੋਂ ਭੁਲਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ,
ਗੀਤ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਭਾਸ਼ਾ 'ਚ ਮੈਂ ਗਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ
ਜੇ ਚਾਹੁੰਦੀ ਮੈਂ ਲਿਖਣਾ ਲਿਖ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ,
ਛੱਡ ਆਂ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਮੈਂ ਜਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ,
ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਦਾ ਸੋਚੀਂ ਐ ਸਤਿਕਾਰ ਬੜਾ ਕਰਦੀ,
ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਕਦੇ ਮੈਂ ਦਿਲੋਂ ਭੁਲਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ,
ਗੀਤ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਭਾਸ਼ਾ 'ਚ ਮੈਂ ਗਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ।

ਸਾਡਾ ਵਿਰਸਾ ਬੜਾ ਪਿਆਰਾ ਇਹ ਬੋਲੀ ਸਾਡੀ,
ਹਰ ਥਾਂ ਪਛਾਣ ਕਰਾਵੇ ਇਹ ਬੋਲੀ ਸਾਡੀ,
ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਤੋਂ ਸਾਡੇ ਪੰਜਾਬੀ,
ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਦਾ ਸੱਚੀਂ ਮੈਂ ਸਤਿਕਾਰ ਬੜਾ ਕਰਦੀ,
ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਤੂੰ ਕਦੇ ਮੈਂ ਦਿਲੋਂ ਭੁਲਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ,
ਗੀਤ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਭਾਸ਼ਾ 'ਚ ਮੈਂ ਗਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ।

ਗਗਨਦੀਪ ਕੌਰ
ਬੀ.ਐਡ.-2
ਰੋਲ ਨੰ: 328

ਪਾਣੀ ਦੀ ਬੂੰਦ

ਜਦੋਂ ਪਾ ਲਈ ਪਾਣੀ ਨੇ ਸਾਥੋਂ ਦੂਰੀ,
ਉਦੋਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਮੁੱਕ ਜਾਣੀ ਇੱਥੋਂ ਪੂਰੀ,
ਬਿਨ ਪਾਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਸਾਡੀ ਖ਼ਤਮ,
ਤੇ ਦੇਣੀ ਪੈਣੀ ਸਾਨੂੰ ਭਾਰੀ ਰਕਮ,
ਫਿਰ ਨੀ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਹੋਣੀ ਭਰਪਾਈ,
ਜਦੋਂ ਪਾਣੀ ਦੀ ਨਾ ਇੱਕ ਬੂੰਦ ਬਿਆਈ।

ਹੁਣ ਤਾਂ ਪਾਣੀ ਹੈ ਲੋੜ ਲਈ,
ਹੈ ਨਹੀਂ ਇਹ ਰੋੜਨ ਲਈ।
ਜਦੋਂ ਮੁੱਕਿਆ ਫੇਰ ਪਛਤਾਏਂਗਾ,
ਪਰ ਪਾਣੀ ਨਾ ਫੇਰ ਆਵੇਗਾ,
ਹੁਣ ਤੂੰ ਨਾ ਕਰ ਰੁੱਖਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ,
ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਨੀ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਹੋਣੀ ਨਹੀਂ ਭਰਪਾਈ,
ਜਦੋਂ ਪਾਣੀ ਹੀ ਨਾ ਇੱਕ ਬੂੰਦ ਦਿੱਤੀ ਦਿਖਾਈ।

ਵੀਭਾਤੀ ਸ਼ਰਮਾ
ਬੀ.ਐਡ.-2
ਰੋਲ ਨੰ: 315

ਜ਼ਿੰਦਗੀ

ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਕਮੀ ਜਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਜ਼ਰੂਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਗਰੀਬ ਆਦਮੀ ਅਮੀਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਮੀਰ ਆਦਮੀ ਹੋਰ ਅਮੀਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਭ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ, ਉਹ ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ। ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਣ ਦੀ ਬਹੁਤ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਜੋ ਮਿਲਿਆ ਉਸ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਦੁਨੀਆ 'ਤੇ ਕੁੱਝ ਲੋਕ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਏਨਾਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਜੋ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਹੈ। ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ ਵਧੀਆ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦੇਖਣ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਤਿੰਨ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਹਸਪਤਾਲ, ਜੇਲ, ਸ਼ਮਸ਼ਾਨਘਾਟ। ਹਸਪਤਾਲ ਜਾ ਕੇ ਅਸੀਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਕੀਮਤੀ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਨਹੀਂ। ਸ਼ਮਸ਼ਾਨਘਾਟ ਜਾ ਕੇ ਅਸੀਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜ਼ਿੰਦਗੀ 'ਚ ਸਾਹਾਂ ਦੀ ਕਿੰਨੀ ਅਹਿਮਤੀਅਤ ਹੈ। ਜਿਸ ਜ਼ਮੀਨ ਤੇ ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਕੱਲ ਇਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਸਾਡੇ ਸਿਰ ਦੀ ਛੱਤ ਹੋਵੇਗੀ।

ਫਿਰ ਕਿਉਂ ਨਾ ਅਸੀਂ ਸ਼ੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰ ਹੋਈਏ,
ਸਾਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਹੋ ਦਾਤਾਂ ਲਈ,
ਸ਼ੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰ ਹੋਵੇ ਉਸ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਜਿਸ ਨੇ ਸਾਨੂੰ
ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਰੂਪੀ ਵੱਡਮੁੱਲੀ ਸੋਗਾਤ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ
ਬੀ.ਐਡ.-2
ਰੋਲ ਨੰ: 332

ਜ਼ਿੰਦਗੀ

ਮੇਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਿਸਦੀ ਆ ਮੈਨੂੰ ਦੂਰੋਂ ਖਿੰਡਦੀ,
ਨਾ ਮੈਂ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ, ਨਾ ਹੀ ਰਹੀ ਪਿੰਡ ਦੀ,
ਇੱਕ ਸ਼ਤਰੰਜ ਜਿਹੀ ਬਣਗੀ ਆ ਜ਼ਿੰਦਗੀ।

ਬਚਪਨ ਵਿੱਚ ਜੋ ਦਿਲ 'ਚ ਓਹੀ ਮੂੰਹ ਤੇ ਹੁੰਦਾ ਸੀ,
ਹੁਣ ਦਿਲ ਦੀ ਗੱਲ ਦਿਲ 'ਚ ਤੇ ਮੂੰਹ ਤੇ ਕੁੱਝ ਹੋਰ ਹੁੰਦਾ,
ਕਿਉਂ ਇੱਕ ਝੁਠਾ ਮਖੋਟਾ ਬਣ ਗਈ ਆ ਜ਼ਿੰਦਗੀ।

ਛੋਟੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹਰ ਗੱਲ ਮੂੰਹ ਤੇ ਹੁੰਦੀ ਸੀ,
ਦਿਲ ਦੀ ਸਭ ਗੱਲ ਰੂਹ ਤੋਂ ਹੁੰਦੀ ਸੀ,
ਪਰ ਹੁਣ ਤਾਂ ਨਕਲੀ ਜਿਹੀ ਬਣ ਗਈ ਆ ਜ਼ਿੰਦਗੀ।

ਪਹਿਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਦਿਲ ਤੇ ਦਿਮਾਗ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲੱਗਦਾ,
ਐਵੇਂ ਕੋਈ ਭੋਲੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਠੱਗਦਾ,
ਹੁਣ ਤਾਂ ਠੱਗਣੀ ਜਿਹੀ ਬਣ ਗਈ ਆ ਜ਼ਿੰਦਗੀ।

ਖੁਸ਼ੀ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਸੱਚੀ ਗੱਲ ਮੂੰਹ ਤੇ ਕਹਿੰਦੀ ਸੀ,
ਹੁਣ ਤਾਂ ਸੱਚੀ ਗੱਲ ਕਹਿਣੋਂ ਡਰਦੀ ਰਹਿੰਦੀ,
ਕਦੇ ਸੋਚਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ ਏਨੀ ਨਕਲੀ ਹੋ ਗਈ ਜ਼ਿੰਦਗੀ।

ਗਗਨਦੀਪ ਕੌਰ
ਬੀ.ਐਡ.-2
ਰੋਲ ਨੰ: 328

ਲੋਕ ਕੀ ਕਹਿਣਗੇ

ਲੋਕ ਕੀ ਕਹਿਣਗੇ, ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਬਹੁਤ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਦਿਲ ਪਹਿਲਾ ਸੋਚੇਗਾ ਕਿ ਲੋਕ ਕੀ ਕਹਿਣਗੇ। ਕੁੱਝ ਕਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਯਾਰ ਦੋਸਤ ਨਾਲ ਗੱਲ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ। ਕਹਿੰਦਾ ਇਥੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਭਰ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਕੀ ਕਹਿਣਗੇ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਕੋਈ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਬਾਰੇ ਲੋਕ ਕੀ ਕਹਿਣ ਜਾਂ ਕੀ ਸੋਚਣਗੇ। ਮੰਨਿਆ ਕੋਈ ਗਲਤ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਈਏ ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਕਰਨੀ ਬਣਦੀ ਹੈ, ਕਿ ਇਹ ਕੰਮ ਕਰਨ ਨਾਲ ਦੂਜਿਆਂ ਤੇ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋਵੇਗਾ ਜਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਦਾ ਕੋਈ ਨੁਕਸਾਨ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਪਰ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਚੰਗਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਇਹ ਸੋਚਣ ਲਗਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਲੋਕ ਕੀ ਕਹਿਣਗੇ ਤਾਂ ਇਹ ਫਾਲਤੂ ਦੀ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦਾ ਸਬੱਬ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਨ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ Inter-caste-marriage ਮਾਪੇ ਬੱਚਿਆ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਸੋਚਣ ਲੱਗ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਲੋਕ ਕੀ ਕਹਿਣਗੇ।

ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ
ਬੀ.ਐਡ.-2
ਰੋਲ ਨੰ: 400

ਸਬਰ

ਸਬਰ ਹੈ ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਤਿੰਨ ਅੱਖਰ ਦਾ ਸ਼ਬਦ ਪਰ ਸਾਡੀ ਸਾਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਇਹਨਾਂ ਤਿੰਨ ਅੱਖਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਬਤੀਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਲੋਕ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਸਾਰੀਆਂ ਇੱਛਾਵਾਂ ਦਾ ਤਿਆਗ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਹਾਲਤ 'ਤੇ ਸਬਰ ਕਰਨਾ ਹੀ ਸੁੱਖ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲੈਣਾ ਹੈ। ਸਬਰ ਬੋਲਣਾ ਤਾਂ ਆਸਾਨ ਹੈ ਪਰ ਸਬਰ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੈ। ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਸਬਰ ਕੁਦਰਤੀ ਦੇਣ ਹੈ।

ਸਬਰ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੀ ਕਿ ਆਪਣੀਆਂ ਖਾਹਿਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਰੱਖ ਕੇ ਸੱਚ ਅਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਮਿਹਨਤ ਕਰੀਏ ਅਤੇ ਫਲ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਸ ਨੂੰ ਪਰਮਾਤਮਾ ਅਤੇ ਹਾਲਤਾਂ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਈਏ।

ਸਬਰ ਨੂੰ ਸੁੱਖ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸਾਧਨ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਸਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਹੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀਆਂ ਆ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਸਬਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਰਸਤਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਉਸ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦਾ ਕੋਈ ਹੱਲ ਕੱਢਣ ਬਾਰੇ ਵੀ ਸੋਚਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਹੱਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਾਧਨ ਵੀ ਸਮਾਂ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਫਿਰ ਵੀ ਸਬਰ ਹੀ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਬਰ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਗਹਿਣਾ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਬਰ ਕਰਨਾ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਫਿਰ ਉਸ ਲਈ ਮੁਸੀਬਤ ਵੱਡੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਬਰ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੁਣ ਹੈ ਜੋ ਹਰ ਇਕ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਅਸਲ ਸੱਚ ਸਬਰ ਹੈ।

ਰਵਨੀਤ ਕੌਰ

ਬੀ.ਐਡ.-2

ਰੋਲ ਨੰ: 372

ਇੱਕਲਾ

ਮੈਂ ਦੁਨੀਆਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੋਵਾਂ, ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਾ ਕਰਾਂ।
ਨਾ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਿਲਾਫ਼, ਨਾ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵੱਲ ਕਰਾਂ।
ਰੋਵਾਂ ਵੀ ਤੇ ਹੱਸਾਂ ਵੀ, ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨਾਲ,
ਨੱਚਾਂ ਵੀ ਤੇ ਗਾਵਾਂ ਵੀ, ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨਾਲ।
ਕੋਈ ਰੁੱਸੇ ਨਾਂ, ਤੇ ਮੈਂ ਮਨਾਵਾਂ ਨਾ।
ਨਾ ਕੋਈ ਆਵੇ, ਤੇ ਨਾ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਕੋਲ ਜਾਵਾਂ।
ਨਾ ਕੋਈ ਸ਼ਹਿਰ ਹੋਵੇ, ਨਾ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਕਹਿਰ ਹੋਵੇ।
ਨਾ ਮੇਰੇ ਕਰਕੇ ਕੋਈ ਹੱਸੇ, ਨਾ ਮੇਰੇ ਕਰਕੇ ਕੋਈ ਰੋਵੇ।
ਨਾ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਹਸਾਉਣ ਦੀ ਫਿਕਰ, ਨਾ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਦੀ ਫਿਕਰ
ਨਾ ਕਿਸੇ ਕੋਲ ਮੇਰਾ ਜ਼ਿਕਰ, ਨਾ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ।

ਇਸ ਚੰਦਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਤੋਂ ਅੱਕ ਚੁੱਕੀ ਹਾਂ।
ਹਰ ਇੱਕ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕਰਦੀ ਕਰਦੀ ਥੱਕ ਚੁੱਕੀ ਹਾਂ।
ਬੇਫਿਕਰ ਤੇ ਬੇਪਰਵਾਹ ਜਿਹਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹਾਂ।
ਜੀ ਭਰ ਕੇ... ਬਸ ਜੀ ਭਰ ਕੇ ਜਿਓਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹਾਂ।

ਸਲੋਨੀ

ਬੀ.ਐਡ.-2

ਰੋਲ ਨੰ: 380

ਮਾਸੂਮੀਅਤ

ਕਿ ਉਹਦੇ ਮੁਰਝਾਏ ਜਿਹੇ ਚਿਹਰੇ,
ਹੱਥ ਤੇ ਲਗੇ ਕੰਚ ਵੇਖੇ ਮੈਂ।
ਅੱਖਾਂ ਉਹਦੀਆਂ ਨਮ ਜਹੀਆਂ,
ਤੇ ਸੱਟਾਂ ਵਿਚ ਚੁਭੇ ਕੰਚ ਵੇਖੇ ਮੈਂ।
ਸਿਰ ਉਤੇ ਚੁੱਕੀ ਉਹਦੇ ਟੋਕਰੀ,
ਕਿਸਮਤ ਦੀ ਮਾਰ ਲਗਦੀ ਸੀ।
ਉਹ ਮਾਸੂਮ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਬੱਚੀ ਮੈਨੂੰ,
ਸੱਚੀਂ ਬੜੀ ਪਿਆਰੀ ਲਗਦੀ ਸੀ।
ਜਦ ਦੇਖਿਆ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਮੈਂ ਉਹਨੂੰ,
ਅੱਖਾਂ ਮੇਰੀਆਂ ਵੀ ਭਰ ਆਈਆਂ ਸੀ।
ਬੜਾ ਅਜੀਬ ਮੰਜ਼ਰ ਸੀ ਉਹ,
ਜਦ ਉਹਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਠੁਕਰਾਇਆ ਸੀ।
ਫਿਰ ਵੀ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਗਿਲਾ ਨਹੀਂ,
ਬਸ ਸਭ ਦੀ ਖੈਰ ਹੀ ਮੰਗਦੀ ਸੀ।
ਬਚਪਨ ਵੀ ਉਹਦਾ ਰੁਲਿਆ ਖੁੱਲਿਆ,
ਤੇ ਫਿਰ ਵੀ ਰੱਬ ਨੂੰ ਮੰਨਦੀ ਸੀ।
ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਥੋਂ ਮੇਰੇ 'ਚ ਹਮਦਰਦੀ ਆਈ।
ਮੈਂ ਉਸ ਬੱਚੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਬੁਲਾਇਆ।
ਖਾਮੋਸ਼ ਜੇਹੀ ਹੋ ਕੇ ਖੜੀ ਸੀ ਉਹ,
ਮੈਂ ਘੁੱਟ ਕੇ ਉਹਨੂੰ ਗੱਲ ਨਾਲ ਲਾਇਆ।
ਪਹਾੜਾਂ ਦੀ ਕਿਸੇ ਰਾਣੀ ਵਰਗੀ,
ਸ਼ਕਲੋਂ ਭੋਲੀ-ਭਾਲੀ ਲਗਦੀ ਸੀ।
ਉਹ ਮਾਸੂਮ ਛੋਟੀ ਜੇਹੀ ਬੱਚੀ ਮੈਨੂੰ,
ਸੱਚੀ ਬੜੀ ਪਿਆਰੀ ਲਗਦੀ ਸੀ।

ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ

ਬੀ.ਐਡ.-2

ਰੋਲ ਨੰ: 356

ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਘਟਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ

ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਹਨ। ਅਸਲੀ ਮਨੁੱਖ ਉਹ ਹੀ ਹੈ ਜੋ ਇਹਨਾਂ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਨੂੰ ਪਹਿਚਾਣਦਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਕਦਰ ਜਾਣਦਾ ਹੈ। ਪੁਰਾਣੇ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਤਬਦੀਲੀ ਆ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤਬਦੀਲੀ ਨੇ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਸੋਚਣੀ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਅੰਤਰ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੁਰਾਣੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹਰ ਇੱਕ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਅੱਜ-ਕੱਲ੍ਹ ਅਜਿਹੀ ਸੋਚ ਨਹੀਂ ਰਹੀ, ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਘਟ ਰਹੀ ਹੈ। ਕਦੇ ਉਹ ਵੀ ਸਮਾਂ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਨੂੰ ਘਰ ਆਇਆ ਦੇਖ ਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਹੱਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਰਹਿੰਦੀ, ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਨਾਲ ਬੜੀ ਅਪਣੱਤ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਆਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਪਰ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਅਜਿਹਾ ਵਰਤਾਰਾ ਬੜਾ ਘੱਟ ਹੀ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਸਾਂਝ-ਪਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਘਰ ਆਇਆ ਦੇਖ ਕੇ ਮੱਥੇ ਤਿਉੜੀਆ ਪੈ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਨਾ ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਦੇ ਘਰ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹਰ ਇੱਕ ਬੰਦਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਐਨਾ ਰੁੱਝਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਲਈ ਉਸ ਕੋਲ ਵਕਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਿੱਜੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦਾ ਦਖਲ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੇ ਰੁਝੇਵਿਆਂ ਵਿੱਚ ਐਨੀ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਲਝਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਝੰਜਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲ ਕੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਨਿੱਘ ਨੂੰ ਮਾਣ ਸਕੇ।

ਹਰਮਨ ਸਿੰਘ
ਬੀ.ਐਡ.-2
ਰੋਲ ਨੰ: 319

ਹਵਾ

ਹਵਾ ਨਾ ਦਿਖ ਕੇ ਵੀ, ਬਹੁਤ ਕੁੱਝ ਦਿਖਾਉਂਦੀ ਐ,
ਹਵਾ ਦੀ ਮਹਿਕ, ਹਵਾ ਦੀ ਆਵਾਜ਼, ਹਵਾ ਦੀ ਸ਼ਰਾਰਤ
ਕਦੇ-ਕਦੇ ਬਹੁਤ ਮੋਹਦੀ ਐ ਮੈਨੂੰ,
ਲਗਦਾ ਜਿਵੇਂ ਕੁਝ ਸੁਣਾ ਰਹੀ ਹੋਵੇ
ਜਾਪਦਾ!
ਜਿਵੇਂ ਗੱਲਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੋਵੇ
ਸੁੱਕੇ ਪੱਤਿਆਂ ਨਾਲ ਸ਼ਰਾਰਤਾਂ ਕਰਦੀ
ਫੁੱਲਾਂ ਨੂੰ ਹੁਲਾਰਾ ਦਿੰਦੀ
ਦਰੱਖਤਾਂ ਨਾਲ ਬਾਤਾਂ ਪਾਉਂਦੀ

ਪੰਛੀਆਂ ਨਾਲ ਉਡਾਰੀਆਂ ਲਾਉਂਦੀ
ਆਪਣੀ ਮਹਿਕ ਨਾਲ ਸਭ ਨੂੰ ਮਹਿਕਾਉਂਦੀ ਐ।
ਅਕਸਰ ਹਵਾ ਤੇ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਗੱਲਾਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕਰਦੇ ਆਂ
ਕੁੱਝ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਸੁਣਾਉਂਦੀ ਐ
ਕੁੱਝ ਮੈਂ ਆਪਣੀਆਂ ਦੱਸਦੀ ਆ
ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਕਾਫੀ ਸਮਾਂ, ਇੰਝ ਹੀ ਚਲਦਾ ਰਹਿੰਦਾ
ਫੇਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਰਾਹ ਵੱਲ ਵਧਦੀ ਐ
ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਮਹਿਕਾਉਣ ਲਈ
ਤੇ ਮੈਂ ਅੱਗੇ ਵੱਧਦੀ ਹਾਂ ਕੁੱਝ ਲਏ ਸੁਪਨਿਆਂ ਨੂੰ ਹਕੀਕਤ ਬਣਾਉਣ
ਲਈ।

ਸਿਮਰਨ ਕੌਰ
ਬੀ.ਐਡ.-2
ਰੋਲ ਨੰ: 396

ਕੱਤੇ ਸੱਚ

ਮੇਰੇ ਸੋਹਣੇ ਦੇਸ਼ ਪੰਜਾਬ ਦੀ, ਕੀ ਮੈਂ ਗੱਲ ਸੁਣਾਵਾਂ,
ਜਿੱਥੇ ਨਸ਼ੇ ਦੀਆਂ ਨੇ ਵਗਦੀਆਂ-ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਵਾਵਾਂ,
ਜਿੱਥੇ ਅੱਧੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕ ਚਿੱਟੇ ਤੇ ਲੱਗੇ ਆ,
ਦੇਖੋ ਕਿੱਧਰ ਨੂੰ ਜਾਂਦਾ ਪੰਜਾਬ, ਤੇ ਲੋਕੀਂ ਕਹਿਣ ਤਰੱਕੀ ਆ।
ਜਿੱਥੇ ਅੱਜ-ਕੱਲ੍ਹ ਧੀਆਂ ਕੁੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਰੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ,
ਕੁੱਝ ਜੋ ਨੇ ਦਾਜ ਦੀ ਬਲੀ ਚੜ੍ਹਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ,
ਛੇਤੀ ਪੜਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ,
ਕਹਿੰਦੇ ਲੱਗ ਜਾਉਗਾ ਦਾਗ, ਬਾਬਲ ਦੀ ਪਗੜੀ ਚਿੱਟੀ ਆ,
ਦੇਖੋ ਕਿੱਧਰ ਨੂੰ ਜਾਂਦਾ ਪੰਜਾਬ, ਤੇ ਲੋਕੀਂ ਕਹਿਣ ਤਰੱਕੀ ਆ।
ਜਦੋਂ ਵੀ ਨਸ਼ੇੜੀ ਕੋਈ, ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਏ,
ਘਰਵਾਲੀ ਦੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਟੂਮਾ ਖੁੰਜੇ ਲਾਉਂਦਾ ਏ,
ਫੇਰ ਮਾਂ ਦੇ ਕੰਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਲੀਆਂ ਲਹਾਉਂਦਾ ਏ,
ਨਸ਼ਾ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਘਰ ਦੇ ਭਾਂਡੇ ਜਾਂਦਾ ਚੱਕੀ ਆ,
ਦੇਖੋ ਕਿੱਧਰ ਨੂੰ ਜਾਂਦਾ ਪੰਜਾਬ, ਤੇ ਲੋਕੀਂ ਕਹਿਣ ਤਰੱਕੀ ਆ।

ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ
ਬੀ.ਐਡ.-2
ਰੋਲ ਨੰ: 458

ਘਰ

'ਘਰ' ਦੇ ਅੱਖਰਾਂ ਤੋਂ ਬਣੇ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥ ਬਹੁਤ ਡੂੰਘੇ ਹਨ। ਘਰ ਸਿਰਫ ਮਿੱਟੀ ਅਤੇ ਇੱਟਾਂ ਦੀ ਬਣੀ ਇਮਾਰਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਸਗੋਂ ਇਹ ਪਿਆਰ, ਮੋਹ ਅਤੇ ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਹੋਰ ਅਹਿਸਾਸਾਂ ਤੇ ਮਿਲਕੇ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਮਹਿਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖੀ ਜਜ਼ਬਿਆਂ ਤੋਂ ਬਣੇ ਘਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਤਾਂ ਅੱਜ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਪਰ ਕਈ ਲੋਕ ਇੱਟਾਂ ਪੱਥਰਾਂ ਦਾ ਘਰ ਵੀ ਆਪਣੀ ਸਾਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਪਾਉਂਦੇ ਘਰ ਅਤੇ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਖਿੱਚ ਅੱਜ ਗਾਜ਼ਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਆਮ ਵੇਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੀ ਮਿੱਟੀ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਘਰ ਛੱਡਣ ਲਈ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ।

ਉਹ ਥਾਂ ਜਿੱਥੇ ਸਾਡਾ ਬਚਪਨ ਬੀਤਿਆ ਹੋਵੇ, ਜਿੱਥੇ ਸਾਡੇ ਹਾਸੇ ਗੂੰਜਦੇ ਹੋਣ, ਜਿੱਥੇ ਦੁੱਖ ਦੀਆਂ ਰਾਤਾਂ ਕੱਟੀਆਂ ਹੋਣ, ਉਹ ਥਾਂ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਦੀਆਂ ਸੁੰਦਰ ਅਤੇ ਸਹੂਲਤਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਕੂਨ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਭਰ ਦੀ ਭੱਜ-ਦੌੜ ਤੋਂ ਥੱਕੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਆਰਾਮ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ।

ਆਪਣੇ ਘਰ ਆਪਣੇ ਮੁਲਕ ਦੀ ਤਾਂਘ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਮਰਦੇ ਦਮ ਤੱਕ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਸਨੇ ਨਹੁੰਆਂ ਦੇ ਮਾਸ ਵਾਂਗ ਵੱਖ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਮੌਤ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਪਿਆ ਬੰਦਾ ਵੀ ਆਪਣੇ ਮੁਲਕ ਤੇ ਘਰ ਨੂੰ ਜਾਣ ਲਈ ਤੜਪਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸਦੇ ਉੱਥੇ ਪਹੁੰਚਣ ਨਾਲ ਹੀ ਉਸਦੀ ਗਤੀ ਹੋਣੀ ਹੋਵੇ।

ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ
ਬੀ.ਐਡ.-2
ਰੋਲ ਨੰ: 457

ਝੂਠ ਤੇ ਸੱਚ

ਸੱਚ ਤੇ ਝੂਠ ਦੋਵੇਂ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਸੱਚ ਨੂੰ ਚੰਗਾ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਝੂਠ ਨੂੰ ਬੁਰਾ, ਪਰ ਇਨਸਾਨ ਸਦਾ ਸੱਚ ਨਹੀਂ ਬੋਲ ਸਕਦਾ ਤੇ ਝੂਠ ਦਾ ਪੱਲਾ ਨਹੀਂ ਛੱਡ ਸਕਦਾ। ਕਈ ਵਾਰ ਨਾ ਚਾਹੁੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਵੀ ਝੂਠ ਬੋਲਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਸਾਨੂੰ ਇੱਕ ਝੂਠ ਨੂੰ ਛੁਪਾਉਣ ਲਈ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਝੂਠ ਬੋਲਣੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਸੱਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਕੌੜਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਬੁਰੇ ਨੂੰ ਬੁਰਾ ਤੇ ਮਾੜੇ ਨੂੰ ਮਾੜਾ ਆਖਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਗੁੱਸਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਇਨਸਾਨ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਆਸਾਨ ਨਹੀਂ ਉਹ ਝੂਠ ਨੂੰ ਵੀ ਸੱਚ ਵਾਂਗੂੰ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅੱਜਕੱਲ ਝੂਠ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਬਹੁਤ ਵੱਧ ਗਈ ਹੈ। ਹਰ ਇੱਕ ਇਨਸਾਨ ਆਪਣੇ ਫ਼ਾਇਦੇ ਲਈ ਵੱਡਾ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਝੂਠ ਬੋਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਲੋਕ ਸੱਚ 'ਤੇ ਘੱਟ ਅਤੇ ਝੂਠ 'ਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਝੂਠ ਅਕਸਰ ਪੈਸੇ ਕਮਾਉਣ ਲਈ ਬੋਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਚ ਝੂਠ ਦਾ ਬਹੁਤ ਇਸਤੇਮਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਲੀਡਰ ਵੋਟਾਂ ਲੈਣ ਸਮੇਂ ਝੂਠੇ ਵਾਅਦੇ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਝੂਠ ਪਿੰਡ ਦੀਆਂ ਗਲੀਆਂ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਕੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕੁਰਸੀ ਤੱਕ ਚਲਦਾ ਹੈ ਜਦ ਕਿ ਸੱਚ ਨੂੰ ਇੰਨੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਧਰਮ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿਚ ਵੀ ਝੂਠ ਦਾ ਕਾਫ਼ੀ ਬੋਲਬਾਲਾ ਹੈ। ਧਰਮ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਲੋਕਾਂ

ਨੂੰ ਸੱਚ ਬੋਲਣ ਲਈ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਜਦਕਿ ਖੁਦ ਝੂਠ ਬੋਲਦੇ ਹਨ। ਸੱਚੇ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਵੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਝੂਠ ਦੇ ਅੱਗੇ ਝੁੱਕਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਝੂਠ ਤੋਂ ਪਰਦਾ ਉਠਾਉਣ ਲਈ ਕਾਮੇਡੀ ਜਾਂ ਨਾਟਕ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਸਕੇ। ਸਾਨੂੰ ਸਦਾ ਸੱਚ ਬੋਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸੱਚ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾ ਨਾਂ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਿਰ ਉਠਾ ਕੇ ਜੀ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਪੈਂਦਾ।

ਜੇਕਰ ਆਪਾਂ ਸੋਚੀਏ ਝੂਠ ਤੇ ਸੱਚ ਵਿੱਚ ਤਾਕਤਵਰ ਕੌਣ ਹੈ? ਜਿਵੇਂ ਸਿਆਣਿਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਉਣਾ ਝੂਠ ਹੈ ਤੇ ਮਰਦਾ ਸੱਚ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਝੂਠ ਦਾ ਹਨੇਰਾ ਜਿੰਨਾ ਮਰਜ਼ੀ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਸੱਚ ਦੀ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਕਿਰਨ ਉਸ ਝੂਠ ਦੇ ਸਾਰੇ ਹਨੇਰੇ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ
ਬੀ.ਐਡ.-2
ਰੋਲ ਨੰ: 356

ਇੱਕ ਮੁਟਿਆਰ

ਕਹਾਣੀ ਮੈਂ ਸੁਣਾਉਣ ਲੱਗਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਮੁਟਿਆਰ ਦੀ,
ਕੱਢ ਕੇ ਲੈ ਗਈ ਜਿੰਦ ਜਿਹੜੀ ਤੁਹਾਡੇ ਯਾਰ ਦੀ।

ਮੈਂ ਸੀਗਾ ਪਿੰਡੋਂ ਤੇ ਉਹ ਸੀ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ,

ਜਿੰਨੀ ਕਰਾਂ ਸਿਫ਼ ਤੁਹੀਂ ਘੱਟ ਉਹਦੇ ਕਹਿਰ ਦੀ।

ਰੋਜ਼ 7:45 ਉੱਤੇ ਉਹ ਬੱਸ ਵਿੱਚ ਚੜ੍ਹਦੀ,

ਰੂਹ ਮੇਰੀ ਉਹਦੇ ਲਈ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ ਰੜ੍ਹਦੀ।

ਪਹਿਲੀ ਸੀਟ ਉੱਤੇ ਬੈਠੀ ਉਹ ਧੌਣ ਵੀ ਨਾ ਚੱਕਦੀ,

ਦੇਖ-ਦੇਖ ਉਹਨੂੰ ਅੱਖ ਭੋਰਾ ਵੀ ਨਾ ਥੱਕਦੀ।

ਦੁੱਧ ਨਾਲੋਂ ਚਿੱਟੀ ਉਹ ਤੇ ਯਾਰ ਕਾਲੀ ਅਫੀਮ ਸੀ,

ਉਹਦੇ ਕੋਲ ਬੈਠਣ ਦੀ ਮੈਂ ਲੱਭ ਲਈ ਸਕੀਮ ਸੀ।

ਹੌਸਲਾ ਨਾ ਹੋਇਆ ਉਹਨੂੰ ਜਾ ਕੇ ਕਦੇ ਪੁੱਛਣ ਦਾ,

ਡਰ ਸੀਗਾ ਲੱਗਦਾ ਉਹ ਦਾ ਮੈਥੋਂ ਰੁੱਸਣ ਦਾ।

ਜਾਣ-ਜਾਣ ਉਹਦੇ ਕੋਲ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ ਲੰਘਦਾ,

ਉਹ ਸੀਗੀ ਸੰਗਦੀ ਤੇ ਮੈਂ ਵੀ ਝੂਠਾ ਜਿਹਾ ਖੰਘਦਾ।

ਇੱਕ ਦਿਨ ਯਾਰੋਂ ਉਹ ਬੱਸ ਵਿੱਚ ਨਾ ਆਈ,

ਲੱਗਾ ਪਤਾ ਸਹੇਲੀਆਂ ਤੋਂ ਕਿ ਉਹ ਤਾਂ ਗਈ ਵਿਆਹੀ।

ਦਿਲ ਮੇਰਾ ਟੁੱਟਿਆ ਜਿਵੇਂ ਹੁੰਦਾ ਕੋਈ ਕੱਚ ਸੀ,

ਸੋਚਦਾ ਮੈਂ ਰਹਿੰਦਾ ਯਾਰੋਂ ਕੀ ਇਹ ਸੁਪਨਾ ਜਾਂ ਸੱਚ ਸੀ।

ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਵੀ ਮੈਂ ਫਰੋਲਦਾ,

ਹਰ ਇੱਕ ਪੰਨੇ ਉੱਤੇ ਬਸ ਇੱਕ ਉਹਨੂੰ ਹੀ ਮੈਂ ਟੋਲਦਾ।

ਗੀਤਾ
ਬੀ.ਐਡ.-2
ਰੋਲ ਨੰ: 470

ਸੁਣਨਾ, ਸਮਝਣਾ ਅਤੇ ਸਮਝਕੇ ਕਹਿਣਾ

ਰਿਸ਼ਤਾ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਇਹ ਆਰੰਭ ਸੁਣਨ ਨਾਲ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸੱਚ ਬੋਲਣ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸੁਣਨਾ ਅਤੇ ਬੋਲਣਾ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਦੋ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਕਾਰਜ ਹਨ। ਜਿਹੜੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਜਿਹੜੇ ਸੁਣ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ ਉਹ ਬੋਲ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਬੋਲੇ-ਗੁੰਗੇ ਵੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਸਾਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੁਣਦੇ, ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬੋਲਦੇ ਨਹੀਂ, ਬੋਲਣ-ਸੁਣਨ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਵੇਖਣ ਨਾਲ ਵੀ ਸਮਝ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ। ਲੜ-ਭਿੜ ਕੇ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਗਟਾਉਣ ਦੀ ਥਾਂ ਬੋਲ ਸੁਣ ਕੇ ਝਗੜੇ ਨਿਪਟਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਹੀ ਸੱਭਿਅਕ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਸਮਾਜ ਜਾਂ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਬੋਲਣ-ਸੁਣਨ ਦਾ ਸੰਕਟ ਹੋਵੇਗਾ, ਉਥੇ ਪਿਆਰ ਨਾਮਕ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਘਾਟ ਹੋਵੇਗੀ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਕੁੱਝ ਅਜਿਹਾ ਬੋਲਾਂਗੇ ਕਿ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਬੋਲਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਉਹ ਕੁੱਝ ਸੁਣਨਾ ਵੀ ਪਵੇਗਾ ਜੋ ਅਸੀਂ ਸੁਣਨਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ। ਘੱਟ ਬੋਲਣ ਅਤੇ ਵੱਧ ਸੁਣਨ ਦਾ ਕਦੀ ਪਛਤਾਵਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਬੋਲਬਾਣੀ ਦਿਮਾਗੀ ਤਸਵੀਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਮਿਹਰਬਾਨੀ ਵਾਲੀ ਆਵਾਜ਼ ਨੀਵੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਗੂੰਜਦੀ ਦੂਰ ਤੱਕ ਹੈ। ਸਿਆਣਾ ਵਿਅਕਤੀ ਬੋਲਦਾ ਘੱਟ ਹੈ, ਪਰ ਸੁਣਦਾ ਵਧੇਰੇ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਘੱਟ ਸੋਚਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਵੱਧ ਬੋਲਦੇ ਹਨ। ਕਈ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਕੋਲ ਹਰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਦੋ-ਦੋ ਉੱਤਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਹ ਬੋਲਦੇ ਤੀਸਰਾ ਹਨ। ਦਿਲਚਸਪ ਬੰਦਿਆਂ ਦੇ ਬੋਲ ਆਨੰਦਮਈ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਸਾਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦਾ ਹੁਨਰ ਸਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਮਾਂ ਸਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਾਰ ਨਾਲ ਵਰਤਣਾ ਕਿਵੇਂ ਹੈ? ਪਿਤਾ ਸਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਸੁਣਨਾ ਸਮਝਣਾ ਅਤੇ ਵਰਤਣਾ ਕਿਵੇਂ ਹੈ। ਜਿਹਨਾਂ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਆਪਸੀ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਿਚ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਹਨ, ਜੇ ਉਹ ਸੁਣਨ-ਬੋਲਣ ਦੇ ਅਲਫਾਜ਼ ਬਦਲ ਲੈਣ ਹਨ, ਤਾਂ ਰਿਸ਼ਤਾ ਸੁਖਾਵਾਂ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਜੋਕਾ ਪਤੀ-ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਸੁਣਦਾ ਸੋ ਪਤਨੀ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਸਮੱਸਿਆ ਸਮਝਦੀ ਹੈ। ਇਸਤਰੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਮਝਾਉਣ ਨਾਲ, ਉਸ ਦੀ ਹਰ ਇੱਕ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਹਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ
ਬੀ.ਐਡ.-2
ਰੋਲ ਨੰ: 344

ਪਾਣੀ ਦੇ ਸੰਕਟ

ਸਾਡੀ ਧਰਤੀ ਹੀ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਗ੍ਰਹਿ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਹੈ ਜੋ ਜੀਵਨ ਦਾ ਮੁੱਢਲਾ ਸ੍ਰੋਤ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜੀਵਨ ਅਸੰਭਵ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਧਰਤੀ ਦਾ 70% ਹਿੱਸਾ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਢੱਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸੋਚਣਾ ਆਸਾਨ ਹੈ ਕਿ ਇੱਥੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਪਾਣੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਪੀਣ, ਨਹਾਉਣ, ਸਿੰਜਾਈ ਆਦਿ ਲਈ ਜੋ ਤਾਜ਼ੇ ਪਾਣੀ

ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਉਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਦੁਰਲੱਭ ਹੈ। ਕੁੱਲ ਪਾਣੀ ਦਾ 3% ਪਾਣੀ ਤਾਜ਼ਾ ਪਾਣੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋ ਤਿਹਾਈ ਹਿੱਸਾ ਜੰਮੇ ਹੋਏ ਗਲੇਸ਼ੀਅਰਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਜੋ ਸਾਡੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਉਪਲੱਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਅਰਬਾਂ ਲੋਕਾਂ ਪਾਣੀ ਦੀ ਘਾਟ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਾਣੀ ਦੀ ਘਾਟ ਕਰਕੇ ਕਾਫੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰੀਰ ਦੀ ਸਫ਼ਾਈ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਵੱਧ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਕਈ ਲੋਕ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਬਰਬਾਦ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਪਾਣੀ ਦੀ ਕਮੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਾਣੀ ਦੇ ਸੋਮੇ ਨਦੀਆਂ, ਝੀਲਾਂ ਸਭ ਦਿਨ-ਪ੍ਰਤੀ-ਦਿਨ ਸੁੱਕ ਰਹੇ ਹਨ।

ਜਿਥੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਸੰਕਟ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਗੰਭੀਰ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਹੱਲ ਹਨ ਜੋ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਪਾਣੀ ਦੀ ਕਮੀ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮੱਦਦਗਾਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਕਮੀ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਜੋ ਮੁੱਦੇ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆ ਅਤੇ ਸਮਝਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਹਰ ਸਾਲ 22 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ ਜਲ ਦਿਵਸ ਧਰਤੀ ਦੇ ਇਸ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਰੋਤ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਥੀਮ ਦੇ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਗੰਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਰੀਸਾਈਕਲਿੰਗ, ਊਰਜਾ-ਕੌਸ਼ਲ। ਡੀਸੈਲਿਨੇਸ਼ਨ ਪਲਾਂਟ, ਸੋਲਰ ਅਤੇ ਯੂਵੀ ਵਾਟਰ, ਫਿਲਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਮੀਂਹ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਵਰਗੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਤਕਨੀਕਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਪਾਣੀ ਦੀ ਕਮੀ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਮਦਦਗਾਰ ਹਨ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਪਾਣੀ ਦੇ ਸੰਕਟ ਤੋਂ ਬਚ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸੁਚੱਜੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਅਸੀਂ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਹੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਾਂਗੇ ਤਾਂ ਕਦੇ ਵੀ ਪਾਣੀ ਦੇ ਸੰਕਟ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ।

ਜੇ ਅਸੀਂ ਪਾਣੀ ਦੀ ਬੱਚਤ ਕਰਾਂਗੇ ਤਾਂ ਹੀ ਸਾਡੀ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਜੋ ਪੀੜ੍ਹੀ ਹੈ ਉਸ ਲਈ ਪਾਣੀ ਬਚ ਸਕੇਗਾ ਜੇ ਅਸੀਂ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਫਜ਼ੂਲ ਵਰਤਾਂਗੇ ਤਾਂ ਸਾਡੀ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਲਈ ਪਾਣੀ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਹਰ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦੇ ਸੰਕਟ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਹੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸਮਝਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਸਤਵਿੰਦਰ ਕੌਰ
ਬੀ.ਐਡ.-2
ਰੋਲ ਨੰ: 364

ਰੂਹ ਦੇ ਜਖਮ

ਅੱਜ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਬਾਅਦ ਕਮਲ ਨੂੰ ਮੁੜ ਓਹੀ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਤੜਕੇ ਤੋਂ ਹੀ ਉਸਦਾ ਮਨ ਬੇਚੈਨ ਸੀ ਉਸਦਾ ਮਨ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਅਣਜਾਣਿਆ ਡਰ ਉਸਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ। ਅਚਾਨਕ ਕਮਲ ਨੂੰ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣਾਈ ਦਿੱਤੀ, " ਮੰਮੀ, ਮੈਂ ਆ ਗਈ। " ਇਹ ਆਵਾਜ਼ ਉਸ ਦੀ ਧੀ ਸੀਰਤ ਦੀ ਸੀ ਜੋ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੀ ਸੀ।

"ਮੰਮੀ, ਮੰਮੀ ਅੱਜ ਵੇਖੋ ਮੈਨੂੰ ਸਕੂਲ ਤੋਂ ਕੀ ਮਿਲਿਆ। ਸੀਰਤ ਨੇ ਬਹੁਤ ਚਾਅ ਨਾਲ ਕਮਲ ਨੂੰ ਕਿਹਾ। ਕਮਲ ਅਜੇ ਵੀ ਉਸੇ ਅਣਪਛਾਤੇ ਡਰ ਵਿੱਚ ਸਹਿਮੀ ਹੋਈ ਸੀ, ਉਹ ਸੀਰਤ ਵੱਲ ਵੇਖ ਕੇ ਮੁਸਕਰਾਈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬੁੱਕਲ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ।

" ਕਮਲ ਅੱਜ ਤੂੰ ਇੰਨੀ ਬੁੱਝੀ-ਬੁੱਝੀ ਕਿਉਂ ਲੱਗ ਰਹੀ ਏ, " ਹਰਜੀਤ ਨੇ ਚਿੰਤਾ ਕਰਦਿਆਂ ਪੁੱਛਿਆ, ਹਰਜੀਤ ਅਤੇ ਕਮਲ ਦੇ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਸੱਤ ਸਾਲ ਹੋ ਗਏ ਸਨ, ਉਸ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਕਮਲ ਨੂੰ ਇੰਝ ਉਦਾਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਵੇਖਿਆ।

" ਸੀਰਤ, ਸੀਰਤ ਪੁੱਤ ਛੇਤੀ ਦੁੱਧ ਪੀ ਤੇ ਸੌਂ ਜਾ, ਸਵੇਰੇ ਉੱਠਣ ਵੇਲੇ ਫਿਰ ਨਖਰੇ ਕਰੇਗੀ " ਕਮਲ ਨੇ ਦੁੱਧ ਦਾ ਗਲਾਸ ਫੜਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ। ਸੀਰਤ ਦੁੱਧ ਪੀ ਕੇ ਸੌਂ ਗਈ। ਕਮਲ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਹਰਜੀਤ ਹਲੇ ਵੀ ਦਫਤਰ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਕਮਲ ਹੁਣ ਕਿਵੇਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੀ ਏ, ਜੇ ਕੋਈ ਚਿੰਤਾ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਤਾਂ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸ ਸਕਦੀ ਏ ? " ਹਰਜੀਤ ਨੇ ਕਮਲ ਦਾ ਹੱਥ ਫੜਦਿਆਂ ਪੁੱਛਿਆ। ਕਮਲ ਕੋਲ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਤਾਂ ਸੀ ਪਰ ਆਪਣੇ ਭਾਵ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਲਈ ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਕੋਲ ਸ਼ਬਦ ਬੁੜ ਗਏ ਹੋਣ।

"ਤੁਸੀਂ ਐਵੀ ਨਾ ਫਿਕਰ ਕਰਿਆ ਕਰੋ ਮੈਂ ਬਿਲਕੁਲ ਠੀਕ ਆ, ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਸੌਂ ਜਾਣ , ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਸਵੇਰੇ ਦਫਤਰ ਲਈ ਲੇਟ ਹੋ ਜਾਣਾ ਤੁਸੀਂ, "ਕਮਲ ਨੇ ਹਰਜੀਤ ਨੂੰ ਮਿੱਠੇ ਜਿਹੇ ਗੁੱਸੇ ਨਾਲ ਕਿਹਾ। ਕਮਲ ਦੇ ਲਾਈਟ ਬੰਦ ਕਰਦਿਆਂ ਹੀ ਕੁੱਝ ਪਲ ਵਿੱਚ ਹਰਜੀਤ ਸੌਂ ਗਿਆ।

ਕਮਲ ਪਾਸੇ ਮਾਰਦੀ ਰਹੀ ਪਰ ਨੀਂਦ ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਤੋਂ ਖੁੰਝ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਉਸਨੂੰ ਉਸੇ ਡਰ ਨੇ ਫੇਰ ਘੇਰ ਲਿਆ। ਅੱਖਾਂ ਬੰਦ ਕਰਦਿਆਂ ਹੀ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸਕੂਲ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤਾ। ਕਮਲ ਇਸ ਸਮੇਂ ਚੌਦਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਦਸਵੀਂ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਦੀ ਸੀ। ਉਹ ਪੜ੍ਹਨ ਵਿੱਚ ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਸੀ। ਰੋਜ਼ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅੱਜ ਵੀ ਉਹ ਸਕੂਲ ਬੱਸ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਬੱਸ ਉਹਦੇ ਕੋਲ ਆ ਕੇ ਚੁੱਕੀ ਤੇ ਉਹ ਰੋਜ਼ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪਣੀ ਸਹੇਲੀ ਕੋਲ ਜਾ ਕੇ ਬੈਠ ਗਈ। ਸੱਜੇ ਹੱਥ ਦੀ ਤੀਜੀ ਸੀਟ ਤੇ ਬੈਠੀ ਕਮਲ ਆਪਣੀ ਸਹੇਲੀ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਤੇ ਜਾਣ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਕੇ ਹੱਸ ਰਹੀ ਸੀ। ਅਚਾਨਕ ਉਸ ਨੂੰ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਇਆ ਕਿ ਕੋਈ ਓਪਰੀ ਨਜ਼ਰ ਉਸ ਨੂੰ ਘੂਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਕਮਲ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਹੇਲੀ ਤੋਂ ਉਸ ਆਦਮੀ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ " ਇਹ ਕੌਣ ਹੈ? ਤੇ ਸਾਡੇ ਕੰਡਕਟਰ ਅੰਕਲ ਕਿੱਥੇ ਨੇ ? " ਉਸ ਦੀ ਸਹੇਲੀ ਨੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ' ਇਹ ਸਾਡੇ ਨਵੇਂ ਕੰਡਕਟਰ ਅੰਕਲ ਨੇ, ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲੇ ਅੰਕਲ ਨੇ ਨੌਕਰੀ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ। " ਕਮਲ ਨੂੰ ਉਸ ਨਵੇਂ ਕੰਡਕਟਰ ਦੀ ਝਾਕਣੀ ਬਿਲਕੁਲ ਓਪਰੀ ਲੱਗ ਰਹੀ ਸੀ।

ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਸਾਰੀਆਂ ਕੁੜੀਆਂ ਬੱਸ ' ਚੋਂ ਉਤਰ ਗਈਆਂ, ਕੁੱਝ ਅਗਲੀ ਬਾਰੀ ਤੋਂ ਤੇ ਕੁੱਝ ਪਿਛਲੀ ਬਾਰੀ ਤੋਂ।

ਜਦੋਂ ਕਮਲ ਬਾਰੀ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚੀ ਤਾਂ ਕੰਡਕਟਰ ਭੱਜ ਕੇ ਬਾਰੀ ਤੋਂ ਅੰਦਰ ਆ ਵੜਿਆ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਕਮਲ ਸਹਿਮ ਗਈ। ਬੱਸ ਲੱਗਭੱਗ ਖਾਲੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ ਕਮਲ ਦੇ ਉੱਤਰਨ ਸਮੇਂ ਕੰਡਕਟਰ ਬਾਰੀ ਦੇ ਕੋਲ ਖੜਾ ਸੀ। ਕਮਲ ਚੁੱਪਚਾਪ ਨਜ਼ਰਾਂ ਨੀਵੀਆਂ ਕਰਕੇ ਅੱਗੇ ਵਧੀ, ਬਾਰੀ ਕੋਲ ਜਾ ਕੇ ਉਸਦੀ ਧੜਕਣ ਇੱਕਦਮ ਤੇਜ਼ ਹੋ ਗਈ ਜਿਵੇਂ ਕਿਸੇ ਡਰ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਉਸਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਸੀ। ਬਾਰੀ ਤੋਂ ਨਿਕਲਣ ਸਮੇਂ ਉਸਨੂੰ ਬਹੁਤ ਬੁਰਾ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਉਹ ਭੱਜਕੇ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਗਈ ਪਿੱਛੇ ਮੁੜ ਕੇ ਵੇਖਣ ' ਤੇ ਉਹ ਕੰਡਕਟਰ ਉਸ ਵੱਲ ਬੁਰੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਨਾਲ ਵੇਖ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ' ਤੇ ਇੱਕ ਭੱਦੀ ਮੁਸਕਰਾਹਟ ਸੀ।

ਕਮਲ ਦਾ ਮਨ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਉਸ ਛੂਹ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਡਰ ਕਾਰਨ ਉਹ ਰੋਣ ਲੱਗ ਪਈ। ਅਧਿਆਪਕ ਦੇ ਪੁੱਛਣ ' ਤੇ ਵੀ ਉਸ ਨੇ ਕੁੱਝ ਨਾ ਦਸਿਆ, ਕਮਲ ਦੇ ਮੰਮੀ ਪਾਪਾ ਨੂੰ ਸਕੂਲ ਸੱਦਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਛੁੱਟੀ ਦਵਾ ਕੇ ਘਰ ਲੈ ਗਏ।

ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਕਮਲ ਬਹੁਤ ਰੋਈ ਉਸ ਦੀ ਮਾਂ ਦੇ ਵਾਰ ਵਾਰ ਪੁੱਛਣ ਤੇ ਉਹ ਪਸੀਨੇ ਨਾਲ ਭਿੱਜ ਗਈ " ਮੰਮੀ ਮੰਮੀ ਮੈਂ ਕੁੱਝ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਉਸ ਨੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂ। " ਉਹ ਗੱਲ ਪੂਰੀ ਕੀਤੇ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਰੋਣ ਲੱਗ ਪਈ ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਮਾਂ ਨੂੰ ਸਾਰਾ ਕੁੱਝ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ। ਉਹਨੂੰ ਪੂਰਾ ਯਕੀਨ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਮੰਮੀ ਪਾਪਾ ਉਸ ਬੁਰੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਸਜ਼ਾ ਕਰਵਾਉਣਗੇ।

ਕਮਲ ਕੁੱਝ ਦਿਨ ਸਕੂਲ ਨਾ ਗਈ। " ਕਮਲ ਚੱਲ ਸਕੂਲ ਚੱਲੀਏ। " ਕਮਲ ਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਆਵਾਜ਼ ਦਿੱਤੀ ਕਮਲ ਸਹਿਮ ਗਈ, ਇਹ ਵੇਖ ਕੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਤੈਨੂੰ ਸਕੂਲ ਮੈਂ ਛੱਡ ਕੇ ਆਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਲੈਣ ਵੀ ਮੈਂ ਆਪ ਹੀ ਆਵਾਂਗਾ। " ਇਹ ਸੁਣ ਕੇ ਕਮਲ ਦਾ ਡਰ ਕੁੱਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਘੱਟ ਗਿਆ।

ਉਹ ਤਿਆਰ ਹੋ ਕੇ ਪਿਤਾ ਨਾਲ ਸਕੂਲ ਗਈ। ਪਹੁੰਚਦਿਆਂ ਸਾਰ ਹੀ ਉਸਨੇ ਸਕੂਲ ਵੇਖ ਕੇ ਕਿਹਾ, " ਪਾਪਾ ਇਹ ਮੇਰਾ ਸਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। " ਪਿਤਾ ਨੇ ਉਸਦੀ ਗੱਲ ਉਸਨੂੰ ਸਮਝਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਪੁੱਤ ਹੁਣ ਇਹ ਹੀ ਤੇਰਾ ਸਕੂਲ ਹੈ ਏਥੇ ਤੈਨੂੰ ਕੋਈ ਦਿਕੱਤ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗੀ ਬਾਕੀ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਆਪ ਛੱਡ ਲੈ ਜਾਇਆ ਕਰੂੰ। "

ਇਹ ਸੁਣ ਕੇ ਕਮਲ ਉਦਾਸ ਮਨ ਨਾਲ ਸਕੂਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਚਲੀ ਗਈ। ਖਿੜਕੀ ਤੋਂ ਤੇਜ਼ ਹਵਾ ਆਈ ਕਮਲ ਦੀ ਅੱਖ ਖੁੱਲ ਗਈ ਤੇ ਅੱਖ ਵਿਚਲਾ ਪਾਣੀ ਡੁੱਲ ਗਿਆ।

ਅੱਜ ਸਵੇਰੇ ਸੀਰਤ ਨੂੰ ਬੱਸ ਚੜਾਉਂਦਿਆਂ ਉਸ ਨੇ ਵੇਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸੀਰਤ ਦੀ ਬੱਸ ਦਾ ਡਰਾਈਵਰ ਬਦਲ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਡਰ ਉਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਘਰ ਕਰ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਉਸਨੇ ਵੇਖਿਆ ਤੇ ਆਪਣੇ ਜਿਸਮ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਮਨ ' ਤੇ ਵੀ ਹੰਢਾਇਆ ਕਦੇ ਭੁੱਲ ਕੇ ਵੀ ਸੀਰਤ ਉਸ ਅਹਿਸਾਸ ਤੋਂ ਨਾ ਗੁਜਰੇ।

ਕਮਲ ਸਾਰੀ ਰਾਤ ਇਸ ਡਰ ਦੇ ਅਹਿਸਾਸ ਕਾਰਨ ਸੁੱਤੀ ਨਾ। ਰੋਜ਼ ਵਾਂਗ ਸਵੇਰੇ ਸੀਰਤ ਅਤੇ ਹਰਜੀਤ ਤਿਆਰ ਹੋਏ। ਅੱਜ ਦੀ ਸਵੇਰ ਵਿੱਚ ਕੁੱਝ ਖਾਸ ਸੀ ਕਮਲ ਸਵੇਰ ਤੋਂ ਹੀ ਸੀਰਤ ਨੂੰ ਸੁਚੇਤ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਬੱਸ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾ ਪੂਰਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਹੈ, ਸਭ ਕੋਲੋਂ ਲੋੜੀਂਦੀ ਦੂਰੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਖਤਰੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕਰ ਰਹੀ ਹੋਵੇ।

ਕਮਲ ਨੇ ਹਰਜੀਤ ਨਾਲ ਬੱਸ ਦਾ ਡਰਾਈਵਰ ਬਦਲਣ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਚਿੰਤਾ ਜ਼ਾਹਿਰ ਕੀਤੀ। ਹਰਜੀਤ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਗੱਲ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਸੁਣੀ ਅਤੇ ਦਫ਼ਤਰ ਨਾ ਜਾਣ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਉਹ ਕਮਲ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਸੀਰਤ ਦੇ ਸਕੂਲ ਗਿਆ। ਸਕੂਲ ਜਾ ਕੇ ਹਰਜੀਤ ਨੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਬੱਸ ਵਿੱਚ ਡਰਾਈਵਰ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਮਹਿਲਾ ਕੰਡਕਟਰ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੋਵੇ।

ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਸੀਰਤ ਦੀ ਸਕੂਲ ਬੱਸ ਆਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਹਿਲਾ ਕੰਡਕਟਰ ਸੀ, ਕਮਲ ਨੂੰ ਇੰਝ ਲੱਗਾ ਜਿਵੇਂ ਉਸ ਦਾ ਕਈ ਜਨਮਾਂ ਦਾ ਭਾਰ ਹੌਲਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਉਸ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਹਰਜੀਤ ਵਰਗਾ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਅਤੇ ਸੀਰਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਮਝਦਾਰ ਪਿਤਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਪਲ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਕਿ ਕਾਸ਼! ਮੇਰੇ ਮੰਮੀ ਪਾਪਾ ਵੀ ਮੇਰੇ ਲਈ ਆਵਾਜ਼ ਚੁੱਕਦੇ ਸਮਾਜ ਬਾਰੇ ਨਾ ਸੋਚ ਕੇ ਮੇਰੀ ਮਨੋਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਅਤੇ ਉਸ ਘਟੀਆ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਉਹਦੇ ਕੀਤੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੰਦੇ ਤਾਂ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਮਨ ' ਤੇ ਨਾ ਮਿਟਣ ਵਾਲੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਕਦੇ ਨਾ ਉਲੀਕੇ ਜਾਂਦੇ। ਇਸ ਸੋਚ ਵਿੱਚ ਡੁੱਬੀ ਉਹ ਸੀਰਤ ਲਈ ਖੁਸ਼ ਹੁੰਦੀ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਨ ਲੱਗੀ।

ਮਮਨਦੀਪ ਕੌਰ

ਬੀ.ਐਡ.-2

ਚੋਲ ਨੰ: 359

ਸਨੈਪਚੈਟ (ਉਰਫ ਬੇੜਾ-ਗਰਕ)

29 ਅਕਤੂਬਰ 2012 ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਨੈਪਚੈਟ ਨਾਮ ਦੀ ਐਪ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਜਿਸਨੂੰ ਯੂ.ਐਸ.ਏ. ਦੇ ਤਿੰਨ ਦੋਸਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੋ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਤਸਵੀਰਾਂ, ਵੀਡੀਓ ਤੇ ਸੁਨੇਹੇ ਭੇਜਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਵੇਖਦੇ ਹੀ ਵੇਖਦੇ ਇਸਨੂੰ ਕਰੋੜਾਂ ਲੋਕ ਵਰਤਣ ਲੱਗ ਪਏ। 1 ਜਨਵਰੀ 2024 ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪੂਰੇ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿੱਚ 75 ਕਰੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਬੜੀ ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ 20 ਕਰੋੜ ਸਿਰਫ ਭਾਰਤੀ ਹਨ। ਇਸ ਐਪ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਭਾਰਤ ਦੁਨੀਆਂ 'ਚ ਪਹਿਲੇ ਸਥਾਨ ਉੱਤੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਸਨੈਪਚੈਟ ਨਹੀਂ ਇੰਸਟਾਗ੍ਰਾਮ ਚਲਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ 62% ਸਨੈਪਚੈਟ ਵਰਤਣ ਵਾਲੇ 18 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੇ ਜਵਾਕ ਹਨ। 60% ਲੋਕ ਇੱਕ ਦਿਨ ਵਿੱਚ 30 ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਾਰ ਸਨੈਪਚੈਟ ਨੂੰ ਖੋਲਦੇ ਹਨ ਅਤੇ 50 ਮਿੰਟ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਘੰਟੇ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਇਸ ਉੱਤੇ ਬਤੀਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਐਪ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਐਪ ਬਹੁਤ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਤੇ ਨਿੱਜੀ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਗੱਲ ਸਨੈਪਚੈਟ ਖੁਦ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ 25% ਸਨੈਪਚੈਟ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇਸ ਉੱਤੇ ਅਸਲੀਲ ਤਸਵੀਰਾਂ ਜਾਂ ਵੀਡੀਓ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਭਾਵ ਹੈ ਕਿ ਐਪ ਕੋਲ ਇਸਦਾ ਡਾਟਾ ਹੈ। ਸਨੈਪਚੈਟ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਫੀਚਰ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਸਟਰੀਕ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ 24 ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਆਪਣੇ ਮਿੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਤਸਵੀਰ ਜਾਂ ਵੀਡੀਓ ਭੇਜਣੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੇ ਆਪਣੇ ਮਿੱਤਰਾਂ ਨਾਲ ਸਕੋਰ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਚੀਜ਼ ਪਿੱਛੇ ਸਾਡੀ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਇੰਨੀ ਪਾਗਲ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਸਾਥੀ ਇੱਕ ਦਿਨ ਤਸਵੀਰ ਨਹੀਂ ਭੇਜਦਾ ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਦੋਸਤੀ ਖਤਮ ਹੋਈ ਸਮਝਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਸਟਰੀਕ ਟੁੱਟਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੁੰਦੀਆਂ ਲੜਾਈਆਂ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਅੱਖੀ ਵੇਖੀਆਂ ਹਨ। ਨੌਜਵਾਨ ਐਨੇ ਮਾਣ ਨਾਲ ਦੱਸਦੇ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸਨੈਚਪੈਟ ਉੱਤੇ ਇੰਨੇ ਸਕੋਰ ਹਨ। ਸਾਡੀ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦਾ ਮਾਨਸਿਕ ਪੱਧਰ ਇੰਨਾ ਗਿਰ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਏਸ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਹੀ ਆਪਣਾ ਮਾਣ-ਸਨਮਾਨ ਸਮਝਦੇ ਹਨ। ਕਈ ਸਮਝਦਾਰ, ਸਿਆਣੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵੀ ਇਸ ਭੇਡ-ਚਾਲ ਵਿੱਚ ਫਸੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਸਵੇਰੇ ਉੱਠਣ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਰਾਤ ਸੌਣ ਤੱਕ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਸਨੈਪਚੈਟ ਉੱਤੇ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪਹਿਲੇ ਸਮੇਂ 'ਚ ਰੋਟੀ ਖਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰੱਬ ਨੂੰ ਧਿਆਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਉਸਦਾ ਸ਼ੁਕਰਾਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਹੁਣ ਪਹਿਲਾਂ ਖਾਣੇ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਸਨੈਪਚੈਟ ਉੱਤੇ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਫਿਲਟਰ ਲਾਕੇ ਚੰਗੇ ਭਲੇ ਇਨਸਾਨ ਕੁੱਤੇ-ਬਿੱਲੀ ਬਣਕੇ ਖੁਸ਼ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਲਈ ਕੁੱਝ ਵੀ ਨਿੱਜੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਗਿਆ। ਇਹ ਕੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਕਿੱਥੇ ਹਨ, ਕਿਵੇਂ ਹਨ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਸਨੈਪਚੈਟ ਉੱਤੇ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਉੱਤੇ ਦਿਖਾਵਾ ਇੰਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵੱਧ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੀ ਅਸਲ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਜਿਉਣਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦਾ। ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦਾ ਮਾਨਸਿਕ ਪੱਧਰ ਇੰਨਾ ਥੱਲੇ ਡਿੱਗ ਪਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਉੱਤੇ ਚੁੱਕਣਾ ਹੁਣ ਅਸੰਭਵ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਰੁਚੀ ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੱਗਭੱਗ ਮੁੱਕ ਹੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਲੋੜ ਹੈ ਆਪਣੀ ਨੌਜਵਾਨ-ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਇਸ ਖੂਹ ਵਿੱਚੋਂ ਡਿੱਗਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇ। ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਐਪ ਉੱਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੂਜਿਆਂ ਵਿਕਸਿਤ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਲਗਾਈ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਦਿਨੋ ਦਿਨ ਤਰੱਕੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ
ਬੀ.ਐਡ.-2
ਰੋਲ ਨੰ: 476

EDUCATIONAL RECORD

ENGLISH SECTION

Student Editor
Avpreet Kaur (B.Ed.I)

Teacher Editor
Ms. Navneet Kaur Jeji

**GOVT. (STATE) COLLEGE OF EDUCATION,
PATIALA**

content

Sr. No.	Name of the Article	Author	Page No.
1.	From the Editor's Desk...	Navneet Kaur Jeji	27
2.	Student Editor	Avpreet Kaur	28
3.	One Bird, Two Trees	Dalbir Kaur	29
4.	Letting Go	Avpreet Kaur	29
5.	Embracing the beauty of Nature: A Symphony of Colours and Melodies	Chandanpreet Singh	30
6.	English: The Global Tongue	Taranjeet Singh	31
7.	Rising Educational Stress Among College Students	Mamta	32
8.	Stress: Life's Pressure Cooker	Parul Jain	33
9.	Cybersecurity	Prabalpreet Kaur	35
10.	The Influence of Colours on Mood	Harmanjot Kaur	35
11.	Life Long Learning	Diksha Sharma	36
12.	Native Flora of Punjab	Navdeep Kaur	37
13.	The True Essence of Friendship	Shamanpreet Kaur	38
14.	Yoga	Jaspreet Kaur	39
15.	Empowering Minds: Navigating the landscape of Education	Aarti	40
16.	Carpe Diem: Seize the Day	Avpreet Kaur	42
17.	Friendship	Shamanpreet Kaur	42
18.	The Sea of Sunset	Avneet Kaur	43
19.	Lockdown	Amandeep Kaur	43
20.	Unveiling the Extravagance: The Economics of Indian Wedding	Navneet Kaur	44
21.	The Chemistry in Everyday Life: Understanding the Science Behind Everyday Phenomena	Tanu Sood	46
22.	Happiness	Harman	47
23.	How to go through a Book	Navjot Kaur	48
24.	What makes people successful?	Simranjeet Kaur	48
25.	Embracing Voluntary Simplicity: A Pathway to Fulfilment	Avpreet Kaur	49

From the Editor's Desk...

Embracing the Power of Words

As we turn the pages of this edition of our College magazine, we embark on a journey through the boundless realms of language and expression. The English section, a cornerstone of our publication, is a celebration of creativity, critical thinking, and the art of storytelling. In these pages, we witness the power of words to inspire, educate, and connect us all.

This year has been a remarkable one for our student writers and contributors. Their dedication to honing their craft and their eagerness to share their voices with the community shine through every article, poem, and essay. Each piece is a testament to the unique perspectives and experiences that make our College a vibrant and diverse learning environment.

In an age where information is at our fingertips and communication is instant, the ability to articulate thoughts clearly and compellingly has never been more crucial. Our students have risen to this challenge, demonstrating not only their linguistic prowess but also their capacity for empathy, reflection, and innovation. They have tackled complex issues, shared personal anecdotes, and explored a myriad of genres, showcasing their versatility and depth.

As editor my role is both a privilege and a responsibility. I strive to curate a collection that reflects the diversity of thought and experience within our College. We aim to provide a platform where every student feels seen and heard, where their contributions are valued and celebrated. It is through this collaborative effort that we create a magazine that is not just a record of the year but a snapshot of our collective growth and aspirations.

I would like to extend our heartfelt gratitude to all the students who submitted their work, to the teachers who guided and encouraged them, and to the readers who support and engage with our publication. Your passion and enthusiasm are the lifeblood of our magazine.

In closing, we invite you to delve into these pages with curiosity and an open heart. Let the words within inspire you, challenge you, and perhaps even spark your own creative journey. Together, let us continue to embrace the power of words and the endless possibilities they hold.

Happy reading!

Navneet Kaur Jeji
Teacher Editor

Student Editor

Embracing Growth: A Journey through Learning\

As I embark on this journey as the Student Editor of the English Section of our prestigious College Magazine, I find myself reflecting on the path that led me here. From a childhood filled with simple joys to navigating the complexities of adulthood, each step has shaped my understanding of life and language. Through it all, I've come to cherish the power of words and the beauty of continuous learning and the transition from student to editor comes with responsibilities and opportunities for growth.

This English Section contains a wide knowledge about the perpetually changing world. We are committed to using the power of language to inspire, inform, and connect. Through the pages of our magazine, we aim to celebrate diverse voices, explore meaningful topics, and foster a sense of community among readers. Our talented contributors have tried to make our magazine a reflection of the excellence and spirit that define our community and this college magazine is a wonderful platform for us students-budding writers to showcase their talents, skills, ideas in writing and creativity.

Being chosen as the Student Editor is not just a privilege but a responsibility I hold. It's an opportunity to contribute to our college community by sharing stories that resonate with authenticity and relevance.

My heartfelt gratitude to the Head of the English Department for entrusting me with the responsibility of ' Student Editor ' for our College magazine. It is with immense joy and gratitude that I accept this responsibility.

Together, let's embark on this journey of discovery and empowerment through the pages of our magazine, where learning meets life in all its vibrant hues.

Avpreet Kaur
B. Ed-1
Roll No. 97

One Bird, Two Trees

Once a bird was searching for a home to lay her eggs and get shelter in the coming rainy season. During her search, she came across two trees and went to ask for shelter. When she asked the first tree, he refused to give her shelter. With disappointment, she went to the second and the second one agreed. She made her home and laid her eggs and then the rainy season arrived. The rain was so heavy that the first tree fell and was carried away by the flood. The bird saw this and in a taunting way said, "See, this is your karma, you didn't offer me shelter, now God has given you the punishment." To this, the tree smiled and said, "I knew, I wasn't going to survive this rainy season, that's why I refused you. I didn't want to risk your and your children's lives."

We, as humans, are really quick when it comes to judging others. In most cases, we don't even know the person or their back story, what they have gone through, or what they are experiencing. Hence, it becomes mandatory to put ourselves in someone else's shoes and analyse their point of view concerning that very thing. Practice the 'Pause' before concluding with the judgment and see the difference.

Dalbir Kaur
B.Ed. II
Roll No. 348)

Letting Go

In the quiet space where memories reside,
A lesson learned, as I turned aside.
Letting go, a journey to unbind,
Embracing freedom, leaving behind.
The weight of what was, a heavy load,
A bittersweet farewell, emotions flowed.
Like leaves in autumn, I release the past,
A chapter concluded; a die is cast.
No more clinging to what once wasn't fine,
A new horizon, a chance to redefine.
In the tapestry of time, threads let loose,
A metamorphosis, like a sacred truce.
The echoes of yesterday slowly fade,
As I step into the future unafraid.
Letting go, not an end but a start,

A healing journey of the soul and heart.
In the tender release of what's held tight,
Discovering the dawn after the darkest
nights.
Letting go, a whisper in the wind,
A path to myself, where new beginnings
begin.

Avpreet Kaur
B. Ed. I
Roll No. 97

Embracing the Beauty of Nature: A Symphony of Colours and Melodies

Introduction:

In our busy lives consumed by technology, it's vital to reconnect with nature's wonders. The dawn and dusk hold a special place, painting the sky with vivid hues and captivating our senses. In this article, we explore the enchanting beauty of nature, from the dance of colours to the soothing melodies, and their profound impact on our souls.

The Dawn Unfolds:

As the sun rises, a magical transformation takes place. The dawn reveals a tapestry of indescribable colours. Shades of purple, pink, and orange intertwine, evoking awe and wonder. This symphony of colours awakens our spirits, reminding us of the infinite beauty that surrounds us.

The Dance of Light and Shadows:

Accompanying the dawn is a gentle breeze, carrying the scent of the earth. Trees dressed in vibrant green sway in harmony, casting dancing shadows upon the ground. Their rustling leaves create a soothing melody that calms our hearts and nurtures our spirits.

The Canvas of the Sky:

Look up, and you'll find an endless blue canvas adorned with soft clouds. The sky beckons us to embrace its vastness. Sculpted by nature, the clouds invite us to dream and find inspiration in their ever-changing patterns. They remind us to embrace the present moment and seize the day.

The Moonlit Symphony:

As night falls, a new enchantment fills the air. Stars emerge like sparkling jewels, and the moon takes its throne, casting an ethereal light upon the Earth. In the serenity of the night, the moonlight dances, inspiring dreams and fuelling our imagination.

A Higher Power in Nature's Embrace:

In nature's grandeur, we find a higher power. Its intricate beauty speaks to a divine creation that nurtures and sustains life. Nature's embrace touches our hearts, igniting gratitude and reverence. Let us cherish and protect our planet, ensuring future generations can revel in its splendour.

Conclusion:

Nature's symphony of colours and melodies is a gift to cherish. Through nature's embrace, we rediscover our connection to the Earth and find solace in its beauty. Let us strive to enhance and safeguard our planet, honouring this precious gift and paving the way for a brighter future.

Chandanpreet Singh

B.Ed. I

Roll No.174

English: The Global Tongue

Introduction:

In today's interconnected world, English stands as a towering linguistic bridge, spanning continents, cultures, and conversations. From boardrooms to classrooms, from street markets to social media platforms, English has solidified its status as the lingua franca of our modern age. In this edition, we delve into the multifaceted phenomenon of English as a global language, exploring its historical trajectory, cultural significance, and the profound implications it holds for societies worldwide.

Feature Articles:

1. The Rise of English: From Colonial Legacy to Global Dominance
 - Tracing the historical roots of English as a global language, examining its expansion during the British Empire and the subsequent rise of American influence post-World War II.
2. English in the Digital Age: Navigating the Global Village
 - Exploring the role of English in facilitating digital communication, from the internet and social media to the global marketplace, and its impact on shaping online culture and commerce.
3. The Power of Language: English and Cultural Hegemony
 - Investigating the complexities of linguistic imperialism and the cultural implications of English dominance, including its effects on indigenous languages, cultural identity, and the homogenization of global discourse.
4. English in Education: Gateway to Opportunity or Barrier to Access?
 - Examining the role of English as a medium of instruction in education systems

worldwide, its influence on access to higher education and employment opportunities, and the challenges faced by non-native English speakers.

5. English Beyond Borders: Multilingualism in a Globalized World**

- Highlighting the dynamic nature of English in multilingual societies, exploring code-switching, hybrid languages, and the diverse ways in which English integrates with local languages and cultures.

Conclusion:

As we navigate an increasingly interconnected and multicultural world, the role of English as a global language continues to evolve, presenting both opportunities and challenges for societies worldwide. By examining its historical roots, cultural significance, and impact on communication and identity, we gain deeper insights into the complex tapestry of language in our globalized era. In celebrating linguistic diversity while recognizing the prominence of English, we embark on a journey toward fostering understanding, inclusion, and dialogue across borders.

Taranjeet Singh
B. Ed. II
Roll No. 459

Rising Educational Stress Among College Students

Stress has become an inseparable component of student's academic life due to variety of internal and external outlook placed upon their shoulders. Youngsters are particularly susceptible to the problems associated with academic stress as changeovers occur at an individual and social level. It therefore becomes crucial to recognize the sources and impact of academic stress in order to derive adequate and efficient intervention policies. Understanding the sources of stress would make possible the development of effective counselling modules and involvement of college psychologists and counsellors in order to help students lessen stress.

Since ages, people assumed that the students were least influenced by any type of stress or problems. The only job students were expected to embark on was study and studying was never recognized as stressful. What proved to be stressful were the hopes of the parents had for their children, which in turn grew into larger loads that these children could not carry anymore? A study on suicide in the world indicates "India has the Highest Suicide Rate" and these numbers show no sign of dropping.

According to research finding, college students are stressed by study workload and assignments deadlines. In addition to these monetary difficulties, parental anxieties and impractical hopes also cause stress among students. The educational system plays a crucial role consequently leading to increased stress levels experienced by students. Some of the cause includes congested lecture halls, semester grading system, insufficient resources and facilities, huge syllabus, long hours and expectations of mindless cramming of concepts. Parents and institutions ruthlessly implant the fear of failure which affects their self-worth and self-reliance. For instance, we can take the example of IIT Kota, Kanpur, where 4 students' suicide because of the pressure and stress in their life.

It has now become a grim reality and therefore, becomes a considerable cause of concern as it is indicative of rising mental health anxiety in India. Academic stress causes certain mental problems like feeling of loneliness, doomed to failure and finally depression. Depression, fretfulness, behavioural problems; touchiness. Are few problems identified in students with high academic stress. It also generates problem like altered sleeping pattern, increased blood pressure, weight gain or weight loss etc. The pressure these students face to perform is so harsh resulting in high increase in suicide attempts.

It becomes vital to also understand the low stress does not essentially determine that students will achieve better, but in fact under these circumstances, they would see the task as straightforward and may also get easily bored. Though certain levels of stress drive the students towards finest performance, when it is not managed proficiently due to insufficient resources to cope with the stress, it can have miserable consequences for the students as well as the institutions.

Thus, as the sources of stress responses brought forth by the body, understanding the formal will help develop customised interventions aimed to reduce stress level of students, which will in turn let to overall well-being of the individual.

Techniques like yoga, life skill training, meditation and psychotherapy have been found to be effective in dealing with stress among students. Improving the overall interests of students in due course be productive not only for the individual but for the general productivity of institutions as well.

Academic stress badly affects the performance and health conditions so it is very essential to arrange some workshops in each semester. Thus, the student will become skilled at how they can beat their stress while studying institutions should also organize classes for

practising physical exercises. Teaching faculty must focus on tackling anxiety of the students, which will reduce stress among students. Through effective counselling, counsellors and also psychologist students can be helped to decrease the stress and inspire them for better academic performance.

Mamta
B. Ed. I
Roll No. 48

Stress: Life's Pressure cooker

When it's discussed that stress levels have gone up in the modern world, I think everyone would agree. This generation believes they are already under so much stress, so what will happen to them later in life? Our elders tell us you can't imagine the stress of various things at our age. Simply put, stress is the body's and mind's response to demands or threats encountered on a daily basis. Increased work demands, financial strain, technology overload, changes in social and romantic relationships, health issues, social and political unrest, psychological expectations, doubts, and competitiveness are just a few of the factors contributing to the rise in stress. It's essential to identify the specific stressors in our lives. Understanding where stress comes from allows us to create focused plans to deal with it and lessen its negative effects on our health. There are many different methods and strategies for handling stress, and the most effective ones might change based on personal preferences and situational factors. Some good ways to deal with stress are to play with a pet, practice meditation, go for a walk, take a nap, listen to music, set boundaries for yourself, eat well, schedule your time, and interact with supportive people on social media. This quote is worth remembering at all times. In the midst of chaos, there is also opportunity.

Parul Jain
B. Ed. II
Roll No. 340

Cybersecurity

Data is more like sunlight than oil It is like sunshine, we keep using it, it keeps regenerating”, said the Google Chief Financial Officer, Ruth Porat. However, one never knows as to when this usage and regeneration disguises itself into misappropriation. Data in its crudest form can be used in a manner which is beneficial to the one generating the data, the one who processes it, and anyone who is consuming it. The Indian cybersecurity services industry is expected to grow at a growth rate of about 21 per cent, it is expected to be worth \$13.6 billion by 2025, according to a report by the Data Security Council of India. Ginni Rometty, IBM's chairman, president and CEO, said: “Cybercrime is the greatest threat to every company in the world.”, cybercrime might become the greatest threat to every person, place and thing in the world. With evolving technology comes evolving hackers. Our best defence is to stay informed and learn about useful cybersecurity statistics and facts.

Understanding the cyber terminology, threats and opportunities is pivotal for every person in every business across all industries. While ransomware, phishing and social media hacking attacks continue to rise, organisations need to prioritise Cybersecurity in every business. Without a cybersecurity program, your organization cannot defend itself against data breach campaigns, making it an irresistible target for cybercriminals. Both inherent risk and residual risk is increasing, driven by global connectivity and usage of cloud services, like Amazon Web Services, to store sensitive data and personal information.

The issue which percolates to the lowest levels, is the security of managing/handling the copious volumes of data which is freely available in this digital ecosystem. India is the second-fastest digital adapter among 17 of the most-digital economies globally, and rapid digitisation does require forward- looking measures to boost cybersecurity in the digital world.

Prabalpreet Kaur

B Ed. II

Roll No. 371

The Influence of Colours on Mood

The world is full of colours. We see many colours in our everyday life. I think you might agree that different colours have different effects on our emotions. It can affect our minds, bodies and overall mood. Colours are more than just visual stimuli; they possess the remarkable ability to evoke emotions and affect our mood in profound ways. From the vibrant red of a sunset to the calming blue of a clear sky, each hue carries its own

psychological significance, influencing how we perceive and interact with the world around us. Bright warm colours like red, oranges, yellows, stimulate energy and happiness. While cool subdued colours like blues, greens, purples for soothing and calming.

Also known as chromotherapy or colour healing, colour theory suggests that specific colours and their frequencies have a physiological and psychological impact on your feelings and behaviour. For example, a stressed or angry person might expose themselves to the colour blue to calm down and lower their heart rate, while a person with depression may look at reds and yellows to increase their energy.

Red is often associated with Energy, Power, Anger

Blue is frequently linked to calmness, stability, peace

Yellow is closely associated with warmth, happiness, optimism

Green is often seen as a symbol of growth, renewal, harmony

Purple is often linked with calmness, relaxing, imagination

White again reflects calmness and also comfort and hope

Black indicates strength, seriousness, negativity

Look around in your surroundings and see if these colours really impact the same and try to imply this colour theory to have good mental health.

Harmanjot Kaur

B.Ed. II

Roll No. 311

Life Long Learning

It is rightly said never stop learning because life is the teacher which gives us the opportunity to learn new things each and every day. It motivates us to learn and defeat the challenges which we come across. The greatest teacher we could ever have is our life. Knowledge can come from anywhere and everywhere. All we need is to grab it and inculcate that in our day to day lives. Many times, we may feel down but we need to remember that it's not the end of the world. Sometimes, failures will force us to feel down, however we should never refuse to stand up.

Learning is a never-ending journey. From birth until death, we are in a continuous cycle of learning new things. It is a necessary part of our life. By observing new things and experiencing it in our lives, our sight of perspective broadens and changes the way we see

the entire world. It improves our behaviour and the way we think by expanding and challenging our understanding. We get to know a lot of things and these things become our memories, which are real lessons to the life. These memories could be good or bad, that doesn't mean bad memories are to be neglected.

Never think that we know so much, because that doesn't mean the end of our learning procedure. No one is perfect in knowledge. Each one of us learn step by step through life. Life will keep on teaching us every moment of the day, and we take lessons from every situation that takes place in our life. There is no age or limit to which we can learn, whenever we want to know anything new, we just need to explore it. It only depends on us, on our real intentions, on our will to learn and discover something more, something new.

Everything around us is changing and transforming at a lightning speed. This means that we also need to transform and adapt ourselves every single day. We should never stop our educational journey. Although we have done that, it's never too late to start learning again.

Diksha Sharma
B. Ed. I
Roll No. 44

Native flora of Punjab

Nestled in the northwestern region of India, Punjab is renowned for its vibrant culture, rich history, and fertile lands. However, beyond its bustling cities and lush farmlands lies a lesser-known treasure—the diverse native flora that adorns its landscapes.

Punjab's native flora is as diverse as it is resilient, thriving in a variety of ecosystems ranging from wetlands to arid plains. One of the most iconic symbols of Punjab's flora is the 'Shisham' or Indian Rosewood tree (*Dalbergia sissoo*), known for its sturdy wood and lush foliage. It graces the banks of rivers and canals, providing shade and shelter to weary travellers. The state's agricultural heartland is adorned with fields of 'Sarson' or mustard (*Brassica juncea*), whose bright yellow flowers carpet the countryside during the winter months, adding a splash of colour to the verdant landscape, along with Champa (*Michelia champaka*) and Indian kamla (*Mallotus philipinensis*). Alongside mustard, Arjun (*Terminalia Arjuna*), Amla (*Phyllanthus emberlike*) are rich in medicinal properties.

Punjab's native flora also includes a variety of fruit-bearing trees, such as the 'Amrood' or guava (*Psidium guajava*), 'Anar' or pomegranate (*Punica granatum*), Jamun (*Syzygium cumini*), Bael (*Aegle marmelos*) and 'Aam' or mango (*Mangifera indica*). These trees not only contribute to the state's agricultural economy but also provide nutritious fruits enjoyed by people of all ages. In addition to cultivated crops, Punjab is home to a diverse range of wildflowers, shrubs, and grasses that thrive in its semi-arid climate. The 'Dhak' or Palash or flame-of-the-forest (*Butea monosperma*), with its fiery orange blooms, is a sight to behold during the spring season, while the 'Kikar' or babul (*Acacia nilotica*), 'Putranjiva', 'Lasoorā' (*Cordia mica*) grace the arid landscapes with its thorny branches and golden flowers. However, Punjab's native flora faces threats from urbanization, agricultural intensification, and climate change. Efforts to conserve and protect these invaluable resources are crucial for maintaining the ecological balance and biodiversity of the region.

In conclusion, Punjab's native flora is a testament to the state's natural beauty and ecological richness. By appreciating and safeguarding these botanical treasures, we can ensure a greener, healthier future for generations to come.

Navdeep Kaur
B. Ed. II
Roll No. 347

The True Essence of Friendship

In the garden of life, with flowers, bloom,
There lies precious seed, beyond the gloom.
Friendship, a bond, both strong and true,
a guiding light, in skies of blue.

In movements of joy, we dance and sing, with
Arms wide open, to the heavens we fling. In
times of need, a comforting, embrace, A
friend's warm presence, a sacred space.

Through valleys of low and high mountains,

Together, we soar, reaching for the sky. For in
each other, we find our strength, A bond
unbreakable, of boundless length.

So, here's to friendship, a treasure, divine, a
beacon of light, in the darkest of time.

Shamanpreet Kaur
B. Ed. II
Roll No. 407

Why is Vocational Education required in today's world?

Vocational education refers to the knowledge, skills and experience that are learned to get expert in that particular skill or knowledge. Vocational education refers to the skills learnt for earning livelihood it refers to the practical or hand on activities to learn so that the person can work for the society and the nation. Various vocational skills are being taught in the schools and colleges to influence and aware student about the vocational education and to become them self-Independent and work as the asset for the country. The government initiative various types of programs to influence the youth to have somewhat employability skills. The government will not only provide such programs but also provide various types of opportunities and subsidies though which an individual will succeed in his/ her life and also help others by giving the employment opportunities. The practical and hand on skills are the basis of today's working Nation each and every individual Is different. Therefore they have different interest but the individuals must try to process the certain skills, experience and values that change their behaviour and perspective so that they change from taking job to giving the job to others. Through vocational skills the individual will stand out of the crowd and must have great confidence, communication skills, values etc in their behaviour. Through government initiative we can have various skills or experience such a trade, automobiles, networking etc. So that each and every individual of this nation will work as the asset of this working nation not as a liability as being unemployed.

Harmeet Kaur

B. Ed. II

Roll No. 323

Yoga

The soulful morning,
With the birds singing,
The trees that hustle,
And the darkness with its bustle.

There's a sun rise,
That connects day and night,
Yoga is there likewise,
That connects body and mind to delight.

So, yoga is the perfect act,
That although wants us to be still,
But has the ability to subtract,
Bad thoughts from our mind being a pill.

By the means of meditation,
Man interacts Yin and Yang,
That leads to Universal Creation,
Dominating so called theory Big Bang.

Mr Narinder Modi thought for mental welfare,
And made us to enjoy a new day in a year,
A yoga day came into existence,
With new rises and with a lot of persistence.

Yoga is full of relief,
which makes a person healthy, wealthy and wise,
As it doesn't leave anyone in grief,
And i should say it is a life giving in disguise.

Few basic Yoga asanas are there,
That helps you to get enough strength I swear,
First here is Surya namaskar,
That is also called Sun salutation,
Following the next is Ashtanga namaskar,
Can also follow the meditation.
Next here comes Dandasna,
Also called plank pose,
Then comes Bhujangasna,
Also called Cobra pose.

My best yogic practice is pranayama,
That involves breathing in, retaining and out,
It is really not a drama,
That's why these all are preferred on the Yoga Day as a sprout.

Yoga day is the perfect day,
That is for one's life a prime.
So, we should not lay down,
On the grateful day having precious time.
At last, I would like to say,
Adopt yoga as an essential part for every day,
It freshens my body,
And works as an antibody,
It will prove good for your body too,
So kindly adopt it as a cashew...

Jaspreet Kaur
B. Ed. I
Roll No. 8

Empowering Minds: Navigating the Landscape of Education

In the ever-evolving landscape of education, the pursuit of knowledge has become more than just an academic endeavour; it is a journey of empowerment, enlightenment, and transformation. As societies grapple with rapid technological advancements, socio-economic challenges, and cultural shifts, the role of education in shaping minds and empowering individuals has never been more critical. In this article, we explore the multifaceted dimensions of education and the strategies for navigating its diverse terrain to empower minds effectively.

Education as Empowerment:

At its core, education serves as a catalyst for empowerment, equipping individuals with the knowledge, skills, and competencies necessary to navigate the complexities of the modern

world. Beyond imparting academic content, education fosters critical thinking, creativity, and problem-solving abilities, empowering individuals to adapt, innovate, and thrive in dynamic environments. Moreover, education plays a pivotal role in promoting social mobility, economic prosperity, and inclusive development, breaking barriers and unlocking opportunities for individuals from diverse backgrounds.

Navigating the Landscape:

The landscape of education is vast and varied, encompassing formal schooling, vocational training, higher education, lifelong learning, and alternative educational pathways. Navigating this diverse terrain requires a holistic approach that acknowledges the unique needs, interests, and aspirations of learners at different stages of their educational journey. It also demands a commitment to fostering inclusive and equitable educational environments that prioritize diversity, accessibility, and student-centered pedagogies.

Embracing Innovation and Technology:

In the digital age, innovation and technology are transforming the way we teach and learn, opening new possibilities for personalized, interactive, and immersive educational experiences.

From online learning platforms and virtual classrooms to educational apps and gamified learning modules, technology has revolutionized the educational landscape, making learning more accessible, engaging, and adaptable to individual learning styles. By embracing innovation and leveraging technology, educators can empower students to explore, experiment, and excel in their educational pursuits.

Fostering Lifelong Learning:

In a rapidly changing world, the concept of education extends beyond the confines of formal schooling to encompass lifelong learning – a continuous process of acquiring knowledge, skills, and insights throughout one's life. Fostering a culture of lifelong learning requires creating opportunities for individuals to pursue personal and professional development, engage in self-directed learning, and stay abreast of emerging trends and technologies. By promoting lifelong learning, societies can empower individuals to remain agile, resilient, and adaptable in the face of evolving challenges and opportunities.

Empowerment Through Education:

As we navigate the landscape of education, it is essential to recognize that true empowerment goes beyond academic achievement; it lies in nurturing holistic development, fostering social consciousness, and instilling values of empathy, integrity, and compassion. By empowering minds through education, we can cultivate a generation of

Carpe Diem: Seize The Day

In the hustle and bustle of modern life, amidst deadlines, responsibilities, and the perpetual race against time, the essence of “Carpe diem” resonates as a timeless reminder. Originating from the Latin phrase meaning “seize the day”, carpe diem encapsulates a philosophy that urges individuals to embrace the present moment fully and without hesitation.

Carpe diem beckons us to live in the here and now, appreciating the richness of each passing moment. Often, we find ourselves entrapped by the past or consumed by anxiety about the future, neglecting the beauty unfolding right before us. Whether it's the warmth of a sunrise, the laughter of loved ones, or the tranquillity of solitude, each moment offers a unique tapestry of experiences waiting to be savored.

Mindfulness serves as a cornerstone of the carpe diem philosophy, fostering a heightened awareness of our thoughts, emotions, and surroundings. Through mindfulness, we learn to appreciate the intricate details of our existence—the aroma of freshly brewed coffee, the rustling of leaves in the wind, or the soothing rhythm of our breath. Coupled with gratitude, mindfulness amplifies our capacity to find joy in even the simplest of moments, cultivating a deeper sense of fulfilment.

Carpe diem, seize the day's bright light,
Moments fleet, embrace as all you might,
In fleeting time, find joy and flight,
For in the now, life's colours ignite.

Avpreet Kaur
B.Ed. I
Roll No. 97

Friendship

In the tapestry of life, where paths may wind,
True friendship, a treasure, one of a kind.
A bond forged in laughter, shared tears, and
trust,
A beacon of light when shadows encrust.

Through the seasons of joy and trials we face,
Friendship's embrace, a comforting space.

In the silence, a knowing glance suffices,
As hearts entwine in unspoken devices.

Through storms we weather, hand in hand
we stride,
With friends by our side, we find strength
inside.
For in their eyes, reflections of our soul,

lifelong learners, critical thinkers, and global citizens who are equipped to shape a brighter future for themselves and society at large.

Conclusion:

In the journey of empowerment, education serves as both a compass and a catalyst, guiding individuals towards self-discovery, growth, and fulfilment. By navigating the landscape of education with purpose, passion, and commitment, we can unlock the potential of every mind, empower individuals to realize their aspirations, and build a more equitable, inclusive, and prosperous world for generations to come.

Aarti Sidhu
B. Ed. II
Roll No. 331

The Sea of Sunset

This is the land, the Sunset washes,
These are the banks of the yellow sea;
where it rose, or whither it rushes,
These are the western mystery!

Night after night, her purple traffic
strews the landing with Opal bales;
merchant men, boys upon horizon,
dip, and vanished with fairytales.

Avneet Kaur
B.Ed. II
Roll No. 395

Lockdown

In the hush of solitude, the world stands still,
Lockdown's embrace, an eerie chill.
Streets once bustling, now empty and bare,
As whispers of uncertainty fill the air.

Families apart, yet hearts entwined,
Bound by hope, in the depths of the mind.
Days blur into nights, in a quiet refrain,
As we navigate this unfamiliar terrain.

Through windows we peer, longing to roam,
But find solace in the safety of home.
In the silence, echoes of resilience ring,
As we rise above, together, and cling.

For in the midst of darkness, a light still glows,
A testament to the strength that grows.
Though the world may pause, and shadows loom,
In unity, we shall rise and resume.

Amandeep Kaur
B. Ed. II

A mirror of love that makes us whole.

In the warmth of companionship, we soar,
For true friendship, forevermore.

In the true essence of friendship, we find,
A sanctuary where souls are intertwined.

Shamanpreet Kaur
B.Ed. II
Roll No. 407

Unveiling the Extravagance: The Economics of Indian Weddings

Indian weddings are renowned worldwide for their grandeur, opulence, and splendour. With lavish ceremonies, elaborate decorations, and extravagant celebrations, these weddings often leave a lasting impression on guests and spectators alike. However, behind the glitz and glamour lies a complex economic landscape characterized by soaring expenses, financial burdens, and societal expectations. In this article, we delve into the economics of Indian weddings, exploring the factors driving expenditures and their implications on individuals and families.

The Rising Costs:

Over the years, the costs associated with Indian weddings have witnessed a staggering increase, propelled by a combination of cultural traditions, societal pressures, and economic factors.

From venue rentals and catering services to bridal attire and jewellery, every aspect of a traditional Indian wedding entails significant expenditure. Moreover, the desire to uphold familial prestige and social status often compels families to splurge on extravagant decorations, entertainment, and guest accommodations, further escalating the overall costs.

Cultural Traditions and Expectations:

Indian weddings are steeped in rich cultural traditions and customs that dictate various rituals and ceremonies, each accompanied by its own set of expenses. From pre-wedding rituals like engagement ceremonies and mehndi functions to post-wedding celebrations such as receptions and honeymoon trips, the wedding festivities span several days, each requiring meticulous planning and financial investment. Additionally, societal expectations and peer pressure contribute to the culture of ostentation, as families strive to outdo each other in hosting the most lavish and extravagant weddings.

Financial Burdens and Debt:

The exorbitant expenses associated with Indian weddings often place immense financial

strain on families, leading to debt accumulation and financial insecurity. Many families resort to taking out loans, liquidating assets, or dipping into savings to fund wedding expenses, jeopardizing their long-term financial well-being in the process. Moreover, the pressure to meet societal expectations and uphold cultural traditions can exacerbate financial stress, leading to strained relationships and mental health issues among family members.

Changing Trends and Perspectives:

Amidst growing awareness about the economic implications of extravagant weddings, there is a gradual shift towards more modest and budget-friendly alternatives. Couples are increasingly opting for intimate ceremonies, destination weddings, and eco-friendly celebrations as a means of reducing costs and environmental impact. Furthermore, the emergence of online platforms and wedding planning services has empowered couples to make informed decisions and negotiate better deals, thereby optimizing expenses without compromising on quality or experience.

Striving for Balance:

While Indian weddings continue to symbolize love, unity, and familial bonds, the unchecked extravagance associated with these celebrations raises important questions about priorities and values. Striking a balance between cultural traditions and financial prudence is essential to ensure that weddings remain meaningful and memorable without imposing undue financial burdens on families. By reimagining traditions, embracing simplicity, and fostering open dialogue about wedding expenses, we can redefine the narrative surrounding Indian weddings and create more inclusive, sustainable, and fulfilling celebrations for all involved.

In conclusion, the economics of Indian weddings underscore the need for mindful spending, responsible planning, and conscious consumption. By reevaluating societal norms, embracing alternative approaches, and prioritizing financial well-being, we can transform weddings into occasions of joy, love, and unity while safeguarding the economic interests and emotional well-being of families.

Navneet Kaur

B. Ed. II

Roll No. 355

The Chemistry in Everyday Life: Understanding the Science Behind Everyday Phenomena

From the moment we wake up until we retire for the night, chemistry silently orchestrates the symphony of our daily lives. It is all around us, whether we're brewing our morning coffee, cleaning our homes, or seeking relief from a headache, chemistry is at work, shaping our experiences in profound and often imperceptible ways. Here are some examples explaining how chemistry is essential to modern life and serve as the foundation for many of our daily activities.

Food and Cooking: Chemistry governs the reactions that occur during food preparation, influencing taste, texture, and nutritional value. For example, the Maillard reaction, which occurs when proteins and sugars are heated, results in the delicious brown crust on bread and imparts flavour to roasted meats. Additionally, food preservation techniques such as canning and freezing rely on chemical processes to extend shelf life and maintain food quality.

Personal Care Products and house hold cleaning: Chemistry is used in home cleansers to break down filth, grease, and germs through processes like oxidation and saponification, as well as in the formulation of personal care products like shampoos, soaps, and cosmetics. Surfactants in shampoos and detergents lower the surface tension of water, allowing it to penetrate and cleanse hair and to lift away stains on the floors respectively. Moreover, emulsifiers in lotions and creams ensure smooth texture and stability.

Medicine and Healthcare: Pharmaceuticals rely on chemistry to design and synthesize compounds that target specific biological pathways and alleviate symptoms of disease. For example, aspirin, a common pain reliever, works by inhibiting the production of prostaglandins, molecules involved in pain and inflammation.

Textiles and Clothing: Chemical treatments impart desirable properties to fabrics, such as colour, durability, and water repellency. Textiles for clothes are also sometimes finished with chemicals, for example, to stiffen them and make them wrinkle-free. Chemicals in their nanoforms are helping make textiles more resistant to water, stains, wrinkles, bacteria and mould. Moreover, dyes and pigments add vibrant hues to textiles.

Transportation: Fuels undergo combustion reactions in engines to produce energy for transportation. Chemistry also drives innovations in battery technology for electric

vehicles, offering sustainable alternatives to traditional fossil fuels and reducing greenhouse gas emissions.

Water Treatment: Chemical processes such as coagulation, flocculation, and disinfection remove contaminants from drinking water and wastewater, ensuring public health and environmental protection. Chemistry plays a vital role in maintaining clean water supplies and safeguarding ecosystems.

From the above examples we can conclude that the chemistry has a ubiquitous impact on our day-to-day existence and it has a profound effect on the modern society. From the foods we eat to the products we use, chemistry enriches our lives in countless ways, shaping our experiences and advancing human progress. By understanding the science behind everyday phenomena, we can gain a deeper appreciation for the role of chemistry in fostering health, safety, and sustainability in our communities and beyond.

Tanu Sood
B.Ed. II
Roll No. 309

Happiness

You are Happiness. It is your true nature! Happiness- a never-ending wellspring of Happiness – is here right now inside you.

Because happiness is your true nature you can't acquire happiness; you can only be it. If you are happy, you are being your true self, Awareness.

You don't need any reasons to be happy. We all are here to experience happiness. It means we all are here to live our True Self i.e. Happiness. Live in your True Self.

On a philosophical term, Happiness is the Activity of Soul. Happiness is means and end itself. Happiness is the pleasure, wealth and honour in itself. Philosophy tells us that we get Happiness, when we live rationally.

Happiness is the conscious activity. Activity of excellence. Excellence is the ultimate happiness.

“Love” is happiness. Being in the state of love is happiness.

Harman
B.Ed. II

How to go through a Book....

Books are inseparable part of human life. They let you travel the whole world without moving your feet. It provides you immense pleasure. if I talk about its meaning, book is nothing but a printed or written material on the pages. But this written material has superpower, which control the whole world in every field e.g. religious field, social field, economic field, and other fields. An ordinary human being can read books in his every stage of life. (Exceptional cases are those who are illiterate and not able to do so). reading books are good, but just read them is not good. If you have read hundred books in your life but unable to get their hidden meaning. Then you are not a true reader. But if you read only one book wholeheartedly in your lifespan like understanding books context, get authors idea, analyse it critically, try to find those ideas in real life and implement, good ideas in your life, etc. This is more valuable than reading hundred books.

Navjot Kaur
B. Ed. II
Roll No. 3

What makes people successful?

Who do you think is the most successful?

Who do you think is the least successful?

In order to answer these questions, we need to define success. Everyone has a different definition. Many of us place great values on performance and achievements or on reaching various goals. Others associate success with material goods, measuring it by how much one can acquire. Others measure success by how much they can contribute to the well-being of their families, or the community and society in general. There are many other definitions, but mostly success is associated with becoming rich, famous and respected at work. Yet it does not have to be that way.

Being successful, could mean simply being satisfied with oneself and one's career. For many people, a successful person is someone who feels that his or her work and life in general of an exceptionally high degree of satisfaction. But how does one get from here to there? How does one reach this feeling of satisfaction with life and career? It seems that successful people consistently do two things:

- 1) They use their natural abilities in their work.
- 2) They set career and life goals.

In other words, successful people, choose careers where they can use their natural abilities, or do what comes naturally to them. For example, successful teachers are people who instinctively know how to help people learn and the best doctors are those who know how to listen to people. Successful people know where they are starting from, and what direction they want to give their lives and careers, even if it is something as simple and wonderful as raising a happy family.

Simranjeet Kaur

B.Ed. II

Roll No. 392

Embracing Voluntary Simplicity: A Pathway to Fulfilment

In a world dominated by consumerism and the pursuit of material wealth, the concept of voluntary simplicity stands out as a refreshing alternative lifestyle. Voluntary simplicity, often referred to as simple living or minimalism, advocates for consciously choosing to live with less, prioritizing essential needs over excessive wants, and finding greater fulfilment in experiences rather than possessions.

Understanding Voluntary Simplicity: At its core, voluntary simplicity is not merely about reducing material possessions, but also about embracing a mindset that values quality over quantity, freedom over accumulation, and contentment over constant consumption. It encourages individuals to rethink their priorities, focusing on what truly brings happiness and meaning to their lives. People embrace voluntary simplicity to create less complicated and more meaningful lives for themselves and their families, and to reduce the negative impact that unnecessary consumption can have on the environment.

Benefits of Embracing Voluntary Simplicity

1. **Increased Happiness:** Studies have shown that beyond a certain level of income to meet basic needs, additional wealth does not significantly contribute to happiness. Voluntary simplicity redirects focus towards experiences, relationships, and personal growth, which are more sustainable sources of joy.
2. **Reduced Stress:** Simplifying one's life can lead to reduced stress levels as there is less pressure to keep up with societal expectations and materialistic desires.
3. **Environmental Impact:** By consuming less and choosing sustainable alternatives,

individuals practicing voluntary simplicity contribute positively to environmental conservation efforts.

4. **Enhanced Well-being:** A clutter-free environment, healthier lifestyle choices, and stronger social connections fostered by simpler living contribute to overall well-being and a sense of fulfilment.

Challenges and Considerations: While voluntary simplicity offers numerous benefits, it's important to acknowledge that adopting this lifestyle may come with challenges. Social pressures, ingrained consumer habits, and the need to balance simplicity with modern responsibilities are all factors to navigate. However, many find that the rewards of living in alignment with their values far outweigh these challenges.

Conclusion

In conclusion, voluntary simplicity is not a one-size-fits-all solution but a philosophy that invites individuals to reassess their priorities and find greater fulfilment in life's essentials. By embracing simplicity, whether through decluttering physical spaces, reducing consumption, or prioritizing meaningful experiences, individuals can pave the way towards a more intentional, sustainable, and ultimately fulfilling existence. As we continue to navigate a complex and fast-paced world, the timeless wisdom of voluntary simplicity offers a compelling pathway towards a life rich in meaning, purpose, and contentment.

Avpreet Kaur

B.Ed. I

Roll No. 97

*"Tough Times Never Last
Tough People Do"*

ऐजूकेशनल रिकार्ड

हिन्दी सैक्शन

छात्रा सम्पादक
रेणु भारद्वाज (बी.एड.-2)

अध्यापक सम्पादक
मंजू बाला

सरकारी (स्टेट) कॉलेज ऑफ़ ऐजूकेशन,
पटियाला

विषय सूची

क्रमांक	रचना	रचनाकार	पृष्ठ संख्या
1.	दो शब्द संपादक की कलम से	मंजू बाला	53
2.	पराजय मे जय	मंजू बाला	54
3.	आओ वोट करें	मंजू बाला	55
4.	पिता	रेनू	55
5.	सुबह	रेनू	55
6.	अनुभव	प्रियवंदा	56
7.	इन्सान से इन्सान का रिश्ता	तनू मित्तल	57
8.	समंदर कितना गहरा है	पूजा वर्मा	57
9.	गजल-1	पार्थ थापा	58
10.	गजल-2	पार्थ थापा	58
11.	संघ	मनप्रीत राम	58
12.	एक अद्वितीय यात्रा	विशाल गोयल	59

दो शब्द संपादक की कलम से

युवा विद्यार्थियों

अध्यापक के अंदर एक स्वतः स्फूर्त, अद्वितीय कला होती है, जो अपने शब्दों तथा लेखन के माध्यम से अनेकों के हृदय में ज्ञान और कलात्मकता की ज्योति जगा दे । इसी महान उद्देश्य की पूर्ति के लिए कॉलेज की यह त्रिभाषी पत्रिका है जो रचनाओं के माध्यम से रचनात्मकता को सामने लाने की दृष्टि से बहुत महत्वपूर्ण है ।

यह पत्रिका एक मंच है जो निरंतर लेखन की विशिष्ट प्रेरणा है । हमारा हमेशा इस रचनात्मकता को बनाए और बचाए रखने की दिशा में निरंतर प्रयास रहता है ।

यह पत्रिका विद्यार्थियों की आवाज का प्रतिबिंब है । इस वर्ष भी अनेक रचनाओं से युक्त यह पत्रिका इस दिशा में हमारी सक्रियता, हमारे संकल्प को दिखाती है ।

इसमें प्रकाशित होने वाले विद्यार्थियों व शिक्षकों को हार्दिक शुभकामनाएं । उम्मीद करती हूं कि यह सभी अपने लेखन से समाज व राष्ट्र को नई दिशा देते रहेंगे । मैं हृदय की गहराइयों से उन सभी दृश्य और अदृश्य हाथों का धन्यवाद करती हूं जिनके प्रयासों से यह पत्रिका साकार रूप लेती है ।

संपादकीय समूह के लिए प्रसन्नता की बात है कि अनेक खिली, अधखिली रचनाओं के साथ यह पत्रिका रचनाओं और भावनाओं को मूर्त रूप दे सकी ।

सभी के उज्ज्वल भविष्य की कामना करती हूं ।

मंजू बाला
अध्यापक सम्पादक

पराजय मे जय

यदि सतत प्रयास करने पर भी हम सफल न हो तो कोई हानि नहीं क्योंकि असफलता हर समय बुरी वस्तु नहीं है। हारने से एक बात तो शत - प्रतिशत सही है कि हमने जीत के लिए प्रयास किया है। इसलिए पराजय विजय की दिशा में कुछ आगे बढ़ना है और उद्देश्य प्राप्ति के लिए पहला कदम है। हमारी हार हमें यह भी सिखाती है कि हमारे प्रयास में कहां-कहां कमी है या फिर हमने किस स्थान पर, किस दिशा में उचित ध्यान नहीं दिया और किसी बिंदु पर हमें अधिक मेहनत की आवश्यकता है। दूसरी तरफ पराजय यह भी इंगित करती है कि हमारी मनोवृत्तियां और विचार बिखरे हुए हैं। विचार और क्रिया चंचलता के कारण एकाग्र न होकर परस्पर विरुद्ध दिशा में बढ़ रहे हैं। पराजय हमें हमेशा कुछ न कुछ सिखा जाती है। कोरी कल्पनाओं से कुछ नहीं मिलता। बिखरी हुई मनोवृत्तियों को एकाग्रता का रहस्य सिखाती है 'हार'। अनेक महापुरुष केवल इसी कारण सफल हुए क्योंकि उन्होंने पराजय की कड़वाहट को चखा। पराजय से उन्हें ज्ञात हुआ कि उनके संकल्प और इच्छा शक्ति निर्बल है, मन स्थिर नहीं है। इन भूलों को उन्होंने समझा और दूर करके विजय पथ पर अग्रसर हुए।

हमें समझना होगा कि पराजय में ही विजय का बीज छिपा होता है। "परा" उपसर्ग को अर्थात् कमियों को दूर हटाते ही केवल "जय" ही शेष शेष रह जाती है जो हमेशा सुखद ही होती है। इसके लिए पूरे मन के संकल्प के साथ प्रयास तो करना ही पड़ेगा। कहा भी गया है -

उद्यमेन ही सिद्धयन्ती कार्याणि न मनोरथैः,

न ही सुप्तस्य सिंहस्य प्रविशन्ति मुखे मृगा। अर्थात् मनोरथ उद्यमी व्यक्ति के ही सफल होते हैं। मृग स्वयं चलकर सोते हुए सिंह के मुंह में नहीं जाता उसे भी इस हेतु प्रयास करना पड़ता है।

मंजू बाला

" स्त्री जब तक किसी स्त्री को अपमानित करने वाले को सम्मानित करती रहेगी तब तक हम सभी, अपमानित होती रहेगी और ये पुरुष इसे अपना जन्मसिद्ध अधिकार समझते रहेंगे "

आओ वोट करें

जब से वोट का अधिकार मिला
अबला से सबला का स्वाभिमान जगा
उठो, जागो, आगे बढ़ो के संदेश से
परिवार को भी आधार दिया
अमेरिका ने 140 साल लिए
ब्रिटेन ने लगा दी एक सदी
वह भारत ही था मेरी बहनों
जिसने हमें जन्म के साथ ही दी
मर्दों की बराबरी
जब से वोट का अधिकार मिला
अबला से साबला का स्वाभिमान जगा
उठो जागो आगे बढ़ो के संदेश से
परिवार व देश को भी जगा दिया
लोकतंत्र के इस अश्वमेध मेघ में
अपनी आहुति तुम डालो
जाति धर्म की संकीर्णता पर
आओ हम प्रहार करें
अपने एक वोट से हम
भारत को भ्रष्ट तंत्र से आजाद करें
आओ हम वोट करें आओ हम वोट करें

पिता

पिता एक उम्मीद है एक आस है परिवार की हिम्मत
और विश्वास है, बाहर से सख्त अंदर से नर्म है उसके
दिल में दफन कई मर्म हैं।

पिता संघर्ष की आंधियों में हौसलों की दीवार है,
परेशानियां से लड़ने को दो धारी तलवार है, बचपन में
खुश करने वाला खिलौना है नींद लगे तो पेट पर
सुलाने वाला बिछौना है, पिता जिम्मेवारियों से लदी
गाड़ी का सारथी है, सबको बराबर का हक दिलाता
यही एक महारथी है, सपनों को पूरा करने वाली जान
है इसी से तो मां और बच्चों की पहचान है पिता जमीर
है पिता जागीर है, जिसके पास ये है वह अमीर है
कहने को सब ऊपर वाला देता है पर खुदा का ही एक
रूप पिता का शरीर है।।

सुबह

गरम गरम लड्डू सा सूरज लिपटा बैठा लाली में।

सुबह सुबह रख आया कोन इसे आसमान की थाली
में। मूंदी आँख खोली कलियों ने चिड़ियों ने गाना
गाया। गुन गुन करते भवरों ने खिलते फूलों को
पहचाना। तभी आ गई फुदक फुदक कर एक तितलियों
की टोली। मधुमक्खियों ने मधु रस लेकर भर डाली
अपनी झोली। उठो उठो हम लगे काम पर तब आगे
बढ़ पाएंगे। वे क्या पाएंगे जीवन में जो सोते रह
जाएंगे।।

मंजू बाला

रेनु
बी.एड.-2
रोल नं. 379

अनुभव

अनुभव का महत्व हमारे जीवन में अत्यंत महत्वपूर्ण है। अनुभव हमारे ज्ञान, बुद्धि, और व्यक्तित्व का एक मूल्यवान हिस्सा है। यह हमें नए दृष्टिकोण प्रदान करता है और हमारे अंतरात्मा को विकसित करता है।

अनुभव हमारे जीवन में शिक्षा और ज्ञान को स्थापित करता है। जब हम किसी कार्य को अनुभव करते हैं, तब हम उसके मूल स्वभाव को समझने में सक्षम होते हैं। यह हमें प्रकृति के नियम और जीवन के तत्वों को समझने में मदद करता है।

इसके अलावा, अनुभव हमारे विचारों को साकार रूप में परिवर्तित करता है। जब हम किसी वस्तु या घटना को खुद अनुभव करते हैं, तब हमारे विचार उस अनुभव के आधार पर बदल जाते हैं। यह हमारे मानसिक संतुलन को सुधारने में मदद करता है।

अनुभव हमारे व्यक्तित्व को भी प्रभावित करता है। जब हम कुछ अनुभव करते हैं, तो वह हमारे व्यक्तित्व में गुंथित हो जाता है। यह हमारे साहस, संवेदना, और समझ को सुधारने में योगदान देता है।

शिक्षा का मूल मंत्र 'पढ़-लिखकर नहीं, अनुभव करते हैं। अनुभव ही हमें असली ज्ञान और समझा प्रदान करता है। डंगारे जीवन में आने वाले चुनौतियों और सुख-दुःख को अनुभव करके ही हम अपने आप को और बेहतर बना सकते हैं।

अनुभव का महत्व व्यक्ति को सम्भावनामी बनाता है। यह उसे प्राक्टिकल ज्ञान और तजुर्बे का अनुभव करने का अवसर देता है, जो किताबों या शिक्षा से नहीं मिलता। अनुभव से ही हम अपने दोष और गुणों को समझ सकते हैं, और सुधारने का मार्ग प्रशस्त करते हैं।

अंत में, अनुभव हमारे जीवन को विविध और रंगीन बनाता है। यह हमें नए दृष्टिकोण प्रदान करता है, हमारे विचार को प्रगतिशील बनाता है, और हमें प्रगतिशील जीवन जीने की क्षमता प्रदान करता है। इसलिए, अनुभव का महत्व है क्योंकि यह हमें जीवन के असली रहस्यों को समझने और अपने आप को बेहतर बनाने का अवसर प्रदान करता है।

प्रियमवंदा
बी.एड.-2
रोल नं. 313

इन्सान से इन्सान का रिश्ता

इन्सान का इन्सान से कुछ ऐसा नाता है,
छूसरों के जख्मों को कुरेद कर,
खुद नमक लगाता है।

प्यार में धोखा देना फितरत है उसकी,
जिसे वह लोगों को किस्मत का खेल बताता है,
इन्सान का इन्सान से कुछ ऐसा नाता है।

टपने स्वार्थ के लिए दूसरों का बुरा करना,
फिर भी न जाने क्यों वो आँसू बहाता है,
डुबो कर दूसरों को, खुद साहिल चाहता है,
इन्सान का इन्सान से कुछ ऐसा नाता है।

अरे यह दुनिया ही ऐसी है जहाँ सब कुछ होता
है, कोई हँसता है तो कोई रोता है,
अपनी खुशी के लिए उसे कत्ल तक करना
आता इन्सान का इन्सान से कुछ ऐसा नाता है।

प्यार की उम्मीद करें तो किस से करें,
बेवफा होना तो सबको आता है,
इन्सानियत क्या चीज़ है उसे पता नहीं,
बेईमान को वो स्वर्ग का रास्ता बताता है,
इन्सान का इन्सान से कुछ ऐसा नाता है।
इन्सान का इन्सान से कुछ ऐसा नाता है।

तनू मित्तल
बी.एड-1
रोल नं.60

समंदर कितना गहरा है

चलना इसकी आदत है
वक्त कहां कब ठहरा है
किशती का मुसाफिर क्या जाने समंदर कितना गहरा है।
जब दिल दीवाना होता है
वो पल सुहाना होता है
महबूब की गलियों में हर रोज आना जाना होता है
टश्क ना माने बात किसी की अंधा है, बहरा है
वशती का मुसाफिर क्या जाने समंदर कितना गहरा है।
जब कोयल गीत सुनाती है
बागों में बहार आ जाती है
तितली अंदरे और कलियों पर इक मस्ती सी छ जाती
है
फूलों में खुशबू है लेकिन कांटों का भी पहरा है
वशती का मुसाफिर क्या जाने समंदर कितना गहरा है।
एक सूरत भोली भाली है गाली पर थोड़ी लाली है जो
बात छुपाई थी बरसी
वो आज यहां कह डाली है मेरी आंखों में हर पल
रहला महबूब का चेहरा है
करती का मुसाफिर क्या जाने समंदर कितना गहरा है।
चलना इसकी आदत है
वक्त कहां कब ठहरा है
किशती का मुसाफिर क्या जाने
समंदर कितना गहरा है।

पूजा वर्मा
एम.एड.-2
रोल नं. 651

गजल-1

हाथ उठाने से पहिले सर झुकाना सिखों उम गुजर जाती है इज्जत कमाना सिखों
कोई पूछे तुम्हें अगर उदास रहिने की वजा ज़ख्मों को आईनों से तुम छिपाना सिखों
श्रुओ खुद पर यकीन तुम चलो बेफिक्रर सफर की हद तक तुम तब जाना सिखों
वक्त रहिते संभल जाओ बात करो तो सही रिश्तों को प्यार से दोस्त निभाना सिखों
वक्त बदलो तुम यां खुद बदल जाओ पार्थ खुद को काबिल तुम बनाना सिखों

गजल-2

रुह की खुशी में जिस्म को याद नहीं करता इश्क करता हूं मगर इश्क बर्बाद नहीं करता
कोई पूछे उदास हो तो बता देता हूं पर आसूओं से खिलवाड़ बार बार नहीं करता
सफर करता हूं एकेला पर ठहरता नहीं मंजिलो पर ज्यादा दोस्त ईतबार नहीं करता
छाल चाल जो पूछे कहि देता हूं ठीक है पार्थ नफे नुकसान का कोई कारोबार नहीं करता

पार्थ थापा
बी.एड.-2
रोल नं. 452

संघ

संघर्ष ही जीवन का नाम है, इसी से ही तेरी पहचान है। यदि जीवन में सफलता को है पाना, तो संघर्ष को ही अपनाना।

यह जीवन की राहें चाहे कितनी भी क्रूर है, फिर भी संघर्ष के सामने झुकने के लिए मजबूर है।

तुम्हारे जीवन में अनेक मुसीबतें आएगी, फिर भी तुम्हारे जीवन को नयीं उमंगों और अनुभवों से भर जाएगा।

हे मनुष्य संघर्ष से सीखना है तो, श्री कृष्ण की भांति सीख। जिन्होंने सब कुछ खोकर भी सब कुछ है पाया, यही जीवन का सत्य है उन्होंने है अपनाया।

यह सब वक्त का हेर फेर है, आज तेरे पास कुछ नहीं, कल तेरे पास ढेर है।

हम अपने विचारों को पंख लगाकर उड़ जाएंगे,

छम अपने हर संघर्ष में समर्थ पाएंगे।

मनप्रीत राम
बी.एड.-2
रोल नं. 472

जितनी चीज़ें हम पीछे छोड़ते हैं, उससे कहीं बेहतर चीज़ें आगे होती हैं।"

- सी एस लुईस

एक अद्वितीय यात्रा

कभी किसी से सुना था कि सफर जिंदगी में भागने के लिए नहीं करते, हम तो सफर इसलिए करते हैं कि जिंदगी हमसे ना भागे। इसी बात को लेकर मेरे मन में भी था कि मैं खूब सारा सफर करूं और जिंदगी को अपने आप से ना भागने दूं। यह वही समय था जब मुझे महान भारत के स्वर्णिम इतिहास, विभिन्न सभ्यताओं और आकर्षक स्थलों वाले कर्नाटक जाने का अवसर प्राप्त हुआ। मौका कुछ ऐसा बना कि भारत सरकार के द्वारा चलाई जाने वाली योजना 'एक भारत श्रेष्ठ भारत' के अंतर्गत युवा संगम चरण 3 के अधीन मेरा चयन हो गया। इस खूबसूरत सफर को शब्दों में बयान करना मेरे लिए थोड़ा मुश्किल है परंतु मैं अपना अनुभव इसलिए सांझा करना चाहता हूं कि आप भी सफर करने के लिए प्रेरित हो ताकि जिंदगी आपसे ना भागे।

अब वह दिन आ ही गया जब मेरा कर्नाटक का सफर शुरू हुआ। पटियाला से आईआईटी रोपड़ कि मेरी बस सुबह 8:30 बजे चली। यह वह स्थान था जहां हम सभी युवा इकट्ठे हुए और वहीं से हमारे गाइड भी मिले। हम सभी युवा पंजाब के अलग-अलग शहरों से थे। यहीं पर हम सब ने एक दूसरे को जाना। दूसरे दिन चंडीगढ़ से कर्नाटक की हमारी रेल यात्रा सुबह 4:00 बजे शुरू हुई। यह रेल यात्रा भारत के अलग-अलग राज्यों में से गुजरती हुई दो दिन में धारवाड़ कर्नाटक पहुंची जो की बहुत ही रोमांचित और आनंदमय था। हमारा आईआईटी धरवाड़ में बहुत अच्छे तरीके से स्वागत किया गया। वहीं पर हमारी आईआईटी के छात्रों से मुलाकात हुई और वहां की भिन्नता संस्कृति को जाना। दूसरे दिन हमने अक्षय पात्र फाउंडेशन के द्वारा चलाई जाने वाले एक बड़े रसोई घर को दिखा जहां पर हर रोज एक लाख जरूरतमंद बच्चों को खाना दिया जाता था। जहां से मुझे निस्वार्थ सेवा करने की भावना मिली।

अगले दिन हमने हंपी की यात्रा की जो की यूनेस्को में विश्व विरासत स्थलों की सूची में शामिल है। वहां पर हमने हंपी की सबसे मशहूर जगह पत्थर का बना एक बड़ा सा मंदिर देखा जो दिखने में एक रथ की तरह लग रहा था। वहां पर हमारे गाइड ने बताया कि यह मंदिर विष्णु भगवान के गरुड़ को समर्पित है। इसके अलावा हमने और भी बहुत सारे स्थानों को देखा जहां पर हर जगह भगवान और पौराणिक लोगों से जुड़ी बातें और उनकी मूर्तियां पत्थरों पर उकेरी गई थी। जहाँ हमने भारत की उन्नत वास्तुकला और शिल्पकला के बारे में जाना।

दो दिन हमें कर्नाटक की संस्कृतिक गतिविधियां देखने का अवसर प्राप्त हुआ जिसमें हमने कर्नाटक की विभिन्न प्रकार की नाच शैलियों को देखा जिसमें कथक, भरतनाट्यम, कृष्णा परिजथ आदि शामिल थे। आखिरी दिन हम खादी ग्राम उद्योग और पटआइकल गए। वह ऐसा स्थान है जहां पर झंडे का बड़ी मात्रा में उत्पादन किया जाता है और वहीं से पूरे भारत में झंडे को अलग-अलग कोने में भेजा जाता है। दूसरे वाला वह स्थान था जहां पर चालुक्य राजवंश का संग्रहालय बना हुआ था और उस संग्रहालय में भगवान शिव जी और नंदी जी को दर्शाया गया था क्योंकि चालुक्य जी भगवान शिव जी के भक्त थे। इसी दिन ही हम कर्नाटक से पंजाब की तरफ रवाना हुए और फिर से यह रेल का दो दिन का सफर यादगार रहा। आखिरकार इस सफर के बाद अपने नव सहयात्री दोस्तों को अलविदा कह कर अपने घर पर पहुंच गए। अनेक विस्मित, आकर्षक अनुभवों से भरा यह सफर ताउम्र अविस्मरणीय रहेगा।

विशाल गोयल
बी.एड.-1
रोल नं. 169

EDUCATIONAL RECORD

COLLEGE ACTIVITIES

Student Editor
Pratham Kumar (B.Ed.-1)

Teacher Editor
Ms. Navneet Kaur Jeji

**GOVT. (STATE) COLLEGE OF EDUCATION,
PATIALA**

On June 5th, 2023, to mark the **World Environment Day** an inter College Online quiz competition and an expert talk on avoid food wastage were organised.

On June 7th, 2023 '**Organ Donation Mahaotsav**' was organised at the college.

On June 21st, 2023, **9th International Yoga day** was celebrated in the college. Yoga Instructor Vishal Kumar enlightened the students and staff about the benefits of various Asanas. Student and staff participated in the event.

On June 26th, 2023, a **lecture cum interaction** was organised on International '**Drug Free India**' mission .District Social Security officer Varindra Singh Bains was the chief guest and Jhirmal Singh, S.I, incharge Sanjh Kendra was the special guest.The event was organised collaboratively with District Social Security office and social welfare Society - Youth federation of India, Power House Youth Club and District Police Sanjh Kendra. A total of 18 male, 75 female and 10 staff members participated in the event.

On August 9th, 2023, the inauguration of '**Aazadi Ka Amrit Mahotsav**' mission was done as per the directives issued by the Department of Sports and Youth services. The theme was '**Meri Mitti Mera Desh**'. Various activities were organised for a week including poster making, awareness rally, special lecture and plantation drive at the inaugural's and culminating in the unfurling of the national flag on August 15th, 2023.

On August 9th, 2023, a **plantation drive** was organised at the college campus under Meri Mitti Mera Desh programme.

On August 10th, 2023 poster making competition was organised under **Meri Mitti Mera Desh programme**.

On August 11th, 2023, NSS volunteers took out a rally under Meri Mitti Mera Desh programme.

On August 12th, 2023, the national flag was unfurled in the college campus.

On August 14th, 2023, a lecture was organised on the eve of Independence Day

On August 17th, 2023 **school internship** for the students of B.Ed-II semester-III commenced.

On August 21st, 2023, interested students were registered for '**Start Up Challenges Competition**' by Future Tychoons-II and publicity about it was done.

On August 24th, 25th ,26th, 2023 **B.Ed-I counselling** schedule .

On August 26th, 2023 , an **extension lecture** on '**Stubble Burning**' was organised collaboratively by Youth Co-Ordinator, N.S.S, Red Ribbon Club to address the issue and spread awareness. Archita(B.Ed-II 317) presented facts about stubble burning and Parth Thapa (B.Ed-II 452) presented a self composed poem on the topic. An oath was also taken by the students and staff to not indulge in the activity and pamphlets, provided by Punjab pollution control board were distributed.

On August 29th, 2023 , SVEEP activities dedicated to '**National Sports Day**' were carried out by Nodal officer SVEEP-Mr.Rupinder Singh, Campus ambassador and ELC

members. An awareness rally on ‘**Strong Democracy**’ and exercising one’s right to vote was carried out.

On September 11th, 2023, **Student induction programme** for B.Ed & M.Ed (2023-25) was organised at the college campus. Dr.G.S.Batra, Dean Academic Affairs,Jagat Guru Nanak Dev Punjab State Open University,Patiala was the chief guest and he shared his life experiences with the audience.Asso.Pro.Kiranjit Kaur made the students aware of the house examinations, mid semester tests, attendance, fines, rules regarding college colour etc. Dr. Deepika Rajpal gave introduction about the staff of the college and briefly outlined the time table, teaching practice schedule and allotment of sections. Assistant Professor Navneet Kaur Jeji shed light on the various cocurricular activities. Assistant Professor Yashpreet Singh made the students aware of the NSS program run by the college. Dr. Ekta Sharma talked about the various SVEEP activities.

On September 14th, 2023, ‘**Hindi Diwas**’ was celebrated in various schools by interneees on teaching practice.

On September 16th, 2023, ‘**World Ozone Day**’ awareness activities that is quiz, play back cards were organised in college campus as well as in teaching practice schools.

On September 20th, 2023, **morning assembly** was conducted by M.Ed students on the theme ‘Empathy’.

From September 22nd to 29th, 2023, a **special camp** was organised by directorate of social justice to provide information regarding **post matric scholarship** for SC students and queries from the students were also addressed.

On September 25th, 2023, a **special lecture** was given by Mr. Amandeep Sekhon from Municipal Corporation,Patiala on solid waste management arrangements that have been done by the department in Patiala. **Swacchata** Nodal officer Dr. Deepika Rajpal talked about the ill effects of single use plastic and made an appeal to the audience to segregate dry and wet waste.

On September 27th, 2023 a one day camp was organised at the college campus with the theme ‘**Swacch Bharat, Swasth Bharat**’.

On September 29th, 2023, a **seminar on NEP-2020** was organised under the schedule for career counselling in Govt. Colleges of Punjab. Dr.Inderjit Kaur (Retd) Professor, Govt.College of Education, Patiala .

On October 2nd, 2023, **Poster making** by Department of Fine Arts on the theme ‘**Swacch Bharat**’ was done and the whole day was dedicated for swacchta activities in the college.

On October 9th, 2023, advocacy meeting of Red ribbon clubs was held at the College Dr Dilvar Singh, Assistant director, Youth Services, Patiala talked about various activities carried out by the red ribbon clubs. Nitin Chandel and Dr Amandeep Kaur from Punjab State

AIDS control society, Chandigarh talked about AIDS prevention. Shri Kulwinder Singh, Department of Youth Services, Chandigarh highlighted various activities carried out by the department. The calendar of activities to be carried out during the year and grants to various red ribbon clubs was also issued.

From October 9th, 2023, a **five day workshop** (only for **M.Ed** students) commenced.

Details are as follows:

Day	Date	Speaker , Topic. (Before noon)	Speaker , Topic (Afternoon)
1	October 9th, 2023	Dr.Jatinder Grover, Professor Department of Education and Dean of Student Welfare, Panjab University, Chandigarh . Sampling and Academic Writing for Research in Education	Dr.Maninder Deep Cheema, M.M.Modi College,Patiala. Understanding Review literature and its forms
2	October 10th, 2023	Dr.Jagpreet Kaur, HOD of Education, Punjabi University, Patiala Technology and Research Processes	Dr. Gurinder Kaur, Assistant Professor, Centre for Research in Rural and Industrial Development, Chandigarh. Academic Research Writing: Forms and Structures
3	October 11th, 2023	Dr.Naresh Kumar Singla, Assistant Professor,Department of Economics,Central University Punjab, Bathinda The Changing Paradigm of research in Social Sciences	Dr.Bali Bahadur, Head of the Department of Sociology,Central University Punjab, Bathinda. Nature of scientific methods and its applications to social phenomena
4	October 12th, 2023	Dr.Jatinder Singh, Assistant Professor, Centre for Research in Rural and Industrial Development, Chandigarh. Access and Usage of Data secondary data in India	Dr.Jatinder Singh, Assistant Professor, Centre for Research in Rural and Industrial Development, Chandigarh. Data analysis and presentation using statistical software

Day	Date	Speaker , Topic. (Before noon)	Speaker , Topic (Afternoon)
5	October 13th, 2023	Dr.Ajit Kumar Jha, Assistant Professor, Institute for studies in Industrial Development, New Delhi. Analysis and presentation of data using statistical software	Feedback and valedictory

On October 10th, 2023, **morning assembly** was conducted by B.Ed-I students on the theme - Never Stop Learning.

On October 10th, 2023, Students brought ‘Matti’ from their hometown which was taken around the college campus a ‘Kalash Yatra’ under the ‘**Meri Matti Mera Desh**’ **campaign**, their hearts full of patriotism and determination, they promised to nurture our motherland and work tirelessly towards its prosperity. The essence of this initiative lies in the words of the oath, symbolising the five elements of life, the ‘Panchpran’. By recognising the significance of earth, fire, water, air, and the sun, our students embarked on a journey to protect and preserve the very essence of our existence. Spreading the message of unity, responsibility, and love for our nation, all encapsulated in the ‘Meri Matti Mera Desh’ campaign.

On October 13th, 2023 **Khadi Maha Utsav** was celebrated in the College by oath taking and a quiz competition was organised for the students.

On October 13th & 14th, 2023 a two day **workshop** was organised on ‘Hands on different forms of Art’ led by resource persons - Mrs Kiranjit Kaur, Art and craft teacher, Buddha Dal Public school, Patiala and Mrs Navneet Kaur, a Fevicol Pidilite expert. On the first day lipin art was done while on day two jewellery making, tie and dye, glass painting were done and feedback forms were filled by the participants and e-certificates issued to the participants.

On October 14, 2023, our students - NSS volunteers participated in **anti-drug campaign** at Polo Ground Patiala.

On October 19th, 2023 the following students donated blood at Guru Teg Bahadur Hall Punjabi University, Patiala, participating in the mega **blood donation** camp:- Himanshi Bhatia (Roll no. 84), Guneet Singh(Roll No. 175 B.Ed-I), Pradeep Singh (Roll No. 153 B.Ed-I), Shantanu (Roll No. 171 B.Ed-I) and Jaspreet Kaur(Roll No. 08 B.Ed-I).

On October 27, 2023, our students participated in **cycle rally** to spread awareness on ‘Draft electoral roll publication’ at DC office, Patiala.

On October 31st, 2023, **National Unity Day**, a unity run was organised and an oath taken to mark the occasion.

From October 1st to 31st, 2023: **Khadi Mahaotsav** was celebrated and on 13th October 2023, students participated in online quiz, on 18th October 2023 an oath was taken and e-certificates were given.

On November 1st, 2023, staff and students participated in the Online concluding ceremony of Meri Mitti Mera Desh programme.

On November 4th, 2023, On the directives issued by district election officer cum Deputy commissioner, Patiala a special camp was organised at the college campus, to motivate the local Youth voters.

The **Zonal Youth Festival 2023** was held at Punjab College of Education, Bahadurgarh, Patiala from November 3rd, 2023 to November 6th, 2023. The participation and results of the college students is as follows:

S.No.	Name	Roll No.	Class	Participating Item	Result	Date
1	Jasmine	607	M.Ed-I	Elocution	1st	5/11/23
2	Nishu Rani	69	B.Ed-I	On the spot painting	1st	4/11/23
3	Archita	317	B.Ed-II	Pehrawa pardarshni	1st	6/11/23
4	Sukhpal Kaur	365	B.Ed-II	Folk quiz	2nd	3/11/23
5	Balveen Kaur	325	B.Ed-II		2nd	3/11/23
6	Gurmeet Singh	457	B.Ed-II		2nd	3/11/23
7	Jaspreet Kaur	89	B.Ed-I	Poster Making	2nd	4/11/23
8	Grima	363	B.Ed-II	Classical Vocal	2nd	3/11/23
9	Manthan	163	B.Ed-I	Folk song	2nd	5/11/23
10	Navjot Kaur	343	B.Ed-II	Khidoo	3rd	3/11/23
11	Parth Thapa	452	B.Ed-II	Poetry recitation	3rd	5/11/23
12	Satnam Singh	467	B.Ed-II	Western Song Group	3rd	4/11/23
13	Grima	363	B.Ed-II		3rd	4/11/23
14	Pardeep Singh	153	B.Ed-I		3rd	4/11/23
15	Manthan	163	B.Ed-I		3rd	4/11/23
16	Muskan Rani	85	B.Ed-I		3rd	4/11/23
17	Jaspreet Kaur	8	B.Ed-I		3rd	4/11/23
18	Grima	363	B.Ed-II	Geet/Gazal	Participation	3/11/23
19	Archita	317	B.Ed-II		Participation	3/11/23

S.No.	Name	Roll No.	Class	Participating Item	Result	Date
20	Parth Thapa	452	B.Ed-II	Quiz	Participation	3/11/23
21	Pratham Kumar	167	B.Ed-I		Participation	3/11/23
22	Sukhwinder Kaur	115	B.Ed-I	Rangoli	Participation	4/11/23
23	Preeta	52	B.Ed-I	Cartooning	Participation	4/11/23
24	Prabhjap Kaur	381	B.Ed-II	Clay Modelling	Participation	4/11/23
25	Puneet Kaur	321	B.Ed-II	Collage Making	Participation	4/11/23
26	Mukund Kumar	460	B.Ed-II	Photography	Participation	4/11/23
27	Beant Kaur	357	B.Ed-II	Installation	Participation	4/11/23
28	Taniya	101	B.Ed-I		Participation	4/11/23
29	Sonal	49	B.Ed-I		Participation	4/11/23
30	Pratham Kumar	167	B.Ed-I		Participation	4/11/23
31	Puneet Kaur	321	B.Ed-II	Debate	Participation	5/11/23
32	Archita	317	B.Ed-II		Participation	5/11/23
33	Muskan	85	B.Ed-I	Kavishri	Participation	6/11/23
34	Himanshi	84	B.Ed-I		Participation	6/11/23
35	Jaspreet Kaur	8	B.Ed-I		Participation	6/11/23
36	Bahar	33	B.Ed-I	Rawaiti Lok Geet	Participation	6/11/23
37	Himanshi	84	B.Ed-I		Participation	6/11/23
38	Jaspreet Kaur	8	B.Ed-I		Participation	6/11/23
39	Muskan	85	B.Ed-I		Participation	6/11/23

On November 7th, 2023, at the College campus- polling booth number 38 and 39 **Essay writing** competition was organised.

On November 7th, 2023, An **anti-corruption** awareness talk was organised for the college students.

On November 8th, 2023, A one-day **seminar** was organised on ‘Job Opportunities in Teaching Field’. The resource persons were S. Tejwinder Singh, employment officer, DBEE (District Bureau of Employment and Enterprise) and Mr Jainendra Nath Sharma, placement officer, DBEE, Patiala.

S.No.	Name & Roll No.	Participating Item	Position
1	Archita (317)	Debate	1st
2	Amrinder Kaur (73)	Installation	1st
	Tejinder Kaur (105)		
	Neha Sharma (66)		
	Tanya (101)		
3	Himanshi Bhatia (84)	Kavishri	2nd
	Jaspreet Kaur (08)		
	Muskan (85)		
4	Bahar Grover (33)	Rawaiti Lok Geet	2nd
	Himanshi Bhatia (84)		
	Jaspreet Kaur (08)		
	Muskan (85)		
5	Pooja (02)	Collage Making	2nd
6	Simran Kaur (396)	On the spot painting	2nd
7	Jaspreet Kaur (83)	Poster Making	3rd

On November 8th & November 9th 2023, A two day **District Level Open Youth Festival** was organised by the College. Our college students achievements are as follows:

On November 10th, 2023, a one-day **educational tour to Kurukshetra** was organised. The sites visited were Kalpana Chawla Planetarium, Panorama Science Centre, Shri Krishna Sangrahalaya, Brahm Sarovar, and an Archaeological Survey of India site- The tomb of Sheik Chilli.

On November 20th, 2023, our students participated in the **awareness seminar against drugs** held at the auditorium Thapar University, Patiala at 11 AM. District administration and police personnel were also present in this seminar.

From November 21st, 2023 to November 24th, 2023 **Inter Zonal Youth Festival 2023** was held at Punjabi University, Patiala, participation and results of the college students is as follows:

S.No.	Name	Roll No.	Class	Participating Item	Result	Date
1	Manthan	163	B.Ed-I	Folk song	1st	23/11/23
2	Jaspreet Kaur	89	B.Ed-I	Poster Making	2nd	22/11/23

S.No.	Name	Roll No.	Class	Participating Item	Result	Date
3	Archita	317	B.Ed-II	Pehrawa pardarshni	2nd	24/11/23
4	Grima	363	B.Ed-II	Classical vocal	Participation	21/11/23
5	Sukhpal Kaur	365	B.Ed-II	Folk Quiz	Participation	21/11/23
6	Balveen Kaur	325	B.Ed-II	Folk Quiz	Participation	21/11/23
7	Gurmeet Singh	457	B.Ed-II	Folk Quiz	Participation	21/11/23
8	Nishu Rani	69	B.Ed-I	On the spot painting	Participation	22/11/23
9	Jasmine	607	M.Ed-I	Elocution	Participation	23/11/23

On November 29th, 2023 at our college a **District level programme** was collaboratively organised by Director Youth Services, Patiala, PSACS, Chandigarh, at the college. A total of 15 teams from various educational institutes participated and the topics of the various competitions were HIV- AIDS, blood donation, and TB. Winners of the various competitions were awarded cash prize.

On November 29, 2023, our student Vishal Goyal (Roll No. 169, B.Ed-I) was among the 45 students selected from Punjab for a tour programme to Karnataka under the government of India's **Ek Bharat Shresht Bharat** programme Yuva Sangam Phase -3 (A special tour programme) and IIT Ropar, Punjab was selected as the Nodal Institute.

On November 29th, 2023, at the College campus-polling booth number 38 and 39 on the divisional commissioners visit **signature campaign** was done.

On December 1st, 2023 **workshop eco brick**: brick which saves environment was organised in modern Senior secondary school, 35 school students of seventh and eighth grade were made aware of the harmful effects of single use plastic.

On December 1st, 2023, an oath was taken by Staff and students of the college on **World AIDS Day**. The students of the College on internship in various schools organised lecture on HIV/ AIDS.

On December 3rd, 2023, at the state level function at Punjabi University, Patiala on '**International Day of Persons With Disabilities**' our college fine arts students were honoured with certificates on the day for their voluntary service.

On December 5th, 2023, Mr Kumar Gaurav, Assistant Professor TIET, Patiala, delivered an extension lecture on the theme N-LIST.

On December 11th, 2023 students participated in the online programme '**Viksit Bharat**'.

On December 13th & 14th, 2023, a two day **workshop** on 'Overall Personality Development and Employability Skills Training - Enhancing Employability Skills through

Effective Resume Writing’ was organised. The resource person was Silky Arya- founder, corporate trainer, Advantage training, Patiala who covered areas like confidence building, positive attitude building, employment skill and resume writing.

On December 15th, 2023, a one day **workshop** was organised on stress management. The resource person of the occasion was Dr. Anurag Joshi, HOD Electrical Engineering, TIET, Polytechnic College, Patiala. During the workshop, various causes of mental stress for students and techniques to handle mental stress were discussed with the students.

On December 20th, 2023 and **anti ragging** drive was organised in the college, where Mr. Yashpreet Singh Bhullar, Assistant Professor, Psychology, spread awareness among the students about ragging.

On December 22nd, 2023, a **tour** of 159 students went to Yadvindra gardens, Pinjore, and Rock Garden, Chandigarh.

On December 25th, 2023 a **lecture** was delivered by Mr Jatvinder Grewal (United national delegate) on ‘Drug Free World’. An oath was also taken on the day.

On December 25th, 2023, a one-day taekwondo, **self-defence camp** was organised at the College by Mr Satwinder Singh International coach Taekwondo.

On December 28th, 2023 a **tug of war competition** was organised for the students of the college to build sportsmanship spirit amongst them.

On December 29, 2023, an **awareness rally** against drugs was taken out by the students through Baba Jivan Singh Basti, spreading awareness about the ill effects of drugs amongst the residents.

From December 23th, 2023 to December 29th, 2023 **seven day N.S.S camp** was organised at the adopted areas of the college namely Baba Jiwan Singh Basti and Skelgar Basti. On December 23th, 2023 the camp was inaugurated by Dr Shvinder Singh Rekhi, Associate Professor, Government Mohindra College Patiala, who motivated the volunteers towards social service. On December 24th, 2023 a lecture was delivered by Mr Jatvinder Grewal (United national delegate) on ‘Drug Free World’ and Ms. Rupinder Kaur delivered a lecture on ‘Violence Against Women’. On December 25, 2023, International taekwondo coach Mr Satwinder Singh gave training in self-defence for the girls and Mr. Preet Inder Singh Sub Inspector Traffic Police gave an awareness talk about traffic rules to the volunteers. On December 26, 2023, a Swachhata rally and survey was done during which along with the volunteers Municipal Cooperation Team Inspector Mr Inderjit Singh , Mr Rajesh Mattu participated in the plastic free drive at Baradari Gardens, Patiala. Mr Jasvir Singh SP Traffic Police, talked about traffic rules and the importance of reflectors on vehicles. On December 27, 2023, Mr Surinder Singh, assistant division fire officer and Mr Rajinder Kumar sub division fire officer interacted with the volunteers. On December 28, 2023, Mr Kaka Ram Verma delivered a lecture on first aid and Miss Rupinder Kaur talked about breast cancer and pink dot. On December 29th, 2023, Dr Ravinder Singh Hundal,

Principal Polytechnic College, Patiala, felicitated the volunteers in the valedictory ceremony. Mukund Kumar (Roll No. 460 B.Ed-II) was the best volunteer boys and Simranpreet Kaur (Roll No. 330 B.Ed-II) was the best volunteer girls.

On December 30th, 2023, a **tour** of 104 students went to Kasauli.

On January 3, 2024, **awareness drive on voting** was done through social media via video message.

From January 5th, 2024 to January 11th, 2024 our college students, Revti Thakur (Roll No. 301B.Ed-II) and Sukhpal Kaur (Roll No. 365 B.Ed-II) participated in the **National Integration Camp** held at Dera Noting Government College, Itanagar, Arunachal Pradesh, organised by regional director of N.S.S Guwahati. During the various activities of the camp Revti Thakur bagged the **first** position in ‘**Extempore**’.

On January 11th, 2024, a one-day **workshop** on ‘Introduction to Calligraphy’ was organised and the resource person was Mr. Ravinder Singh, Advocate, Patiala.

From January 12th, 2024 to January 16th, 2024 our college student, Navjot Kaur (Roll No. 343 B.Ed-II) participated in the 27th **National Youth Festival 2024** held at Nasik, Maharashtra.

On January 12th, 2024, **National Youth Day**-theme ‘HIV in 2024’ an oath was taken by the students as part of AIDS awareness.

On January 12th, 2024 “AAGAZ- A **workshop** on entrepreneurship and innovation as career opportunity”, in collaboration with Vocationalisation and Skill development grant committee. Ms. Gurnoor Kaur Sandhu, freelancer and creative writer, was the speaker on the day and she discussed the opportunities and challenges in working as a freelancer.

On January 15th, 2024, My story **motivational session** by S.Pardeep Singh, field officer, Nabha Foundation shared his experience about organic farming.

On January 18th, 2024, My story- Mr Harinder Pal Singh Lamba, motivational session, CEO, wheafree chierz foods and beverages, Patiala shared his **success story** of entrepreneur.

On January 18th, 2024, and January 19th, 2024 a two day **workshop** on ‘Interview Skills and Resume Writing’ by Dr Navleen Multani, Associate Professor,English, Jagat Guru Nanak Dev Punjab State Open University, Patiala was organised.

On January 20, 2024 poster, making slogan writing, and Declamation was done as part of voter awareness activities.

On January 22nd, 2024 **workshop** on problem solving and idea generation Mr Jainendra Nath, placement officer, district Bureau of employment and enterprises, Patiala discussed set of skills which enable critical thinking, innovative thought process and encourages an entrepreneurial mindset.

On January 23rd and 24th 2024, a two day **workshop** on ‘Power of Grooming in your Professional Life’ was held. The resource person for the occasion was Mr Amil Hassan, Amil’s Academy,Patiala.

On January 23rd, 2024 a **workshop** on ‘Use of Resources in Education and Research’ was organised and the resource person was Dr. Navkiran Kaur, Assistant Professor, Punjabi University, Patiala.

On January 24th, 2024 a **workshop** on ‘Soft Skills and Professional Development’ was organised and the resource person was Dr P. Venkata Rao and Sh.Pardeep Rattan, Librarian , Government College, SAS Nagar.

On January 29th, 2024, **intra institutional idea competition** was held and appreciation certificate’s were given to all the 14 participants. The jury members were Mrs Ravneet Kaur, vice principal, Government Polytechnic College, Patiala and Er.Narinder Singh, HOD, computer science, Government Polytechnic College, Patiala.

Position	Name	Roll No.	Class	Idea	Cheque No.	Amount
Ist	Amrik Singh	458	B.Ed-II	Pine leaf art	552251	₹ 1500
IInd	Abijeet	451	B.Ed-II	Online education	552252	₹ 1000
IInd	Navneet Kaur	355	B.Ed-II	Tote bags	552253	₹ 1000
IIIrd	Taranjeet Singh	459	B.Ed-II	Low cost water bottles	552254	₹ 500

On January 29th, 2024 and January 30th, 2024, a two day **workshop** ‘Kalamkari – The Art of Penmanship’ was organised. The resource persons were S. Hardeep Singh, from Amritsar and S. Kala Singh, from Gurdaspur. The students actively participated using the material provided during the workshop like Parker calligraphy pen, A3 sheets, calligraphy workbook for practice, inks, brush pens etc and made artwork that was displayed at the end and was judged by the experts. The students were awarded as follows:- Puneet Kaur (Roll No.321 B.Ed-II) first, Prabhjap Kaur (Roll No.381 B.Ed-II) second, Harmanpreet Kaur (Roll No.608 M.Ed-II) third, Harmanjot Kaur (Roll No.311 B.Ed-II) third and Simran Kaur (Roll No.396 B.Ed-II) got special prize.

On January 29th, 2024 , institutional **competition** organised by IIC GCE in collaboration with career counselling scheme was judged by Mr Narinder Singh Dhindsa and Ms. Ravneet Kaur.

On January 30, 2024, a **seminar** against drug abuse, was held in association with Punjab police

On February 2nd , 2024, “ Exhibition of ideas cum mentorship support”, Ms. Parneet Kaur, Senior Industrial Promotion Officer District Industries Centre, Patiala, mentored the ideas presented by the students.

On February 5th, 2024, **seminar** was organised on ‘ Stress Management and Meditation’ . The resource person were S. Narinder Singh Dhindsa, HOD, Government Polytechnic College, Patiala and Mrs Gurjot Kaur.

From February 5th, 2024 to February 11th, 2024 our college student, Archita (Roll No 370 B.Ed-II) participated in the **National Integration Camp** at Chitkara University, Rajpura organised by N.S.S, Regional Directorate, Chandigarh under ‘ Yuva Bharat, Sakshat Bharat, Viksit Bharat’ .

On February 8th, 2024, a **trip** to Science city, Kapurthala, was organised of 125 students.

On February 9th & 10th, 2024, a two day **workshop** titled ‘Artsy Hive’ was organised . The resource persons were Mrs Kiranjit Kaur and Mrs Navneet Kaur.

On February 12th, 2024 a **lecture** was organised on ‘Micro Teaching and Action Research’ for B.Ed-I students delivered by Dr Amita Kaistha . The afternoon session **lecture** was by Mr Taney Kalia, CEO, Lawctopus website on ‘Career Options available and skills acquired in the Ed- tech industry’.

On February 13th, 2024, a one-day **workshop** ‘First Aid: An Important Life Skill’ was organised. The resource person was Dr. Rajeev Sharma, Associate Professor, Multani Mal Modi College, Patiala. First aid kits were distributed amongst the participants on the day.

On February 14th, 2024, a **workshop** on Microsoft office tools was organised and the resource person was Dr Rohit Sachdeva, associate professor, MM Modi College Patiala workshop on Microsoft Office tools. Pen drives were given to the students.

On February 15th, 2024, a **workshop** on MS Office tools was organised and the resource person was Dr Meenakshi Garg, Government Bikram College of Commerce, Patiala .

On February 20th, 2024, and 21st, February 2024, 14 of our science students participated in the **Science Festival** at Punjabi University, Patiala in various competitions like slogan writing, poster making , debate and quiz.

On February 21st, 2024 **International Mother Tongue Day** was celebrated and Declamation and poetry recitation by the students was done. Professor Dr Inderjit Singh Cheema shed light on the history of the day, Dr Amarjit Singh of Punjabi department, Jagat Guru Nanak Punjab state open University Patiala was also present at the event, talked about the challenges to Punjabi language.

On February 26th, 2024 and **extension lecture** delivered by Mr. Navjot Singh, professor , Mohindra College, Patiala on challenges for environmental education: issues and ideas for 21st century was organised.

On February 27, 2024, a **human chain** was made as part of awareness drive by district nodal SVEEP officer.

On February 29th, 2024, **National Science Day** was celebrated by the Science Society on the theme ‘Science and Environment’ and various competitions like poster making, slogan writing and written quiz were organised. The results are as follows:- Tanu Sood (Roll

No. 309 B.Ed-II) first, Navdeep Kaur (Roll No. 347 B.Ed-II) second, Rekha Rani (Roll No.80 B.Ed-I) third.

On March 10, 2024. A special camp was organised to spread awareness amongst Female voters.

On March 15th,2024 at State level Mega Event organised by Department Youth Services , Punjab at Amity University, Mohali our student Sunny Singh (Roll No. 606 M.Ed-1) was honoured for his services as Peer Educator Red Ribbon Club.

On March 17th, 2024, our students participated in big FM Patiala **run** under **green initiative** - join us in our commitment to sustainability as we incorporate eco-friendly practices into every aspect of our life.

On March 18th, 2024, the **Annual Sports Meet** was held. Following are the events and results:

Event	Name	Class/Roll No.	Position
Balance Race (Boys)	Amrik Singh	B.Ed-II (458)	1st
	Taranjeet Singh	B.Ed-II (459)	2nd
	Yugraj Singh	B.Ed-I (160)	3rd
Balance Race (Girls)	Navjot Kaur	B.Ed-II (302)	1st
	Jaswinder Kaur	B.Ed-II (389)	2nd
Three legged Race (Boys)	Yugraj Singh	B.Ed-I (160)	1st
	Harsimran Singh Sohal	B.Ed-I (178)	
	Taranjeet Singh	B.Ed-II (459)	2nd
	Amrik Singh	B.Ed-II (458)	
Three legged Race (Girls)	Revti Thakur	B.Ed-II (301)	1st
	Sandeep Kaur	B.Ed-II (405)	
	Navjot Kaur	B.Ed-II (302)	2nd
	Navjot Kaur	B.Ed-II (343)	
	Jaswinder Kaur	B.Ed-II (389)	3rd
	Balveen Kaur	B.Ed-II (325)	
	Yugraj Singh	B.Ed-I (160)	1st
	Harsimran Singh Sohal	B.Ed-I (178)	
	Taranjeet Singh	B.Ed-II (459)	

Event	Name	Class/Roll No.	Position
Stick Race (Boys)	Amrik Singh	B.Ed-II (458)	2nd
	Shantnu	B.Ed-I (171)	3rd
	Gurmeet Singh	B.Ed-II (457)	
Stick Race (Girls)	Prabhjap Kaur	B.Ed-II (381)	1st
	Navjot Kaur	B.Ed-II (343)	
	Revti Thakur	B.Ed-II (301)	2nd
	Sandeep Kaur	B.Ed-II (405)	
	Himanshi Bhatia	B.Ed-I (84)	3rd
	Tajinder Kaur	B.Ed-I (105)	
Tug of War (Boys)	B.Ed-II		1st
Tug of War (Girls)	B.Ed-II		1st

On March 18th, 2024, healthy lifestyle **campaign** to celebrate the importance of health and fitness was organised.

On March 19th, 2024 a voter awareness nukkad natak and ELC wall was prepared

On March 19th, 2024, **workshop** on eco-brick making was organised in College campus.

On March 20th, 2024, **campaign** on conservation of resources was organised.

On March 21st, 2024, a **seminar on ‘Environmental Ethics’** was delivered by Dr Amita Kaistha, associate professor, CDOL, Punjabi University, Patiala

On March 22nd, 2024, Patiala Police and various N.G.O’s collaboratively organised an **awareness programme** on ‘Drug Free World’. The chief guest on the occasion was DIG Patiala Range- S.Harcharan Singh Bhullar. The event was presided over by Principal, Dr Jaspreet Kaur Dhillon.

On March 23rd, 2024, to commemorate the martyrdom Day of S. Bhagat Singh, various activities like cycle rally, poster making, Nukkad Natak and special lecture were organised.

S.No.	Name & Roll No.	Position	Award
1	Disha Kapoor (61)	1st	₹1000/-
2	Bhawandeep Kaur (16)	2nd	₹500/-
	Rekha Rani (80)		₹500/-
3	Archita (317)	3rd	₹300/-
	Mariya Kousar (28)		₹300/-

On March 29th, 2024, an online **quiz competition** was organised to spread awareness about AIDS, Drug Abuse and T.B. The winners were awarded with a cash prize as follows:

On April 4th, 2024, the Economics Department organised a one day **workshop** on ‘Digital Financial Literacy’ during the workshop the participants got to learn about various online banking facilities, online transfers, financial apps, digital scams, and how steer clear of fake websites .

On April 4th, 2024, A human chain, Nukkad Natak and various activities were conducted under ‘ Mera Pehla Vote Desh Ke Liye/ **Vote Mera Adhikar**’ theme .

From April 9th, 2024 to April 23rd,2024 students of boys hostel participated in 15 day **Yoga practice** conducted by Mr Subhash Chandra Mandal (Roll No. 220401) M.Sc Yoga student as part of his internship.

On April 10th, 2024, an awareness drive cum **extension talk** was organised with District Legal Services Authority, Patiala on **POSH ACT 2013** (Protection Against Sexual Harassment of Women at Workplace). The speaker for the occasion was advocate Ravinder Kaur Jassar, member DLSA , Amrinder Singh and Bharti Bhawna paralegal volunteers.

On April 10th, 2024 **morning assembly** was held in the college campus by B.Ed-I section C students and theme was patience.

On April 17th, 2024 **door to door campaigning** was done by the college students to spread awareness amongst general public for maximum voting.

“Success is as Ice cold, As North Pole”

EDUCATIONAL RECORD

MEDIA AND PHOTOGRAPHY

Student Editor
Harpreet Singh (B.Ed.-1)

Editor
S. Rupinder Singh

**GOVT. (STATE) COLLEGE OF EDUCATION,
PATIALA**

ਸਟੇਟ ਕਾਲਜ ਆਫ਼ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਵਿਖੇ ਲਗਾਏ ਕੈਂਪ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼। ਅਜੀਰ ਤਕਵੀਰ

ਸਟੇਟ ਕਾਲਜ ਵਿਖੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਰਸਰੀ ਸੁਧਾਈ 2024 ਮੁਹਿੰਮ ਤਹਿਤ ਕੈਂਪ ਲਗਾਇਆ

ਪਟਿਆਲਾ, 4 ਨਵੰਬਰ (ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਐਲਪ)-ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹੋਮ ਅਡਰਸ ਕਮ-ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਗੋਰਮਿੰਟ (ਸਟੇਟ) ਕਾਲਜ ਆਫ਼ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਰਸਰੀ ਸੁਧਾਈ 2024 ਮੁਹਿੰਮ ਤਹਿਤ ਕੈਂਪ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਲਗਾਇਆ। ਇਸ ਕੈਂਪ ਦੌਰਾਨ ਤੁਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਨੌਭਲ ਅਡਰਸ ਸਵੈਚੱਖ 115 ਪਟਿਆਲਾ ਦੁਆਰਾ ਕਾਲਜ ਅਤੇ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਵੱਟਰਾਂ ਨੂੰ ਵੋਟ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕੈਂਪ 'ਚ ਮੌਜੂਦ ਥੀ ਐਲ ਓਜ ਰਾਹੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੋਟ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕਰਵਾਈ ਗਈ। ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੈਂਪ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ 18 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਵੋਟ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕਰਵਾਉਣ ਅਤੇ ਵੋਟ ਕਟਵਾਉਣ ਸਬੰਧੀ ਕੈਂਪ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਕੈਂਪ 'ਚ ਸੁਸ਼ਰ ਵਾਈਜਰ ਬਿਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਥੀ ਐਲ ਓ ਰਾਜ ਸਿੰਗਲਾ, ਸੰਦੀਪ ਗਰਗ, ਕਾਲਜ ਦੇ ਸਮੂਹ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ।

ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਡਾ. ਜੀਐੱਸ ਬੱਤਰਾ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਤੇ ਹੋਰ।

ਸਟੇਟ ਕਾਲਜ ਵਿਖੇ ਇੰਡਕਸ਼ਨ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕਰਵਾਇਆ

ਪੱਤਰ ਪੁਰਕ, ਪਟਿਆਲਾ : ਸਥਾਨਕ ਗੋਰਮਿੰਟ (ਸਟੇਟ) ਕਾਲਜ ਆਫ਼ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਵਿਖੇ ਥੀ ਐੱਚ ਅਤੇ ਐੱਮ ਐੱਚ ਦੇ ਹਿੱਸਨ 20 23-25 ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਇੰਡਕਸ਼ਨ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ 'ਚ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਦਾਖਲ ਹੋਏ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਮਵਰ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ, ਵਿਦਿਅਕ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਡਾ. ਜੀਐੱਸ ਬੱਤਰਾ, ਡੀਨ ਅਕਾਦਮਿਕ ਮਹਮੂਦ, ਜਗਤ ਗੁਰੂ ਸ਼ਰਮਣ ਦੇਵ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਓਪਨ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਟਿਆਲਾ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲੋਚੇ ਨਿਵਾਨ ਕਾਲਜ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਿਆ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਮੌਜੂਦ ਮਾਰਨ ਦੀ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਸੰਕੇ ਕਾਲਜ ਦੇ ਵਾਈਸ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਬਿਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਅਕੈਡਮਿਕ, ਰਾਜਕੀਆ, ਜੁਯਾਨ, ਕਾਲਜ ਕਲਰ ਆਦਿ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ। ਡਾ. ਚੀਫ਼ਕ ਰਾਮਚਾਲ ਨੇ ਸਮੂਹ ਸਟਾਫ਼ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਕਰਵਾਈ ਅਤੇ ਟੀਚਿੰਗ ਪ੍ਰੋਕਟਿਸ, ਸੈਕਸ਼ਨ, ਹਾਈਮ-ਟੇਬਲ ਆਦਿ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਾਲਜ 'ਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਸਬੰਧੀ ਅਸਿ ਪ੍ਰੋ. ਨਵਨੀਤ ਕੌਰ ਜੋਜੀ, ਐਨਲੋਸਮੋਸ ਸੰਬੰਧੀ ਅਸਿ ਪ੍ਰੋ. ਯਸ਼ਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਸਵੈਚੱਖ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਸਬੰਧੀ ਡਾ. ਏਕਤਾ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਡੀ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਸੰਕੇ ਮੌਚ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਪ੍ਰੋ. ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਨੇ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ 'ਚ ਸਮੂਹ ਸਟਾਫ਼ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਚਹੁਤ ਹੀ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ।

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਰਸਰੀ ਸੁਧਾਈ ਸਬੰਧੀ ਕੈਂਪ

ਪੱਤਰ ਪੁਰਕ, ਪਟਿਆਲਾ : ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹੋਮ ਅਡਰਸ ਕਮ-ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਸਰਕਾਰੀ (ਸਟੇਟ) ਕਾਲਜ ਆਫ਼ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਰਸਰੀ ਸੁਧਾਈ-2024 ਮੁਹਿੰਮ ਤਹਿਤ ਕੈਂਪ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਕੈਂਪ ਦੌਰਾਨ ਤੁਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੌਭਲ ਅਡਰਸ ਸਵੈਚੱਖ-115 ਪਟਿਆਲਾ ਦੁਆਰਾ ਕਾਲਜ ਅਤੇ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਵੱਟਰਾਂ ਨੂੰ ਵੋਟ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕੈਂਪ 'ਚ ਮੌਜੂਦ ਥੀ ਐਲ ਓਜ ਰਾਹੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੋਟ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕਰਵਾਈ ਗਈ। ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੈਂਪ ਮਿਤੀ ਇਕ ਨਵੰਬਰ 2024 ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ 18 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਵੋਟ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕਰਵਾਉਣ, ਵੋਟ ਵੇਰਵੇ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਵਾਉਣ ਅਤੇ ਵੋਟ

ਸਟੇਟ ਕਾਲਜ ਵਿਖੇ ਲਗਾਏ ਕੈਂਪ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼।

ਪੰਜਾਬੀ ਜਾਗਰਤ। ਕਟਵਾਉਣ ਸਬੰਧੀ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਕੈਂਪ 'ਚ ਸੁਸ਼ਰ ਵਾਈਜਰ ਬਿਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਥੀ ਐਲ ਓ ਰਾਜ ਸਿੰਗਲਾ, ਸੰਦੀਪ ਗਰਗ, ਕਾਲਜ ਦੇ ਸਮੂਹ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ।

ਗੋਰਮਿੰਟ ਕਾਲਜ ਆਫ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਵਿਖੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਪਾਲਸੀ 2020 ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਸੈਮੀਨਾਰ

ਕਾਲਜ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਸੈਮੀਨਾਰ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼।

ਪਟਿਆਲਾ, 30 ਸਤੰਬਰ (ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਐਲਪ)-ਗੋਰਮਿੰਟ (ਸਟੇਟ) ਕਾਲਜ ਆਫ਼ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਥੀ ਐੱਚ ਅਤੇ ਐੱਮ ਐੱਚ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਨੈਸ਼ਨਲ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਪਾਲਸੀ-2020 ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਸ਼ਬਦਿਕ ਡਰਾਫ਼ ਵੈਰੀਅਰ ਕਾਊਂਸਿਲਿੰਗ ਇਨ ਗੋਰਮਿੰਟ ਕਾਲਜਿਸ ਆਫ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਸੈਮੀਨਾਰ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਸੈਮੀਨਾਰ ਦੇ ਰਿਸ਼ਸ ਪਰਸਨ ਡਾ. ਇੰਦਰਜੀਤ ਕੌਰ (ਸਿੱਖਿਆ) ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਦੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਕੂਲ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਨਤ ਹੋਣਾ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਨਤ ਹੋਣਾ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਸਕਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਪੂਰਨ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਚੰਗੇ ਚੰਗੇ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਕਰਵਾਉਣ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ। ਅਸਿ ਪ੍ਰੋ. ਬਿਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਰਿਸ਼ਸ ਪਰਸਨ ਡਾ. ਇੰਦਰਜੀਤ ਕੌਰ ਦਾ ਖੇਤਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਸੰਕੇ ਮੌਚ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਡਾ. ਤੁਹਿੰਦਰ ਕੌਰ ਜੋਜੀ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਸੰਕੇ ਸਮੂਹ ਸਟਾਫ਼ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਪਰਸਨ ਦੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਕਰਵਾਈ ਗਈ। ਡਾ. ਇੰਦਰਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਚੰਗੇ ਹੀ ਸਕੂਲ ਚੰਗੇ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਨੈਸ਼ਨਲ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਪਾਲਸੀ-2020 ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 34 ਸਾਲ ਆਵਾਜ਼ ਅਈ ਨੈਸ਼ਨਲ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਪਾਲਸੀ-2020 ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਬਦਲਾਅ ਲੈ ਕੇ ਆਈ ਹੈ। ਟੀਚਰ ਟੈਨਿੰਗ ਸਿਸਟਮ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਦੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਕੂਲ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਨਤ ਹੋਣਾ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਸਕਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਪੂਰਨ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਚੰਗੇ ਚੰਗੇ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਕਰਵਾਉਣ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ। ਅਸਿ ਪ੍ਰੋ. ਬਿਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਰਿਸ਼ਸ ਪਰਸਨ ਡਾ. ਇੰਦਰਜੀਤ ਕੌਰ ਦਾ ਖੇਤਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਸੰਕੇ ਮੌਚ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਡਾ. ਤੁਹਿੰਦਰ ਕੌਰ ਜੋਜੀ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਸੰਕੇ ਸਮੂਹ ਸਟਾਫ਼ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਸੈਮੀਨਾਰ ਦੌਰਾਨ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਰਦੇ ਰਿਸ਼ਸ ਪਰਸਨ ਸੰਵਾਦਕ ਪ੍ਰੋ. ਇੰਦਰਜੀਤ ਕੌਰ।

ਗੋਰਮਿੰਟ ਕਾਲਜ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਇਆ ਸੈਮੀਨਾਰ

ਪੱਤਰ ਪੁਰਕ, ਪਟਿਆਲਾ : ਸਥਾਨਕ ਗੋਰਮਿੰਟ (ਸਟੇਟ) ਕਾਲਜ ਆਫ਼ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਥੀ ਐੱਚ ਅਤੇ ਐੱਮ ਐੱਚ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਨੈਸ਼ਨਲ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਪਾਲਸੀ-2020 ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਸ਼ਬਦਿਕ ਡਰਾਫ਼ ਵੈਰੀਅਰ ਕਾਊਂਸਿਲਿੰਗ ਇਨ ਗੋਰਮਿੰਟ ਕਾਲਜਿਸ ਆਫ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਸੈਮੀਨਾਰ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਸੈਮੀਨਾਰ ਦੇ ਰਿਸ਼ਸ ਪਰਸਨ ਡਾ. ਇੰਦਰਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਦੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਕੂਲ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਨਤ ਹੋਣਾ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਸਕਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਪੂਰਨ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਚੰਗੇ ਚੰਗੇ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਕਰਵਾਉਣ ਬਾਰੇ ਕਿਹਾ। ਅਸਿ ਪ੍ਰੋ. ਬਿਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਰਿਸ਼ਸ ਪਰਸਨ ਡਾ. ਇੰਦਰਜੀਤ ਕੌਰ ਦਾ ਖੇਤਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਸੰਕੇ ਮੌਚ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਡਾ. ਤੁਹਿੰਦਰ ਕੌਰ ਜੋਜੀ ਨੇ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਸੰਕੇ ਸਮੂਹ ਸਟਾਫ਼ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਚੜ੍ਹਦੀਕਲਾ

epaper.charhdikala.com
26 Sep 2023 - Page 16

ਕਰੰਜ ਮੁਕਤੀ, ਮਨੋਰੰਗਾ ਤਹਿਤ ਸਾਲ ਸ਼ਬਕ ਮਾਰਗਾਂ ਲਈ ਐਕਵਾਇਰ ਦੇ 200 ਟਿਨ ਤੁਸ਼ਰਾਹ, ਪੰਜਾਬ ਸਮੇਤ ਸ਼ਮੀਨਾ ਦੇ ਹੇਟ 6 ਗੁਣਾ ਵਾਧਾ ਕਰਕੇ ਗਿੱਲੇ-ਸੁੱਕੇ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਭਾਗਾਂ 'ਚ ਵੰਡਣ ਅਤੇ ਡੇਗੂ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਸਬੰਧੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ

ਪਟਿਆਲਾ, 25 ਸਤੰਬਰ (ਗੁਪਤਾ) : ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਵੱਲੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਾਰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਗਿੱਲੇ, ਸੁੱਕੇ ਅਤੇ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਡਰਾਫ਼ ਬਾਰੇ ਡੇਮੋਨਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਘਰ ਦੇ ਕੂੜੇ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਜੋ ਕੂੜੇ ਦਾ ਨਿਰਾਣਾਫ ਵਿਗਿਆਨਕ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਪਟਿਆਲਾ ਅਮਨਦੀਪ ਸਬੰਧੀ ਆਈ ਟੀ ਸੀ ਐਕਸਪਰਟ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਡੇਗੂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ੀ ਦੇ ਸੰਪੂਰਨ ਖਾਤਮੇ ਲਈ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਪਟਿਆਲਾ ਕਮਿਸ਼ਨਰੀ ਆਦਿਤਿਕਾ ਉਪਲਬਧ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਸੈਨੇਟਰੀ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਟੀਮਾਂ ਨੇ ਗ਼ਰਿਹ ਚੜ੍ਹਦੀ ਗਈ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਅਤੇ ਦੁਕਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਖਰੂ ਨਾ ਰੁੱਠਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਵਿੱਚ ਡੇਗੂ ਮਿੱਢਰ ਦੇ ਲਾਰਵਾ ਨਾ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕੇ।

ਸਟੇਟ) ਕਾਲਜ ਆਫ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਵਿਖੇ ਪੰਜ ਰੋਜਾ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਆਯੋਜਿਤ

ਪਟਿਆਲਾ, 14 ਅਕਤੂਬਰ - ਪੰਜ ਕੀ ਤਾਕਤ ਬਿਉਰੇ-ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਕਾਸ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾ ਅਨੁਸਾਰ ਸਕੀਮ ਡਰਾ ਕਰੀਅਰ ਕੈਰੀਅਰਿਜ ਇਨ ਗੋਰਮਿੰਟ ਕਾਲਜਿਸ ਆਫ ਪੰਜਾਬ ਤਹਿਤ ਗੋਰਮਿੰਟ (ਸਟੇਟ) ਕਾਲਜ ਆਫ਼ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ, ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸੁਮੀਤੀ ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਹੋਠ ਪੰਜ ਰੋਜਾ ਵਰਕਸ਼ਾਪ "Research Methodology & Data Analysis" ਵਿਖੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਦੇ ਆਖਰੀ ਦਿਨ ਆਸਿ ਪ੍ਰੋ. ਡਾ. ਡੀਨ ਚਰਨ ਕੌਰ, ਵਿਕਨਾਮਿਕਸ ਵਿਕਾਸ ਆਫ਼ ਵਿਦਿਨਿਗ ਸਟੇਡੀਓਸ ਮਲਟੀਡਿਸਪਲੀਨਰੀ ਰਿਸਰਚ ਸਟੇਟ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨੇ ਰਿਸ਼ਸ ਪਰਸਨ ਵਜੋਂ ਸਿਰਕਤ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਸ ਪੀ ਐਸ ਐੱਸ ਸਵਾਵੇਦ ਅਤੇ ਡਾ. ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਵਾਤਾ ਵਿਕਸਿਸ਼ਟ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿਖੇ ਪਾ ਡਾ. ਤਾਕਤਕ ਵਿਖੇ ਪਾ ਨਾਲ ਕਰਨਾ ਸਿਖਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਸ ਪੀ ਐਸ ਐੱਸ ਸਵਾਵੇਦ ਦੇ ਹਰ ਵਿਕ ਟੂਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਵਰਤ ਕਰਨੀ ਸਿਖਾਈ। ਇਸ ਵਿਖੇ ਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਰੋਡਮੈਨ ਡਾਟੀਨਿੰਗ ਵਿਖੇ ਤੇ ਵੀ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ। ਰੋਡਮੈਨ ਡਾਟੀਨਿੰਗ ਵਿਖੇ ਵਾਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਚੰਗੇ ਸਟਾਇਲ ਅਤੇ ਡਾਟਮੈਂਟ ਬਾਰੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ।

ਸਟੇਟ ਕਾਲਜ ਆਫ ਐਮੂਕੇਸ਼ਨ ਵਿਖੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਸਿਖਾ। ਅਖੀਰ ਸਮਾਗਮ

ਸਟੇਟ ਕਾਲਜ ਵਿਖੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਰਸਰੀ ਸੁਧਾਈ 2024 ਮੁਹਿੰਮ ਤਹਿਤ ਕੈਂਪ ਲਗਾਇਆ

ਪਟਿਆਲਾ, 4 ਨਵੰਬਰ (ਗੁਰਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਣ) - ਸਟੇਟ ਕਾਲਜ ਆਫ ਐਮੂਕੇਸ਼ਨ ਵਿਖੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਸਿਖਾ ਅਖੀਰ ਸਮਾਗਮ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਟੇਟ ਕਾਲਜ ਆਫ ਐਮੂਕੇਸ਼ਨ ਵਿਖੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਸਿਖਾ ਅਖੀਰ ਸਮਾਗਮ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਟੇਟ ਕਾਲਜ ਆਫ ਐਮੂਕੇਸ਼ਨ ਵਿਖੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਸਿਖਾ ਅਖੀਰ ਸਮਾਗਮ ਹੋਇਆ।

ਸਰਕਾਰੀ ਸਟੇਟ ਕਾਲਜ ਆਫ ਐਮੂਕੇਸ਼ਨ ਵਿਖੇ ਸਿੱਖ ਪੱਧਰੀ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਰਵਾਏ ਗਏ

ਪਟਿਆਲਾ, 21 ਨਵੰਬਰ (ਗੁਰਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਣ) - ਸਰਕਾਰੀ ਸਟੇਟ ਕਾਲਜ ਆਫ ਐਮੂਕੇਸ਼ਨ ਵਿਖੇ ਸਿੱਖ ਪੱਧਰੀ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਰਵਾਏ ਗਏ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਟੇਟ ਕਾਲਜ ਆਫ ਐਮੂਕੇਸ਼ਨ ਵਿਖੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਸਿਖਾ ਅਖੀਰ ਸਮਾਗਮ ਹੋਇਆ।

ਦੋ ਰੋਜ਼ਾ ਵਰਕਸ਼ਾਪ "ਰੈਡਜ਼ ਆਨ ਡਿਫਰੈਂਟ ਫਾਰਮਸ ਆਫ ਆਰਟ" ਆਯੋਜਿਤ

ਪਟਿਆਲਾ, 11 ਨਵੰਬਰ (ਗੁਰਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਣ) - ਦੋ ਰੋਜ਼ਾ ਵਰਕਸ਼ਾਪ "ਰੈਡਜ਼ ਆਨ ਡਿਫਰੈਂਟ ਫਾਰਮਸ ਆਫ ਆਰਟ" ਆਯੋਜਿਤ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਟੇਟ ਕਾਲਜ ਆਫ ਐਮੂਕੇਸ਼ਨ ਵਿਖੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਸਿਖਾ ਅਖੀਰ ਸਮਾਗਮ ਹੋਇਆ।

ਰੈਡ ਰੀਬਨ ਕਲੱਬਜ਼ ਦੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰੀ ਐਡਵੋਕੇਸੀ ਮੀਟਿੰਗ

ਪਟਿਆਲਾ, 9 ਅਕਤੂਬਰ - ਡਾ. ਜਗਜੀਤ ਸ਼ਰਮਾ-ਪੁੱਸ ਕੀ ਤਾਕਤ ਚਿਠੂਰੋ-ਚੀਮਾ, ਮੁੱਖੀ ਪੰਜਾਬੀ ਨੌਸ਼ਾਨੀਕ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਨੂੰ ਹੋਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਸਿਖਾ ਅਖੀਰ ਸਮਾਗਮ ਹੋਇਆ।

ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਵਿਦਿਆਰਥੀ

ਸਟੇਟ ਕਾਲਜ ਵਿਖੇ ਵੈਟਰ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਕੈਂਪ

ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕ, ਪਟਿਆਲਾ : ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜ ਆਫ ਐਮੂਕੇਸ਼ਨ ਪਿੰਜੋਲ ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਵੈਟਰ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਕਰਵਾਈਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕ, ਸਲੋਗਨ ਰਾਈਟਿੰਗ, ਡਾਸਟ ਪ੍ਰੀਯੋਗਤਾ ਆਦਿ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਕਰਵਾਈਆਂ ਗਈਆਂ। ਅਖੀਰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨਵਨੀਤ ਕੌਰ ਜੱਸੀ ਦੁਆਰਾ ਪੋਸਟਰ ਮੈਕਿੰਗ ਤੇ ਸਲੋਗਨ ਰਾਈਟਿੰਗ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਰਵਾਏ ਗਏ। ਨੌਡਲ ਅਫਸਰ ਸਵੈਪਨ ਰੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਕੰਵਰ ਜਸਜੀਤਰਾਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਡਾ. ਏਕਤਾ ਸ਼ਰਮਾ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਵਿੱਚ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਡੂਮਿਕਾ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਸੱਢਤਾ ਹੀ ਸੇਵਾ 'ਤਹਿਤ ਕਰਵਾਇਆ 'ਸੱਢਤਾ ਸੈਮੀਨਾਰ'

ਪਟਿਆਲਾ, 21 ਨਵੰਬਰ (ਗੁਰਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਣ) - 'ਸੱਢਤਾ ਹੀ ਸੇਵਾ' ਤਹਿਤ ਕਰਵਾਇਆ 'ਸੱਢਤਾ ਸੈਮੀਨਾਰ' ਵਿੱਚ 150 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਗਤੀ ਗਈ ਸਿਰਕਤ ਹੋਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਟੇਟ ਕਾਲਜ ਆਫ ਐਮੂਕੇਸ਼ਨ ਵਿਖੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਸਿਖਾ ਅਖੀਰ ਸਮਾਗਮ ਹੋਇਆ।

SUN, 22 OCTOBER 2023
EDITION: PATIALA BANI, PAGE NO. 1

ਸਟੇਟ ਕਾਲਜ ਆਫ ਐਮੂਕੇਸ਼ਨ ਵਿਖੇ ਲਾਇਆ ਵੈਟਰ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਕੈਂਪ

ਪਟਿਆਲਾ, 21 ਨਵੰਬਰ (ਗੁਰਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਣ) - ਸਟੇਟ ਕਾਲਜ ਆਫ ਐਮੂਕੇਸ਼ਨ ਵਿਖੇ ਲਾਇਆ ਵੈਟਰ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਕੈਂਪ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਟੇਟ ਕਾਲਜ ਆਫ ਐਮੂਕੇਸ਼ਨ ਵਿਖੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਸਿਖਾ ਅਖੀਰ ਸਮਾਗਮ ਹੋਇਆ।

ਗੌਰਮਿੰਟ ਸਟੇਟ ਕਾਲਜ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਕੀਤਾ ਵਿੱਦਿਅਕ ਟਰ

ਪਟਿਆਲਾ, 21 ਨਵੰਬਰ (ਗੁਰਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਣ) - ਗੌਰਮਿੰਟ ਸਟੇਟ ਕਾਲਜ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਕੀਤਾ ਵਿੱਦਿਅਕ ਟਰ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਟੇਟ ਕਾਲਜ ਆਫ ਐਮੂਕੇਸ਼ਨ ਵਿਖੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਸਿਖਾ ਅਖੀਰ ਸਮਾਗਮ ਹੋਇਆ।

'ਖੇਜ ਵਿਧੀ ਅਤੇ ਡਾਟਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ' ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਯੰਜ਼ ਰੋਜ਼ਾ ਵਰਕਸ਼ਾਪ

ਪਟਿਆਲਾ, 11 ਨਵੰਬਰ (ਗੁਰਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਣ) - 'ਖੇਜ ਵਿਧੀ ਅਤੇ ਡਾਟਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ' ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਯੰਜ਼ ਰੋਜ਼ਾ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਆਯੋਜਿਤ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਟੇਟ ਕਾਲਜ ਆਫ ਐਮੂਕੇਸ਼ਨ ਵਿਖੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਸਿਖਾ ਅਖੀਰ ਸਮਾਗਮ ਹੋਇਆ।

ਸਟੇਟ ਕਾਲਜ ਵਿਖੇ ਸੁਰੂ ਹੋਈ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਦਾ ਸਿਖਾ

ਪਟਿਆਲਾ, 11 ਨਵੰਬਰ (ਗੁਰਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਣ) - ਸਟੇਟ ਕਾਲਜ ਵਿਖੇ ਸੁਰੂ ਹੋਈ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਦਾ ਸਿਖਾ ਅਖੀਰ ਸਮਾਗਮ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਟੇਟ ਕਾਲਜ ਆਫ ਐਮੂਕੇਸ਼ਨ ਵਿਖੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਸਿਖਾ ਅਖੀਰ ਸਮਾਗਮ ਹੋਇਆ।

ਕਾਲਜ ਵਿਖੇ ਦੋ ਰੋਜ਼ਾ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਕਰਵਾਈ

ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕ, ਪਟਿਆਲਾ : ਗੌਰਮਿੰਟ (ਸਟੇਟ) ਕਾਲਜ ਆਫ ਐਮੂਕੇਸ਼ਨ ਵਿਖੇ ਮੁੱਖਿਲ ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਦੋ ਰੋਜ਼ਾ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਰੈਡਜ਼ ਆਨ ਡਿਫਰੈਂਟ ਫਾਰਮਸ ਆਫ ਆਰਟ ਤੇ ਆਇਜ਼ ਕੋਰ ਹੋਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਟੇਟ ਕਾਲਜ ਆਫ ਐਮੂਕੇਸ਼ਨ ਵਿਖੇ ਲਗਾਏ ਗਏ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਸਿਖਾ ਅਖੀਰ ਸਮਾਗਮ ਹੋਇਆ।

ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜ ਆਫ਼ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਏ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ।

ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜ ਆਫ਼ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਵਿਖੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕਰਵਾਇਆ

ਪਟਿਆਲਾ, 12 ਜਨਵਰੀ (ਗੁਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਐੱਸ.ਐੱਸ.)—ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜ ਆਫ਼ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਵਿਖੇ 2023-24 ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਉਦਘਾਟਨ ਵਿਖੇ ਸ਼ਿਖਿਰ ਸਰਨੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਬਾਰੇ ਸੂਚੀਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਬਾਰੇ ਸੂਚੀਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਉਦਘਾਟਨ ਵਿਖੇ ਸ਼ਿਖਿਰ ਸਰਨੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਬਾਰੇ ਸੂਚੀਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਬਾਰੇ ਸੂਚੀਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਪਟਿਆਲਾ ਨੇ ਸਟੇਟ ਕਾਲਜ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਇਆ ਸਵੈ-ਸੇਵਾ ਸਮੇਂਗਰ

ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦੀ ਸਵੈ-ਸੇਵਾ ਸਮੇਂਗਰ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ।

ਪਟਿਆਲਾ, 15 ਜਨਵਰੀ (ਗੁਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਐੱਸ.ਐੱਸ.)—ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਪਟਿਆਲਾ ਨੇ ਸਟੇਟ ਕਾਲਜ ਵਿਖੇ ਸਵੈ-ਸੇਵਾ ਸਮੇਂਗਰ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕਰਵਾਇਆ। ਇਸ ਸਮੇਂਗਰ ਵਿਖੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਸਟੇਟ ਕਾਲਜ ਵਿਖੇ ਸਵੈ-ਸੇਵਾ ਸਮੇਂਗਰ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕਰਵਾਇਆ। ਇਸ ਸਮੇਂਗਰ ਵਿਖੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਸਟੇਟ ਕਾਲਜ ਵਿਖੇ ਸਵੈ-ਸੇਵਾ ਸਮੇਂਗਰ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕਰਵਾਇਆ।

ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਪਟਿਆਲਾ ਨੇ ਸਟੇਟ ਕਾਲਜ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਇਆ ਸਵੈ-ਸੇਵਾ ਸਮੇਂਗਰ

ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦੀ ਸਵੈ-ਸੇਵਾ ਸਮੇਂਗਰ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ।

ਪਟਿਆਲਾ, 15 ਜਨਵਰੀ (ਗੁਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਐੱਸ.ਐੱਸ.)—ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਪਟਿਆਲਾ ਨੇ ਸਟੇਟ ਕਾਲਜ ਵਿਖੇ ਸਵੈ-ਸੇਵਾ ਸਮੇਂਗਰ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕਰਵਾਇਆ। ਇਸ ਸਮੇਂਗਰ ਵਿਖੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਸਟੇਟ ਕਾਲਜ ਵਿਖੇ ਸਵੈ-ਸੇਵਾ ਸਮੇਂਗਰ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕਰਵਾਇਆ।

ਗਵਰਨਮੈਂਟ ਸਟੇਟ ਕਾਲੇਜ ਆਫ਼ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਦਾ ਇੱਕ ਦਿਵਸੀय ਸ਼ੈਖ਼ਣਿਕ ਟੂਰ ਆਯੋਜਿਤ

ਪਟਿਆਲਾ, 17 ਨਵੰਬਰ (ਗੁਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਐੱਸ.ਐੱਸ.)—ਗਵਰਨਮੈਂਟ ਸਟੇਟ ਕਾਲੇਜ ਆਫ਼ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਖੋਜ-ਸੰਗ੍ਰਹਣਨ ਪਰ ਸਕੀਲ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਦੇ ਅੰਗਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਜ਼ਾਨ ਮੇਂ ਵਿਸਤਾਰ ਕਰਨੇ ਦੇ ਲਿਏ ਕਾਲੇਜ ਦਾ ਇੱਕ ਦਿਵਸੀय ਸ਼ੈਖ਼ਣਿਕ ਟੂਰ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ।

ਸ਼ੈਖ਼ਣਿਕ ਟੂਰ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਗਵਰਨਮੈਂਟ ਸਟੇਟ ਕਾਲੇਜ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ।

ਸ਼ੈਖ਼ਣਿਕ ਟੂਰ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਗਵਰਨਮੈਂਟ ਸਟੇਟ ਕਾਲੇਜ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ। ਇਸ ਟੂਰ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ੈਖ਼ਣਿਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਬਾਰੇ ਸੂਚੀਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਬਾਰੇ ਸੂਚੀਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਸਟੇਟ ਕਾਲਜ ਵਿਖੇ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਕਰਵਾਈ

ਪਟਿਆਲਾ, 14 ਨਵੰਬਰ (ਗੁਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਐੱਸ.ਐੱਸ.)—ਸਟੇਟ ਕਾਲੇਜ ਆਫ਼ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਕਰਵਾਈ ਗਈ। ਇਸ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ੈਖ਼ਣਿਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਬਾਰੇ ਸੂਚੀਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਬਾਰੇ ਸੂਚੀਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਸਟੇਟ ਕਾਲੇਜ ਵਿਖੇ ਆਯੋਜਿਤ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ।

ਯੁਵਕ ਮੇਲੇ ਦੌਰਾਨ ਵੋਟਰ ਸਾਗਰੂਕਤਾ ਦਾ ਦਿੱਤਾ ਸੁਨੇਹਾ

ਯੁਵਕ ਮੇਲੇ ਦੌਰਾਨ ਵੋਟਰ ਸਾਗਰੂਕਤਾ ਦਾ ਦਿੱਤਾ ਸੁਨੇਹਾ।

ਪਟਿਆਲਾ, 10 ਨਵੰਬਰ (ਗੁਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਐੱਸ.ਐੱਸ.)—ਯੁਵਕ ਮੇਲੇ ਦੌਰਾਨ ਵੋਟਰ ਸਾਗਰੂਕਤਾ ਦਾ ਦਿੱਤਾ ਸੁਨੇਹਾ। ਇਸ ਮੇਲੇ ਵਿੱਚ ਯੁਵਕਾਂ ਨੂੰ ਵੋਟਰ ਸਾਗਰੂਕਤਾ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਬਾਰੇ ਸੂਚੀਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਬਾਰੇ ਸੂਚੀਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

WED, 17 JANUARY 2024
EDITION: PATIALA BANI, PAGE NO. 1

ਗੌਰਮਿੰਟ ਕਾਲਜ ਆਫ਼ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਵਿਖੇ ਗਾਇਰੀ ਯੁਵਾ ਦਿਵਸ ਦਾ ਆਯੋਜਨ

ਗੌਰਮਿੰਟ ਕਾਲਜ ਆਫ਼ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਵਿਖੇ ਗਾਇਰੀ ਯੁਵਾ ਦਿਵਸ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ।

ਪਟਿਆਲਾ, 16 ਜਨਵਰੀ (ਗੁਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਐੱਸ.ਐੱਸ.)—ਗੌਰਮਿੰਟ ਕਾਲਜ ਆਫ਼ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਵਿਖੇ ਗਾਇਰੀ ਯੁਵਾ ਦਿਵਸ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਦਿਵਸ ਵਿੱਚ ਯੁਵਕਾਂ ਨੂੰ ਵੋਟਰ ਸਾਗਰੂਕਤਾ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਬਾਰੇ ਸੂਚੀਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

MON, 15 JANUARY 2024
EDITION: PATIALA KESARI, PAGE NO. 1

ਗਵਰਨਮੈਂਟ ਕਾਲੇਜ ਆਫ਼ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਪਟਿਆਲਾ ਮੇਂ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਕੌਂਸਲ ਦਾ ਆਗਾਜ

ਪਟਿਆਲਾ, 14 ਨਵੰਬਰ (ਗੁਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਐੱਸ.ਐੱਸ.)—ਗਵਰਨਮੈਂਟ ਕਾਲੇਜ ਆਫ਼ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਪਟਿਆਲਾ ਮੇਂ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਕੌਂਸਲ ਦਾ ਆਗਾਜ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਆਗਾਜ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ੈਖ਼ਣਿਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਬਾਰੇ ਸੂਚੀਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਸਟੇਟ ਕਾਲੇਜ ਮੇਂ ਆਯੋਜਿਤ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ।

ਗੌਰਮਿੰਟ ਕਾਲਜ ਆਫ਼ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਵਿਖੇ 'ਕਲਮਕਾਰੀ' ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਕਰਵਾਈ ਵਰਕਸ਼ਾਪ

ਪਟਿਆਲਾ, 1 ਵਰਵਰੀ (ਗਾਂਜਲ ਪੰਜੇਲਾ) - ਸਰਕਾਰੀ (ਸਟੇਟ) ਕਾਲਜ ਆਫ਼ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਵਿਖੇ ਕੋਕੋਬਨਲਾਈਬਰਨ ਐਂਡ ਸਕਿੱਲ ਟਰੀਐਨਿੰਗ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸਕੀਮ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ 2 ਰੋਜ਼ਾ ਵਰਕਸ਼ਾਪ 'ਕਲਮਕਾਰੀ' ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਦੌਰਾਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼। (ਰੁਫ਼ਾ)

ਇਸ ਮੌਕੇ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ (ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ) ਅਤੇ ਕਾਲਜ ਸਿੰਘ (ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ) ਨੇ ਰਿਜ਼ੋਲੂਸ਼ਨ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਿਰਕਤ ਕੀਤੀ, ਜੋ ਕਿ ਐੱਥਰਕਾਰੀ ਦੇ ਖੇਤਰ 'ਚ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਜੋਂ ਆਪਣੀ ਪਛਾਣ ਬਣਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰਚਿਤ ਕਲਾਵਿੱਤੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਿੱਤਾਬਾਂ 'ਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਦੌਰਾਨ

ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਐੱਥਰਕਾਰੀ ਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਤਰੀਕੇ ਸਿਖਾਏ ਗਏ। ਕਲਮ ਘੜਨੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਸੁਚੱਜੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਏ ਗਏ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਦੇ ਨਾਲ ਇਸ ਵਰਕਸ਼ਾਪ 'ਚ ਭਾਗ ਲਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਐੱਥਰਕਾਰੀ ਦੇ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤਾ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਮੌਕੇ

ਕਲਮ/ਪਾਰਕਰ ਪੈਨ/ਆਪੋਨੋ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਪੀ/ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਸਿਆਹੀ ਆਦਿ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਲਾਕ੍ਰਿਤੀ 'ਚ 3 ਸਰਵੋਤਮ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਇਨਾਮ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ, ਜਿਸ 'ਚ ਪ੍ਰਭਾਤ ਕੌਰ (ਬੀ. ਐੱਫ-2) ਨੇ ਪਹਿਲਾ ਸਥਾਨ, ਪ੍ਰਜਪਾਲ ਕੌਰ (ਬੀ. ਐੱਫ-2) ਨੇ ਦੂਜਾ ਸਥਾਨ ਅਤੇ ਹਰਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ (ਐੱਮ. ਐੱਫ-2), ਹਰਮਨਜੋਤ ਕੌਰ (ਬੀ. ਐੱਫ-2) ਨੇ ਤੀਜਾ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਨਮਾਨ ਸਿਮਰਨ ਕੌਰ (ਬੀ. ਐੱਫ-2) ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਵੱਲੋਂ ਆਏ ਰਿਜ਼ੋਲੂਸ਼ਨ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਆੱਜ ਦਾ ਸਮਾਂ ਬਖਸ਼ੀਅਤ ਨਿਖਾਰਨ ਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਹਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਹਰ ਪਹਿਲੂ 'ਚ ਆੱਜੋਂ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਡਾ. ਦੀਪਿਕਾ ਰਾਜਪਾਲ, ਆਮ. ਪ੍ਰੋ. ਨਵਨੀਤ ਕੌਰ ਜੋਜੀ, ਡਾ. ਕੁਲਜੀਤ ਕੌਰ ਵੱਲੋਂ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਨੂੰ ਸੁਚੱਜੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਪੇਰੇ ਚਾਲਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ, ਪ੍ਰੋ. (ਡਾ.) ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੌਮਾ ਵੱਲੋਂ ਆਏ ਰਿਜ਼ੋਲੂਸ਼ਨ ਪਰਸਨ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਇੰਨੋਵੇਸ਼ਨ ਕੋਲਜ਼ 'ਚ ਉੱਦਮੀ ਕਿਸ਼ਨ ਨੇ ਦੱਸੀ ਆਪਣੀ ਗਾਮਯਾਬੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ

ਇੰਨੋਵੇਸ਼ਨ ਕੋਲਜ਼ 'ਚ ਉੱਦਮੀ ਕਿਸ਼ਨ ਨੇ ਦੱਸੀ ਆਪਣੀ ਗਾਮਯਾਬੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ।

ਪਟਿਆਲਾ, 16 ਜਨਵਰੀ (ਗਾਂਜਲ ਪੰਜੇਲਾ) - ਡੇਵਿਡ ਬਲਾਕ ਆਫ਼ ਐਂਡਰਜ਼ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਿੱਖਿਆ ਮੰਤਰਾਲੇ ਅਤੇ ਉੱਚੇ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮਿਲੀਟਰੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਇੰਨੋਵੇਸ਼ਨ ਕੋਲਜ਼ 'ਚ ਉੱਦਮੀ ਕਿਸ਼ਨ ਨੇ ਦੱਸੀ ਆਪਣੀ ਗਾਮਯਾਬੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਸੁਣਵਾਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉੱਦਮੀ ਕਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗਾਮਯਾਬੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰੇ।

ਉੱਦਮੀ ਕਿਸ਼ਨ ਨੇ ਦੱਸੀ ਆਪਣੀ ਗਾਮਯਾਬੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉੱਦਮੀ ਕਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗਾਮਯਾਬੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰੇ।

ਗੌਰਮਿੰਟ ਕਾਲਜ ਆਫ਼ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਰੋਜ਼ਾ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਕਰਵਾਈ ਗਈ

ਇੱਕ ਰੋਜ਼ਾ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਦੌਰਾਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼।

ਪਟਿਆਲਾ, 23 ਜਨਵਰੀ (ਗਾਂਜਲ ਪੰਜੇਲਾ) - ਸਰਕਾਰੀ (ਸਟੇਟ) ਕਾਲਜ ਆਫ਼ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਰੋਜ਼ਾ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਕਰਵਾਈ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ 2 ਰੋਜ਼ਾ ਵਰਕਸ਼ਾਪ 'ਕਲਮਕਾਰੀ' ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਗਵਰਨਮੈਂਟ ਕਾਲਜ ਆਫ਼ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਮੁੱਖ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਯੁਵ ਵਿਕਾਸ ਕਾ ਆਯੋਜਨ

ਕਿਸ਼ਨ ਪ੍ਰਦੀਪ ਰਿੰਗ ਨੇ ਬਣਾਏ ਕਾਮਯਾਬੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ

ਪਟਿਆਲਾ, 23 ਜਨਵਰੀ (ਗਾਂਜਲ ਪੰਜੇਲਾ) - ਸਰਕਾਰੀ (ਸਟੇਟ) ਕਾਲਜ ਆਫ਼ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਵਿਖੇ ਇੱਕ ਰੋਜ਼ਾ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਕਰਵਾਈ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ 2 ਰੋਜ਼ਾ ਵਰਕਸ਼ਾਪ 'ਕਲਮਕਾਰੀ' ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਕਿਸ਼ਨ ਪ੍ਰਦੀਪ ਰਿੰਗ ਨੇ ਬਣਾਏ ਕਾਮਯਾਬੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉੱਦਮੀ ਕਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗਾਮਯਾਬੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰੇ।

ਚੜ੍ਹਦੀਕਲਾ

ਸਟੇਟ ਕਾਲਜ ਆਫ਼ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਵਿਖੇ 'ਪਵਰ ਆਫ਼ ਗਰੁੱਪਿੰਗ ਇਨ ਯੂਥਰ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਲਾਈਫ' ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਦੋ ਰੋਜ਼ਾ ਵਰਕਸ਼ਾਪ

ਪਟਿਆਲਾ, 24 ਜਨਵਰੀ (ਗਾਂਜਲ ਪੰਜੇਲਾ) - ਸਰਕਾਰੀ (ਸਟੇਟ) ਕਾਲਜ ਆਫ਼ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਵਿਖੇ ਦੋ ਰੋਜ਼ਾ ਵਰਕਸ਼ਾਪ 'ਪਵਰ ਆਫ਼ ਗਰੁੱਪਿੰਗ ਇਨ ਯੂਥਰ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਲਾਈਫ' ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਦੋ ਰੋਜ਼ਾ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਕਰਵਾਈ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ 2 ਰੋਜ਼ਾ ਵਰਕਸ਼ਾਪ 'ਕਲਮਕਾਰੀ' ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜ ਆਫ਼ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਏ ਭਾਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਬੈਠੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ, ਪ੍ਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਤੇ ਸਟਾਫ਼।

ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਰਦੇ ਮੁੱਖ ਵਕਤਾ ਐੱਥਰਕੋਟ ਰਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਜੋਜੀ।

ਅਵੇਅਰਨੈਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕਰਵਾਇਆ

ਪੱਤਰ ਪ੍ਰੇਰਕ, ਪਟਿਆਲਾ : ਸਰਕਾਰੀ (ਸਟੇਟ) ਕਾਲਜ ਆਫ਼ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਡਾ. ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਵੱਲੋਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਕਾਲਜ ਦੇ ਲੀਗਲ ਲਿਟਰੇਸੀ ਸੈਲ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਵੇਅਰਨੈਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨਾਲ ਅਵੇਅਰਨੈਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਮੁੱਖ ਵਕਤਾ ਵਜੋਂ ਐੱਥਰਕੋਟ ਰਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਜੋਜੀ, ਮੈਂਬਰ, ਡੀ.ਐੱਫ.ਐੱਸ.ਐੱਸ. ਨੇ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਵੇਅਰਨੈਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਸੁਚੱਜੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਪੇਰੇ ਚਾਲਿਆ ਗਿਆ।

ਲਾਭਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਅਹਿਰੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮਿਸ. ਭਾਰਤੀ ਰਾਣਾ, ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨਾਲ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਵੇਅਰਨੈਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਸੁਚੱਜੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਪੇਰੇ ਚਾਲਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਵੱਲੋਂ ਆਏ ਰਿਜ਼ੋਲੂਸ਼ਨ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗਾਮਯਾਬੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰੇ।

ਸਰਕਾਰੀ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਕਾਲਜ ਪਟਿਆਲਾ 'ਚ ਕਰਵਾਏ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼।

ਸਰਕਾਰੀ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਕਾਲਜ 'ਚ ਹਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਲਾਂਬਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਹੋਏ ਰੁਬਰੂ

ਪਟਿਆਲਾ, 18 ਜਨਵਰੀ (ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਐੱਠਖ) - ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਲਜ ਆਫ਼ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਵਿਖੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਆਂ ਸਰਕਾਰੀ (ਸਟੇਟ) ਕਾਲਜ ਆਫ਼ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਏ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਸੁਚੱਜੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਪੇਰੇ ਚਾਲਿਆ ਗਿਆ।

ਤਰਜਮਿਆਂ ਦੀ ਸਾਂਝ ਪਾਈ ਗਈ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉੱਦਮੀ ਕਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗਾਮਯਾਬੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰੇ।

ਕਾਲਜ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ

ਮਿਤੀ 13 ਜੂਨ 2023 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਡਾ. ਵਿਸ਼ਾਲ ਗੋਇਲ ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਆਈ.ਕਿਓ.ਏ.ਸੀ. ਨਾਲ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਅਤੇ ਫੈਕਲਟੀ ਮੈਂਬਰ

ਮਿਤੀ 15 ਅਗਸਤ 2023 ਨੂੰ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦਿਵਸ ਮੌਕੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਗਿੱਧੇ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਕਾਲਜ ਦੀਆਂ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਅਤੇ ਇੰਚਾਰਜ

ਮਿਤੀ 24 ਅਗਸਤ 2023 ਨੂੰ ਬੀ.ਐਡ.-1 ਦੀ ਐਡਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਕਾਉਂਸਲਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਦਾਖਲਾ ਫ਼ਾਰਮ ਚੈਕ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ

ਮਿਤੀ 11 ਸਤੰਬਰ 2023 ਨੂੰ 'ਸਟੂਡੈਂਟ ਇੰਡਕਸ਼ਨ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ' ਦੌਰਾਨ ਨਵੇਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨਾਲ ਯੁਵਕ ਮੇਲੇ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੇ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਸਿ. ਪ੍ਰੋ. ਨਵਨੀਤ ਕੌਰ ਜੋਜੀ

ਮਿਤੀ 10 ਅਕਤੂਬਰ 2023 ਨੂੰ ਬੀ.ਐਡ.1 ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ 'ਨੈਵਰ ਸਟਾਪ ਲਰਨਿੰਗ' ਥੀਮ ਤੇ ਸਵੇਰ ਦੀ ਸਭਾ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ

ਮਿਤੀ 10 ਅਕਤੂਬਰ 2023 ਨੂੰ 'ਮੇਰੀ ਮਾਟੀ ਮੇਰਾ ਦੇਸ਼' ਮੁਹਿੰਮ ਤਹਿਤ ਕਲਾਸ ਯਾਤਰਾ ਕਵਚਦੇ ਹੋਏ ਕਾਲਜ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ, ਫੈਕਲਟੀ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ

ਮਿਤੀ 21 ਅਕਤੂਬਰ 2023 ਨੂੰ ਓਲਡ ਸਟੂਡੈਂਟ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਪੁਰਾਣੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ

ਮਿਤੀ 8 ਅਤੇ 9 ਨਵੰਬਰ 2023 ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰੀ ਓਪਨ ਯੁਵਕ ਮੇਲੇ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਗਰੁੱਪ ਫੋਟੋ

ਕਾਲਜ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ

ਮਿਤੀ 26 ਜਨਵਰੀ 2024 ਗਣਤੰਤਰ ਦਿਵਸ ਦੇ ਮੌਕੇ ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਗਿੱਧੇ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਅਤੇ ਇੰਚਾਰਜ

ਮਿਤੀ 27 ਜਨਵਰੀ 2024 ਨੂੰ ਸਲਾਨਾ ਅਲੂਮਨੀ ਮੀਟ ਵਿੱਚ ਯਾਦਾਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪੁਰਾਣੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ

ਮਿਤੀ 29 ਅਤੇ 30 ਜਨਵਰੀ 2024 ਨੂੰ ਕਲਮਕਾਰੀ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਆਯੋਜਿਤ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਦੇ ਮਾਸਟਰ ਟ੍ਰੇਨਰ ਸ. ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸ. ਕਾਲਾ ਸਿੰਘ ਫੈਕਲਟੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ

ਮਿਤੀ 5 ਫਰਵਰੀ 2024 ਨੂੰ ਵਿੱਦਿਅਕ ਦੌਰੇ ਤੇ ਸ਼ਹੀਦ ਜਗਸੀਰ ਸਿੰਘ ਸਕੂਲ ਆਫ਼ ਐਮੀਨੈਂਸ, ਬੋਹਾ, ਮਾਨਸਾ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕਾਲਜ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਫੈਕਲਟੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ

ਮਿਤੀ 9 ਅਤੇ 10 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ARTSY HIVE ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਆਯੋਜਿਤ ਦੋ ਰੋਜ਼ਾ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਦੌਰਾਨ ਬਣਾਈਆਂ ਕਲਾਕ੍ਰਿਤੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵਿਦਿਆਰਥੀ

ਮਿਤੀ 28 ਫਰਵਰੀ 2024 ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਿਗਿਆਨ ਦਿਵਸ ਦੇ ਮੌਕੇ ਤੇ ਅਧਿਆਪਕ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੋਸਟਰਾਂ ਨਾਲ

ਮਿਤੀ 10 ਅਪ੍ਰੈਲ 2024 ਨੂੰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਰਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਜੱਸੜ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨਾਲ ਪੋਸ਼ ਐਕਟ 2013 ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੇ ਕਰਦੇ ਹੋਏ

ਮਿਤੀ 20 ਅਪ੍ਰੈਲ 2024 ਨੂੰ ਭੂਗੋਲ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈ ਮਾਡਲ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਦੌਰਾਨ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਪ੍ਰੋ. ਨਵਜੋਤ ਸਿੰਘ, ਫੈਕਲਟੀ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ

ਯੁਵਕ ਮੇਲਾ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪਟਿਆਲਾ

ਮਿਤੀ 21-24 ਨਵੰਬਰ 2023 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਅੰਤਰ ਜੇਨਲ ਯੁਵਕ ਮੇਲੇ ਦੇ ਜੇਤੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਦੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਡਾ. ਨਵਜੋਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਯੁਵਕ ਭਲਾਈ ਸੇਵਾਵਾਂ ਡਾ. ਥਾਪਾ

ਖੇਡਾਂ

ਮਿਤੀ 18 ਮਾਰਚ 2024 ਨੂੰ ਸਲਾਨਾ ਖੇਡ ਸਮਾਰੋਹ ਦੌਰਾਨ ਕਾਲਜ ਦੇ ਅਥਲੀਟ 'ਖੇਡ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਖੇਡਣ' ਦੀ ਸਹੁੰ ਚੁੱਕਦੇ ਹੋਏ

ਮਿਤੀ 21 ਜੂਨ 2023 ਨੂੰ ਨੌਵੇਂ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਯੋਗ ਦਿਵਸ ਮੌਕੇ ਯੋਗ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ ਕਰਦੇ ਕਾਲਜ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਅਤੇ ਫੈਕਲਟੀ ਮੈਂਬਰ

ਵਿੱਦਿਅਕ ਟੂਰ

ਮਿਤੀ 10 ਨਵੰਬਰ 2023 ਨੂੰ ਵੇਕੋਸ਼ਨਲਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਸਕੀਮ ਤਹਿਤ ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਵਿਖੇ ਵਿੱਦਿਅਕ ਟੂਰ ਦੌਰਾਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਤੇ ਸਕੀਮ ਇੰਚਾਰਜ

ਮਿਤੀ 22 ਦਸੰਬਰ 2023 ਨੂੰ ਕਰੀਅਰ ਕਾਉਂਸਲਿੰਗ ਸਕੀਮ ਤਹਿਤ ਪਿੰਜੋਰ ਗਾਰਡਨ ਦੇ ਵਿੱਦਿਅਕ ਟੂਰ ਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਤੇ ਸਕੀਮ ਇੰਚਾਰਜ

ਮਿਤੀ 30 ਦਸੰਬਰ 2023 ਨੂੰ ਕਰੀਅਰ ਕਾਉਂਸਲਿੰਗ ਸਕੀਮ ਤਹਿਤ ਕਸੌਲੀ ਵਿਖੇ ਵਿੱਦਿਅਕ ਟੂਰ ਦੌਰਾਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਤੇ ਸਕੀਮ ਇੰਚਾਰਜ

ਮਿਤੀ 8 ਫਰਵਰੀ 2024 ਨੂੰ ਕਰੀਅਰ ਕਾਉਂਸਲਿੰਗ ਸਕੀਮ ਤਹਿਤ ਸਾਇੰਸ ਸਿਟੀ, ਕਪੂਰਥਲਾ ਦੇ ਵਿੱਦਿਅਕ ਦੌਰੇ ਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਤੇ ਸਕੀਮ ਇੰਚਾਰਜ

ਬੱਡੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ

ਮਿਤੀ 14 ਅਕਤੂਬਰ 2023 ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲੋਂ ਪੋਲੋ ਗ੍ਰਾਊਂਡ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਕਰਵਾਈ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਹਿੰਮ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ ਕਾਲਜ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਤੇ ਇੰਚਾਰਜ

ਮਿਤੀ 29 ਦਸੰਬਰ 2023 ਨੂੰ 'ਨਸ਼ੇ ਨੂੰ ਨਾਂਹ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਹਾਂ' ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਰੈਲੀ ਕਢਦੇ ਹੋਏ ਵਿਦਿਆਰਥੀ

ਮਿਤੀ 30 ਜਨਵਰੀ 2024 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਕਰਵਾਏ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਸੈਮੀਨਾਰ ਵਿੱਚ ਫੈਕਲਟੀ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ

ਮਿਤੀ 22 ਮਾਰਚ 2024 ਨੂੰ ਡੀ.ਆਈ.ਜੀ. ਸ. ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਡਾ. ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਫੈਕਲਟੀ ਮੈਂਬਰ

ਐਨ.ਐਸ.ਐਸ.

ਮਿਤੀ 23 ਦਸੰਬਰ 2023 ਨੂੰ ਸੱਤ ਰੋਜ਼ਾ ਐਨ.ਐਸ.ਐਸ. ਕੈਂਪ ਦੇ ਉਦਘਾਟਨ ਸਮੇਂ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਪ੍ਰੋ. ਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰੇਖੀ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਾਲਜ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਫਸਰ

ਮਿਤੀ 24 ਦਸੰਬਰ 2023 ਨੂੰ ਏਡਸ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਰੈਲੀ ਕੱਢਦੇ ਹੋਏ ਵਲੰਟੀਅਰ

ਮਿਤੀ 25 ਦਸੰਬਰ 2023 ਨੂੰ ਸਬ ਇੰਸਪੈਕਟਰ (ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਪੁਲਿਸ) ਪ੍ਰੀਤ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੇ ਕਰਦੇ ਹੋਏ

ਮਿਤੀ 26 ਦਸੰਬਰ 2023 ਨੂੰ ਕਾਲਜ ਕੈਂਪਸ ਦੀ ਸਫਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਐਨ.ਐਸ.ਐਸ. ਵਲੰਟੀਅਰ

ਮਿਤੀ 27 ਦਸੰਬਰ 2023 ਨੂੰ ਅੱਗ ਬੁਝਾਊ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਫਸਰ ਐਨ.ਐਸ.ਐਸ. ਵਲੰਟੀਅਰ ਨੂੰ ਅੱਗ ਬੁਝਾਊ ਯੰਤਰਾਂ ਦੀ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ

ਮਿਤੀ 28 ਦਸੰਬਰ 2023 ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਕਾਕਾ ਰਾਮ ਵਰਮਾ ਫ਼ਸਟ ਏਡ ਦੀ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ

ਮਿਤੀ 28 ਦਸੰਬਰ 2023 ਨੂੰ ਐਨ.ਐਸ.ਐਸ. ਕੈਂਪ ਦੌਰਾਨ ਖਾਣਾ ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵਲੰਟੀਅਰ

ਮਿਤੀ 29 ਦਸੰਬਰ 2023 ਨੂੰ ਸੱਤ ਰੋਜ਼ਾ ਐਨ.ਐਸ.ਐਸ. ਕੈਂਪ ਦੇ ਸਮਾਪਤੀ ਸਮਾਰੋਹ ਦੌਰਾਨ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੁੰਦਲ, ਕਾਲਜ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਅਤੇ ਵਲੰਟੀਅਰ

ਈਕੋ ਕਲੱਬ

ਮਿਤੀ 5 ਜੂਨ 2023 ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ ਵਾਤਾਵਰਨ ਦਿਵਸ ਦੇ ਮੌਕੇ ਤੇ ਪਲਾਸਟਿਕ ਚਾਈਨਾ ਫਿਲਮ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਤੇ ਫੈਕਲਟੀ ਮੈਂਬਰ

ਮਿਤੀ 16 ਸਤੰਬਰ 2023 ਨੂੰ ਓਜ਼ੋਨ ਦਿਵਸ ਦੇ ਮੌਕੇ ਤੇ ਮਾਡਰਨ ਸਕੂਲ ਵਿਖੇ ਕਾਲਜ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ-ਅਧਿਆਪਕ ਪਲੇ ਕਾਰਡਾਂ ਨਾਲ

ਮਿਤੀ 1 ਦਸੰਬਰ 2023 ਨੂੰ ਮਾਡਰਨ ਸਕੂਲ ਵਿਖੇ ਕਾਲਜ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ-ਅਧਿਆਪਕ 'ਈਕੋ ਬਰਿਕ' ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ

ਮਿਤੀ 26 ਫਰਵਰੀ 2024 ਨੂੰ ਪ੍ਰੋ. ਨਵਜੋਤ ਸਿੰਘ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨਾਲ ਇੱਕੀਵੀਂ ਸਦੀ ਦੀਆਂ ਵਾਤਾਵਰਨ ਚੁਨੌਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ

ਮਿਤੀ 18 ਮਾਰਚ 2024 ਨੂੰ 'ਹੈਲਥੀ ਲਾਈਫ ਸਟਾਈਲ' ਮੁਹਿੰਮ ਦੌਰਾਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਤੇ ਫੈਕਲਟੀ ਮੈਂਬਰ

ਮਿਤੀ 21 ਮਾਰਚ 2024 ਨੂੰ ਡਾ. ਅਮਿਤਾ ਕਾਯਿਸਥਾ, ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਇਨਵਾਇਰਨਮੈਂਟ ਐਥਿਕਸ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ

ਰੈਡ ਰੀਬਨ ਕਲੱਬ

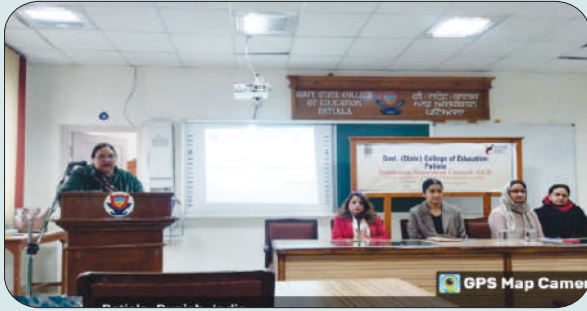

ਮਿਤੀ 19 ਅਕਤੂਬਰ 2023 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਖੂਨਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੋਈ ਕਾਲਜ ਦੀ ਵਿਦਿਆਰਥਣ

ਮਿਤੀ 30 ਮਾਰਚ 2024 ਨੂੰ ਰੈਡ ਰੀਬਨ ਕਲੱਬ ਮੈਂਬਰ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰਦੇ ਹੋਏ

ਇੰਸਟੀਟਿਊਸ਼ਨਲ ਇਨੋਵੇਸ਼ਨ ਕੌਂਸਲ

ਮਿਤੀ 12 ਜਨਵਰੀ 2024 ਨੂੰ ਉੱਦਮ ਅਤੇ ਨਵੀਨਤਾ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ 'ਆਗਾਜ਼' ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਮਿਸ ਗੁਰਨੂਰ ਕੌਰ ਅਤੇ ਫੈਕਲਟੀ ਮੈਂਬਰ

ਮਿਤੀ 15 ਜਨਵਰੀ 2024 ਨੂੰ 'ਮੇਰੀ ਕਹਾਣੀ' ਸ. ਪਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਫੀਲਡ ਅਫਸਰ, ਨਾਭਾ ਫਾਉਂਡੇਸ਼ਨ ਅਨੁਭਵ ਸਾਂਝੇ ਕਰਦੇ ਹੋਏ

ਮਿਤੀ 18 ਜਨਵਰੀ 2024 ਨੂੰ 'ਮੇਰੀ ਕਹਾਣੀ' ਲੜੀ ਤਹਿਤ ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਲਾਂਬਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕਰਦੇ ਹੋਏ

ਮਿਤੀ 22 ਜਨਵਰੀ 2024 ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪਲੇਸਮੈਂਟ ਅਫਸਰ ਸ਼੍ਰੀ ਜੈਨੇਂਦਰ ਨਾਥ ਸਮੱਸਿਆ ਅਤੇ ਹੱਲ ਸੰਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ

ਮਿਤੀ 29 ਜਨਵਰੀ 2024 ਨੂੰ ਇੰਟਰਾ ਇੰਸਟੀਟਿਊਸ਼ਨਲ ਆਈਡੀਆ ਕੰਪੀਟੀਸ਼ਨ ਵਿਚ ਆਈਡੀਆ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੋਈ ਵਿਦਿਆਰਥਣ

ਮਿਤੀ 29 ਜਨਵਰੀ 2024 ਨੂੰ ਇੰਟਰਾ ਇੰਸਟੀਟਿਊਸ਼ਨਲ ਆਈਡੀਆ ਕੰਪੀਟੀਸ਼ਨ ਵਿਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ, ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਅਤੇ ਫੈਕਲਟੀ ਮੈਂਬਰ

ਮਿਤੀ 2 ਫਰਵਰੀ 2024 ਨੂੰ ਆਈਡੀਆ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਕਮ ਮੈਂਟਰਸ਼ਿਪ ਵਿਚ ਆਈਡੀਆ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਵਿਦਿਆਰਥੀ

ਮਿਤੀ 2 ਫਰਵਰੀ 2024 ਨੂੰ ਆਈਡੀਆ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਕਮ ਮੈਂਟਰਸ਼ਿਪ ਵਿਚ ਜੇਤੂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮਿਸ ਰਵਨੀਤ ਕੌਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਉਦਯੋਗਿਕ ਅਫਸਰ, ਪਟਿਆਲਾ ਅਤੇ ਫੈਕਲਟੀ ਮੈਂਬਰ

ਸਵੀਪ

ਮਿਤੀ 11 ਸਤੰਬਰ 2023 ਨੂੰ ਵੋਟਰ ਐਨਰੋਲਮੈਂਟ ਸਵੀਪ ਅਧੀਨ ਲਗਾਏ ਇਕ ਰੋਜਾ ਕੈਂਪ ਵਿੱਚ ਵੋਟਾ ਬਣਵਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਵਿਦਿਆਰਥੀ

ਮਿਤੀ 27 ਅਕਤੂਬਰ 2023 ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲੋਂ ਕਰਵਾਈ 'ਵੋਟ ਮੇਰਾ ਅਧਿਕਾਰ' ਸਾਈਕਲ ਰੈਲੀ ਕਾਂਢਦੇ ਹੋਏ ਵਿਦਿਆਰਥੀ

ਮਿਤੀ 29 ਨਵੰਬਰ 2023 ਨੂੰ ਕਾਲਜ ਵਿਖੇ ਬੁਥ ਨੰਬਰ 38 ਅਤੇ 39 ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਰਸਰੀ ਸੁਧਾਈ ਦੌਰਾਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀ

ਮਿਤੀ 3 ਦਸੰਬਰ 2023 ਨੂੰ ਰਾਜ ਪੱਧਰੀ ਸਨਮਾਨ ਸਮਾਰੋਹ ਦੌਰਾਨ ਕਾਲਜ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇਨਾਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ

ਮਿਤੀ 4 ਅਪ੍ਰੈਲ 2024 ਨੂੰ 'ਮੇਰਾ ਪਹਿਲਾ ਵੋਟ ਦੇਸ਼ ਕੇ ਲਿਯੇ' ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਪੋਸਟਰ ਮੇਕਿੰਗ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਂਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ

ਮਿਤੀ 24 ਅਪ੍ਰੈਲ 2024 ਨੂੰ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਡਾ. ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ, ਫੈਕਲਟੀ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ 'ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਆਪਣਾ ਫਰਜ਼ ਨਿਭਾਣਾ ਹੈ' ਪੋਸਟਰਾਂ ਨਾਲ

ਮਿਤੀ 30 ਮਈ 2024 ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲੋਂ ਕਰਵਾਈ 'ਯੂਥ ਚੱਲਿਆ ਬੁਥ' ਮੁਹਿੰਮ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ ਵਿਦਿਆਰਥੀ

ਮਿਤੀ 1 ਜੂਨ 2024 ਨੂੰ ਮਾਡਲ ਬੁਥ-39 ਦੇ ਪੀ.ਓ., ਵਲੰਟੀਅਰ, ਕਾਲਜ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਅਤੇ ਫੈਕਲਟੀ ਮੈਂਬਰ

ਕਾਲਜ ਦੇ ਹੋਣਗਾਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ 2023-24

ਮੰਬਨ
ਬੀ.ਐਡ. ਭਾਗ-1
ਰੋਲ ਆਫ਼ ਆਨਰ ਸੰਗੀਤ

ਰੇਵਤੀ ਠਾਕੁਰ
ਬੀ.ਐਡ. ਭਾਗ-11
ਰੋਲ ਆਫ਼ ਆਨਰ ਐਨ.ਐਸ.ਐਸ.

ਅਰਚਿਤਾ
ਬੀ.ਐਡ. ਭਾਗ-11
ਕਾਲਜ ਕਲਰ ਫੋਕ ਆਰਟ

ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ
ਬੀ.ਐਡ. ਭਾਗ-1
ਕਾਲਜ ਕਲਰ ਫਾਈਨ ਆਰਟਸ

ਨੀਸ਼ੂ ਰਾਣੀ
ਬੀ.ਐਡ. ਭਾਗ-1
ਕਾਲਜ ਕਲਰ ਫਾਈਨ ਆਰਟਸ

ਜੈਸਮੀਨ
ਐਮ.ਐਡ. ਭਾਗ-1
ਕਾਲਜ ਕਲਰ ਸਾਹਿਤਕ

ਸੁਖਪਾਲ ਕੌਰ
ਬੀ.ਐਡ. ਭਾਗ-11
ਕਾਲਜ ਕਲਰ ਐਨ.ਐਸ.ਐਸ.

ਨਵਜੋਤ ਕੌਰ
ਬੀ.ਐਡ. ਭਾਗ-11
ਕਾਲਜ ਕਲਰ ਐਨ.ਐਸ.ਐਸ.

ਮੁਕੰਦ ਕੁਮਾਰ
ਬੀ.ਐਡ. ਭਾਗ-11
ਕਾਲਜ ਕਲਰ ਐਨ.ਐਸ.ਐਸ.

ਸਿਮਰਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ
ਬੀ.ਐਡ. ਭਾਗ-11
ਕਾਲਜ ਕਲਰ ਐਨ.ਐਸ.ਐਸ.

ਵਿਸ਼ਾਲ ਗੋਇਲ
ਬੀ.ਐਡ. ਭਾਗ-1
ਕਾਲਜ ਕਲਰ ਏਕ ਭਾਰਤ ਸ਼੍ਰੇਣ ਭਾਰਤ

